"Dosdoğru Bir Yol Arayanlar İçin"

MİNHÂC

İslâmi Dâvet Dergisi | 1. Yıl | 1. Sayı | HÂKİMİYET SAYISI | Cemâziye'l-Âhir 1442 | Ocak 2021

HÂKİMİYET ALLÂH'INDIR

HAKAN EMİN | Altı Kavram ve Hâkimiyet

KAAN SÂLİH | Hâkimiyet ve Kısımları

MUHAMMED FURKAN | Hâkimiyet ve Muhâkeme

ŞAHAN YÛŞA | Hâkimiyet ve Demokrasi

ABDULLÂH YİĞİT | Hâkimiyet ve Teşri

ÜZEYİR HANİF | Hâkimiyet Tevhîdi

ALİ EREN | Hâkimiyetin Kaynağı ve Mânâsı

ENES LÜTFÜ | Hâkimiyetin Türevleri

OLCAY LOKMAN | Glutenin Zararları

ÖMER ABDURRAHMÂN | Musab bin Umeyr

بسم الله الرحمن الرحيم

"Dosdoğru Bir Yol Arayanlar İçin"

MİNHÂC

minhacdergisi.com

MİNHÂC
İslâmî Dâvet Dergisi
3 Aylık e-Dergi
-Ücretsiz-
Ocak 2021
1. Sayı

"Dosdoğru Bir Yol Arayanlar İçin"
www.minhacdergisi.com
minhacdergisi@gmail.com
www.minhacyayinlari.com
Telefon: 0552 629 90 90

Dergi içinde yer alan yazılardan ilgili yazar mesûldür. Kaynak gösterilerek kısmen ya da tamamen alıntı yapılabilir.

بسم الله الرحمن الرحيم

Bizleri yaratarak nimetlerin en büyüğü tevhîd ile mükâfatlandıran Allâh Subhânehu ve Teâlâ'ya hamd olsun. Salâtu selâm ise îmânı, ibâdeti ve güzel ahlâkı bizlere öğreten Rasûlü'ne, onun âline, ashâbına ve kıyâmete kadar gelecek tevhîd ehli kullarının üzerine olsun.

Allâh Subhânehu ve Teâlâ'dan yardım ve başarı dileyerek, dergimizin ilk sayısını hâkimiyet konusu ile çıkarmış bulunmaktayız.

Hedefimiz, İslâm Dîni'ni en güzel şekilde sunmak ve ona dâvet etmektir. Bu dînin, gizli ya da açık düşmanlarına karşı ilim ve kalem ile cihâd ederek üzerimize düşen sorumluluğu, bir nebze de olsa yerine getirmektir. Müslümanların îmân ve amel bakımından kuvvetlenmesi için cehdederek onları hayra çağırmaktır. Allâh Subhânehu ve Teâlâ, şöyle buyurmaktadır: ***"Öyleyse kâfirlere itaat etme ve onlara (Kur'ân ile) büyük bir cihâd ver."*** (Furkân: 25/52)

Bu gün dâvet ve tebliğ imkânları artmış ve kolaylaşmıştır. Müslümanların bu imkânlardan uzak kalmaları, ilim ve kalem sâhiblerinin kendi köşelerine çekilerek üzerlerine düşen görevleri terk etmeleri, aklın ve dînin kabul edeceği bir şey değildir. Allâh Subhânehu ve Teâlâ, şöyle buyurmaktadır: ***"İçinizden hayra çağıran, iyiliği emredip kötülükten sakındıran bir topluluk bulunsun. Ve işte kurtuluşa erenler onlardır."*** (Ali İmran: 3/104)

Nasıl ki Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem, insânlara dâveti en güçlü bir şekilde ulaştırmak için Ebûkubeys dağına çıkarak seslendiyse, bizler de İslâm'ın sesini, en uzaktaki insânlara dahi ulaştırabilmek için zamanımızın imkânlarını ve materyallerini kullanmalıyız. Bizler, yayın evimizden çıkan ve çıkacak kitâblarımızla, ders ve sohbet kayıtlarımızla, sosyal medya kanallarımızla ve şimdi de dergimizle elhamdülillah dâvet yolundayız. Seslenmek ve çağırmak bizden, duyurmak ve hidâyet Allâh'tandır.

Dergimizin bu ilk sayısında, önemine binâen hâkimiyet konusunu ele aldık. Hâkimiyet, asrımızda demokrasinin dîn haline getirilmesi sebebiyle öncelenmesi gerekli olan en önemli konuların başında gelmektedir. Zîrâ demokrasinin dîn haline getirilmesiyle inanç ve amel olarak insânlar iyiden iyiye İslâm'dan uzaklaştılar. Dün muhafazakâr olarak ifâde edilen kesimler dâhi, bugün demokrasi dîninin fanatik birer dîndarları haline geldiler. Dün, *"demokrasi sadece araçtır, biz İslâm'ı getireceğiz"* diyenler, bugün onu benimser ve savunur hale geldiler. Araç olmaktan terfi ettirip, tartışılmaz bir amaç haline getirdiler. Yine *"Müslüman bir kimse laik olamaz, ya laiktir ya da Müslümandır"* diyenler, bu gün güç ve iktidar sâhibi olunca, demokrasiyi ve laikliği pazarlar hale geldiler. İşte bu, hâkimiyet tevhîdinden sapanların geldikleri noktadır. Allâh'ın saptırdığını doğru yola iletecek, doğru yola ilettiğini ise saptıracak yoktur.

Bizler, bu ve benzeri sebeblerle ilk sayımızı **"Hâkimiyet Allâh'ındır"** diyerek çıkardık. Hakan Emin Hoca'mızın "Altı Kavram ve Hâkimiyet", Kaan Sâlih Hoca'mızın "Hâkimiyet ve Kısımları", Üzeyir Hanif Hoca'mızın "Hâkimiyet Tevhîdi" yazılarıyla ve birbirinden değerli diğer yazarlarımızın makaleleriyle karşınızdayız. Rabbimizden duâmız, bizleri bu gayretimizden ötürü bağışlaması, dergimizi bereketli ve faydalı kılmasıdır.

Allâh'ın Kitâbı'ndan başka her kitâb eksik ve hatâlı olacağı gerçeğine binâen, bu ilk sayımızdaki eksik ve hatâların okuyucularımız tarafından hoş görülmesini, öneri ve şikâyetlerin mail yoluyla bizlere iletilmesini umuyoruz.

Bir sonraki sayımızda görüşmek duâsı ile Allâh'a emânet olun. Yardım ve başarı, izzet ve şeref Allâh'tandır.

Editör

minhac

1. Sayı

HÂKİMİYET ALLÂH'INDIR

İçindekiler

Kavramların Tahlili / HAKAN EMİN	Altı Kavram ve Hâkimiyet	5
Kur'ân ve Sünnet Işığında / KAAN SÂLİH	Hâkimiyet ve Kısımları	13
Müstakim Sözler / MUHAMMED FURKÂN	Hâkimiyet ve Muhakeme	21
Hakkın Beyânı / ŞAHAN YÛŞA	Hâkimiyet ve Demokrasi	29
Yiğidin Kalemi / ABDULLÂH YİĞİT	Hâkimiyet ve Teşrî	37
Vahyin Aydınlığında / ÜZEYİR HANİF	Hâkimiyet Tevhîdi	45
Sözün Özü / KALEM SÂHİBLERİ	Hâkimiyete Dâir Sözler	53
İrşâd Vakti / ALİ EREN	Hâkimiyetin Mânâsı ve Kaynağı	55
Tefekkür Notları / ENES LÜTFÜ	Hâkimiyetin Türevleri	63
Sağlıklı Besleniyoruz / OLCAY LOKMAN	Glütenin Zararları	71
Sahâbelerimiz / ÖMER ABDURRAHMÂN	Musab b. Ümeyr	75
el-Esmâu'l-Husnâ / KAAN SÂLİH	el-Hakîm, el-Hâkim, el-Hakem	79
Siyerden Mesajlar / HAKAN EMİN	Hâkimiyet Allâh'ındır	89

مجلة المنهاج
Minhâc Dergisi
www.minhacdergisi.com
0552 629 90 90

MİNHÂC
YAYINLARI
"Dosdoğru Bir Yol Arayanlar İçin"

EHL-İ SÜNNET'E GÖRE KELİME-İ TEVHÎD

Bu eser, kelime-i tevhîd inancını, Kur'ân ve Sünnet naslarıya ve bu naslara dâir Ehl-i Sünnet âlimlerinden nakillerle açıklamaktadır.

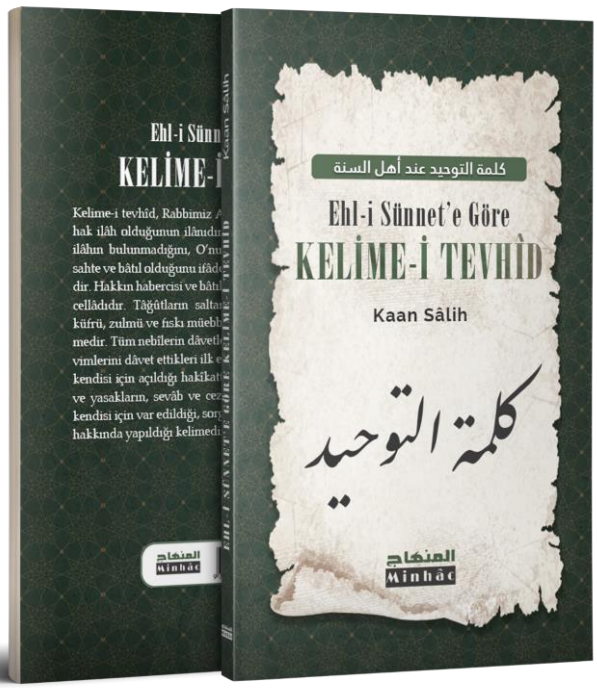

Kelime-i tevhîdin mânâsı ve kapsamı, rükünleri, şartları, faziletleri ve onu bozan şeyler olmak üzere beş ana bölümden oluşmaktadır.

Kolay ve akıcı bir üslup gözetilerek kaleme alınan bu eserin yazarı, **Kaan Sâlih Hoca**'mızdır.

Kelime-i tevhîd inancının unutulduğu ve onu bozan şeylerin hiç yadırganmadan doğal bir şeymiş gibi işlendiği günümüzde bu eseri şiddetle tavsiye ediyor ve faydalı olacağını umuyoruz.

مكتبة المنهاج
Minhâc Yayınları
www.minhacyayinlari.com
0552 629 90 90

HAKAN EMİN

ALTI KAVRAM VE HÂKİMİYET

İslâm, Allâh'ın katındaki tek dîndir. Ve bu dîn, tüm insânlara insânların sâhibinin nizamını sunar. Bu nizama inanıp, onu hayat yapanlar hem dilleriyle, hem gönülleriyle, hem de hayatlarıyla; "hâkimiyet kayıtsız şartsız Allâh'ındır" demişler ve demektedirler. Bunun dışında kalan insânlar da, çeşitli ideolojilerin bataklığına saplanmışlar, dünyevî ve uhrevî olarak helak olmuşlar ve olmaktadırlar.

Söze Başlarken:

El-Hâkim ve el-Hakem olan yüce Allâh'ın ismiyle…

Tüm hamdler el-Hâdi olan Rabbimizedir ki, bizler O'nun hidâyetiyle **"Hüküm, yalnızca Allâh'ındır"** (Yûsuf: 12/40) diyenleriz. Bize bu hakîkati öğreten Nebimiz aleyhisselâm'a ve O'nun pak aline ve ashâbına da salât ve selâm olsun.

Minhâc Dergisi'nin güzide okuyucuları! Bu sayımızın ve yazımızın konusu; **"Hâkimiyet."** Bu yazımızda, hâkimiyet kavramının *"altı kavram"* ile ilişkisi üzerinde duracağız. Bu kavramlar; *ideoloji*, *laiklik*, *demokrasi*, *kemalizm*, *komünizm* ve *kapitalizm* kavramlarıdır. Bilindiği gibi; **kavramlar, zihinleri ve zihinler de hayatı inşa etmektedir.**

İslâm, Allâh Subhânehu ve Teâlâ'nın insânlara gönderdiği bir dîndir. Ancak şunu bilmek gerekir ki bu dîn, zihinleri ve hayatı inşa eder. Müslümanlar, tarih boyunca İslâm medeniyeti ile bu inşa projesini gerçekleştirmişlerdir. Ne zamanki Batının ve Batılıların önünde kendi medeniyetine sırt dönenler çıkmış, işte o zaman bizler onların kavramlarına göre düşünmeye, konuşmaya ve hareket etmeye başladık. Amacımız, bize âit olmayan değersiz tüm kavramlardan ve onların hayata yansıyan şerlerinden korunmak ve kurtulmaktır. Her bir harfteki ve kelimedeki gayemiz, bunu gerçekleştirmek içindir.

Okuyucuya faydalı olması duâsıyla, haydi bismillâh…

Hâkimiyet:

Hâkimiyet kelimesi günümüzde *egemenlik*, *otorite* kelimeleriyle özdeşleştirilen bir kelime. Bir takım beşeri odaklar, egemenliği, otoriteyi kendilerinde gördüklerinden *"hâkimiyet milletindir!"* gibi ifâdeler kullanıyorlar. Onlar bu ifâde ile darbecilerin egemenliğine /otoritesine karşı *halkın egemenliği* demek istemekteler.

Zamanlar ve mekânlar, insânlar ve olaylar değişse de haktan sapmalar ve saptırmalar hiç değişmedi. Saptıranlar oldukça, sapıtanlar da oldu ve olmaya devam edecek. Saptırıcıların dünyâ üzerinde yaptıklarından en korkuncu; hak ilâhın bir vasfı olan hüküm ve hâkimiyet yetkisini kendilerinde görmeleridir.

Oysa bizler îmân ediyoruz ki; bireylerden toplumlara, kurumlardan devletlere, krallardan sultanlara, valilerden başkanlara, derebeyliklerden imparatorluklara kadar insâna ve onun kurduğu her ne varsa hepsine hâkim olması gereken, hak ilâhtır. **Hak ilâh,** her Müslüman'ın kelime-i tevhîd ile kabul ettiği ilâh: **Allâh Subhânehu ve Teâlâ.**

> ***"İyi bilin ki! Yaratmak da, emretmek de O'na âittir. Âlemlerin Rabbi olan Allâh ne yücedir."***
> (Arâf: 7/54)

Evet, bizler Müslümanlarız. Bizler, demokrasi ile yönetilen bir sistemde halkın mutlak bir hâkimiyete sâhib olmadığına ve olmayacağına inananlarız. Çünkü bize göre; mahluk, Hâlık'ın emrini yerine getirmek için var. **İnsânın yaratılış gayesi: *Kulluk.* Kul ise, yaratanına kayıtsız ve şartsız bir teslimiyet göstermedikçe, kulluğunu yerine getiremez.**

Oysa beşeri ideolojileri hayat sistemi olarak kabullenen insânlık için yaratıcısına kulluk yapmak diye bir şey söz konusu değil. Öyle olsaydı, O'nun (c.c) dînini kendilerine hayat nizamı kılarlardı. Öyle olsaydı, mutlak hâkimiyeti O'nda (c.c) görür ve O'nun (c.c) emir ve yasaklarını yaşarlardı. Bunun böyle olmadığı ise açık ve aşikârdır.

İnsân, Rabbiyle olan ilişkisinde kendini O'nun (c.c) yerinde ya da yetkisinde görüyorsa emrolunduğu kulluğu yapamaz. Nedeni ise bellidir. Hâkimiyet yetkisini kendisinde gören insân, Allâh Subhânehu ve Teâlâ'nın emir ve yasaklarının yerine kendisininkileri getirir. Diliyle Allâh Subhânehu ve Teâlâ'ya inandığını söyleyen niceleri, hâkimiyeti beşerin hakkı sanır; yanılır ve yanıltır.

Aslında bizim dînimizde bu böyle olmadığı gibi, bizim medeniyetimizde de bu böyle olmamıştır. Ne zaman ki Müslümanlar zayıflayıp, kendilerini *rab* ve *ilâh* yerine koyanların arkalarına takılmışlar, işte o gün büyük bir felaket olmuştur. Bu felâket hâlen de devam etmektir. İslâm'ın evlatları olması gereken milyonlar hatta milyarlar, bozuk ve yıkıcı ideolojilerin ve felsefelerin elinde

kalmışlardır. Şimdi ideolojinin ne olduğundan kısaca bahsedip, ardından da onlara değinelim.

İdeoloji:

İdeoloji kelimesinde iki kelime birleştirip bir terkip yapılmıştır. Birinci kelime *"idea"* kelimesidir ki, bu kelime görünen *şekil*, *biçim* veya *fikir* olarak tercüme edilebilirken; yine ikinci olarak *"logos"* yâni *bilgi* kelimesi kullanılmıştır. Bu şekilde *"fikir bilimi"* diye bir kelime ortaya çıkmış olmaktadır.

Tabi ki bu *"fikir bilimi"* denilen şey, dînsizlik, îmânsızlık, ahlaksızlık fikirleriyle harmanlandı ve yoğruldu. Öyle bir hale gelindi ki, bu kavram beşerin elinde bir silâha dönüştü. Hem öyle bir silâh ki, atom bombasından daha da tesirli, daha da yıkıcı bir silâh. İdeologlar eliyle insânlığa sunulan bir kitle imha silâhı. Öyle bir silâh ki, hem bedenlere hem de ruhlara düşman. Öyle bir silâh ki, hem bedenleri öldürüyor, hem îmânları…

Îmândan sıyrılıp, dînden uzaklaşan her bir felsefe aslında böyle bir silâhtır. Ve bu kitle imha silâhları insânlar üzerinde denendi ve denemekte. Bizlere düşen ise, her türlü ideolojiden beri olmak. Köklerimize dönmek…

Şunu ısrarla ve ısrarla söyleyelim ki: **"En büyük hata ve en büyük felaket, kurtuluşu yabancılarda ve onların kavramlarında görmektir."**

Evet, bu dediğimiz gibi Osmanlı'nın son dönemlerinde tüm İslâm coğrafyasında insânlara aşılandı. Denildi ki: *"Garb âlemi bugün üstün durumdadır. İstikbali şekillendirecek olanlar Garblılardır. Öyleyse her yönüyle, bizler de Garblılaşalım!"* Maalesef bu sadece söylemde kalmayıp, eyleme de dökülmüş ve İslâm coğrafyası tepeden tırnağa her alanda Garblılaşmıştır.

Oysa bizim değerlerimiz bize yeter. Asırlarca insânlara biz yön verdik. Ne zaman ki bizim değerlerimize sırt dönüldü, ne zaman ki kurtuluş Batıdan beklendi, işte o zaman yenildik, işte o zaman parçalandık ve yutulduk.

Laiklik:

Laiklik, *"sekülerizm"* olarak ifâde edilen kavram. Laiklik birilerine göre

"Tanrı'nın hakkını Tanrı'ya, Sezar'ın hakkını ise Sezar'a!" veren bir şirk ideolojisi. İslâm, ise asla böyle bir ayrım yapmaz. **"Tüm haklar, yerin ve göğün mutlak sâhibi olanındır"** der. Ancak şeytânın adımlarını izleyen ideologlar, "insân hak ve hürriyeti" naralarıyla sözde hümanist, özde ise kâtilce çıkışlarla insânlığı uçuruma götürdüler. Götürmekle de kalmadılar, oradan aşağıya attılar.

Bir başka değişle, başımıza yağan bombalardan biri de bu laiklik bombasıdır. Öyle ki coğrafyamızın her bir karışı bu bombayla bombalandı. Laiklik için geziler, seferler bile tertiplendi. Az laik değil, çok laik olunmalıydı. Her yerde, her mekânda, her bir kurum ve kuruluşta laikten bahsedilip beyinlere "*laiklik aşısı*" sürekli ve sürekli yapılmalıydı. Ve maalesef ki içimizden çıkan mankurtlar eliyle, şeytânîler şeytânlıklarını yaptılar ve yapmaktalar.

"*İslâm, laiklik ile nasıl bağdaşır*?", "*Laik bir insân nasıl Müslüman olur*?..." Sorularına allı pullu cevâb verecek Belamlar yetiştirdiler. ***"Laiklik*, lanetliliktir. Lanetli sistemin adıdır, *laiklik*. İslâm'ın her bir yasağı, laiklikte serbesttir"** diyenleri ise lanetli ilân ettiler. Onları hapsettiler, seslerini kıstılar, bedenlerini ortadan kaldırdılar. Sözde teokrasiye düşman olanlar, İslâm'a da Müslümanlara da her fırsatta saldırmaktan geri durmadılar.

Bizler îmân ederek söylüyoruz ki: Âlemlerin Rabbine îmân edip, O'na (c.c) teslim olan bir Müslüman, asla laik olamaz, laisizmi asla benimseyemez. Çünkü bu lanetli ideoloji, Allâh Subhânehu ve Teâlâ'nın insânlar üzerindeki hâkimiyetini kabul etmez. Oysa bir Müslüman, bunu kabul ettiği anda artık Müslüman olamaz. Diliyle "ben Müslümanım!" diyebilir. Ancak o, hakîki Müslüman olamaz. **Müslüman, şirki reddeden insândır ve laiklik ideolojisi en büyük şirklerden biridir.** Bunu kabul edenlerde, elbette ki müşriklerdir.

Demokrasi:

Demokrasi kelimesi demos / halk ve krotos / yönetim kelimelerinden meydana gelmiştir. Güya demokrasi, *"halkın yönetimi"* mânâsına gelmektedir. Tabi ki bu da, büyük bir aldatmacadır. Aslında çağdaş bir yönetim olarak su-

nulan demokrasinin kökü, antik Yunan'a kadar uzanır. Evet, bir Batılının nazarında, kilisenin teokrasisi ya da bir cuntanın idâresi veya totaliter bir yönetim arasında seçim yapılırken, halkın çoğu demokrasiyi tercih edebilir. Onlara göre demokrasi, belki "*ehveni şerreyn*" yerinde olabilir. Ya biz Müslümanlara göre durum nasıldır?

Laikliği kabul edemeyen bir Müslüman, laikliği yönetim şekli olarak uygulayan demokrasiyi nasıl kabul edebilir, nasıl benimseyebilir?

Allâh Subhânehu ve Teâlâ'nın haramlarını serbest bırakan bir yönetime nasıl katılır? Nasıl o sistemi ayakta tutar ve nasıl olur da destekler? Ve nasıl olur da bir Müslüman, hâkimiyeti şeytânîlerde gören küfrî ideolojileri ve onların sistemlerini savunur?

Elbette tüm Muvahhîdler burada geçenlere "tabi ki olmaz, olamaz!" diyeceklerdir. Nedeni de bellidir, İslâm'ın dışındaki bir şeyi seçmek, istemek, benimsemek, desteklemek ve savunmak İslâm'dan uzaklaşmaktır, İslâm'dan çıkmaktır. **"Hâkimiyet Allâh'ındır"** diyen her bir Müslüman, demokrasiden ve ona âit olan her şeyden uzak durmalıdır.

Kemalizm, Batılının Müslüman Türk'ten ve Ümmetten aldığı intikamın adıdır. Kemalistler dîni, tarihi, yazıyı... Özetle bizi biz yapan kimliğimizi yok etmek için ellerinden gelen ne varsa yapmışlar, halen dahi yapmaya çalışmaktadırlar.

Kemalizm:

Kemalizm, Osmanlı Devleti'ne son veren ve ondan geriye kalan topraklarda kendi sistemini ve dînini ikâme eden izmin adıdır. Kemalizm bir dîn midir? Evet, bâtıl bir dîndir. Bunu biz demiyoruz. Araştıranlar göreceklerdir ki, Kemalist ideologlar onu bir "*dîn*" olarak tanımlamışlardır. Hatta sözlüklerde Kemalizm maddesine, "*Türk'ün dîni*" diyecek kadar ileriye gitmişler, hadlerini aşmışlardır.

Hiç şüphesiz ki Kemalizm, Ümmet-i Muhammed'in üzerine son dönemde atılan kitle imha silâhlarından biridir. Bu kitle imha silâhı ile büyük bir mürtedleşme yaşanmış, devlet idaresinden halk tabakalarına kadar kitleler süratle ve akın akın mürtedleştirilmişlerdir. Bu ifâdeler, son dönemin Şeyhu'l-İslâm'ı olan Mustafa Sabri Efendi'ye âittir. Bu açıdan bakıldığında Kemalizm, Müslüman Türk'ün değil ama "*mürtedlerin yeni dîni*" olmuştur.

Evet; **Kemalizm, bir millete ve o milletin tüm değerlerine açılan savaşın**

adıdır. Kemalizm, büyük bir ihânet projesidir. Maalesef ki bu proje ile milleti millet yapan, milletin iskeletini hatta ruhaniyetini oluşturan her ne varsa imha edilmeye çalışılmıştır. Bu imha çalışmaları büyük ölçüde başarılı olmuştur. Kemalizm, Kemalizm'in kurucusu ve etrafındakiler eliyle yıllarca yürütülmüş ve hâlen dahi yürütülmektedir. Hâlen dahi Anadolu'yu kendi mirâsları sananlar, Anadolu halkının İslâmî değerlerine her fırsatta saldırmaktan kaçınmamaktadırlar.

***Kemalizm*, Batılının Müslüman Türk'ten ve Ümmetten aldığı intikamın adıdır.**

Kemalistler dîni, tarihi, yazıyı… Özetle bizi biz yapan kimliğimizi yok etmek için ellerinden gelen ne varsa yapmışlar, hâlen dahi yapmaya çalışmaktadırlar. Dînini bilen ve tevhîdî bir şekilde Rabbine yönelen her bir Müslüman, Kemalizm'in ne olduğunun farkındadır. Farkında olmayanlar ise aldanmışlar ve aldatılmışlardır. Rabbim uyanış nasip etsin.

Kapitalizm:

Kapitalizm, '*Şeytânî Batı'nın* bataklıklarından biridir. **Batı, batakhaneler çöplüğüdür.** Her biri insânlığa zarar veren ideolojiyi üreten bataklığın merkezidir, Batı dünyası. Aslında Batı dünyası derken, sadece bir bölgeyi ve bir zamanı değil, genel itibariyle tüm İslâmsız beldeleri ve tüm İslâmsız olanları kastedebiliriz. Evet, feodalizme son veren Batı, yeni bir canavar meydana getirdi. İsmi: *Kapitalizm*.

Kapitalizm de, temel felsefesi, temelleri, kâideleri, hedefleri ve nihâyeti itibariyle İslâm ile çelişir ve çatışır. **İslâm'ın hedefinde insânı insânca yaşatmak vardır.** İnsânın insânca yaşaması ise ancak İslâm ile mümkündür. Oysa her bir beşeri ideoloji, bir kısım azınlığın üstte, diğer geri kalanların ise altta olmasını hedefler. Kapitalizm de insânların bütününe değil, kapitali elinde bulunduranlara sahte bir Cennet sunar.

Kapitalizm de önemli olan, Rabbin değil servetin iktidar olmasıdır. Hâkimiyet, ekonomik gücün ve o gücü elinde tutanlarındır. O ekonomik güç ki, nereden ve nasıl geldiği önemli değildir. Kapitalizmin çalışma prensiplerinde, haramdan ya da helâlden gelmesine bakılmaz. Hırsızlıktan edinilmiş bir servet, ayıp ya da günah değil, belki meziyettir bir kapitaliste göre. O, insânların emeklerini de çalar, hayatlarını da; umutlarını da çalar, gözyaşlarını da…

Kapitalizmde hedef, dünyâda kazanmak ve harcamaktır. Onun âhiretten bir beklentisi yoktur. İslâm, insâna bu dünyâdaki varlık sebebini öğretir. Ve her bir Müslüman bilir ki, Âlemlerin

Rabbine kulluk yapmak için bu dünyadadır. Bir kapitaliste göre ise, durum farklıdır. O, kazanmak ve harcamak için bu dünyadadır. Çok kazanırsa çok harcayabilecektir. Öyleyse çok kazanmalıdır. Çılgınca kazanmalı ve çılgınca tüketmelidir. Çok kazanmak için dîn dışı şeyler yapması gerekebilir. Bu önemli bir yol ayrımı değildir. Onun için kapitalizm ile dîni değerler çatışırsa kazanan elbette ki kapitalizmdir. Kapitalizm, tüm dîni duyguların üzerindedir. Para ile dîn, servet ile îmân karşı karşıya gelirlerse bir kapitalist için seçim bellidir. Paranın iktidarına göre hayatlarını kuranlar için tek hâkim; servettir, paradır, ekonomidir.

Kapitalizm, Müslüman'ın îmânını devre dışı bırakan sisteminin adıdır. Dîn olarak İslâm'a îmân eden bir Müslüman, her şeyi alıp satamaz. Her şeyi üretip, yayamaz. Ancak kapitalizmde para için her şey alınıp satılabilir; her şey üretilip, yayılabilir.

Ne hazindir ki kapitalizm, hürriyeti bekleyen İslâm coğrafyasında da yayılmıştır. Hayatlarını paranın, servetin, makamın ve idarenin hâkimiyetine adayanlar çoğalmış ve söz sâhibi olmuşlardır. Bilinmeli ve bildirilmelidir ki; dünyânın fâni, âhiretin ise bâki olduğuna îmân eden hiçbir Müslüman, kapitalist olamaz.

Komünizm:

Komünizm, bir "*dînsizlik*" akımıdır. Kaynağı İslâmî olmayan her bir akım dîne muhaliftir; ancak komünizm dînleri kökten reddeder. Pozitivist bir anlayışla, dînleri ilkellik olarak tanımlar. Böyle olunca da, dînin doğru dediği her şey, bu bozuk ideolojiye göre yanlış olabilir. Dîn, onlara göre ilkel insânın uydurmasıdır. Öyleyse modern insân, kendi uyduruğunu kendisi tasarlamalıdır. Ancak bunu yaparken de, dîni tamâmen ortadan kaldırmalıdır.

Komünizm ideolojisinde, mutlak rasyonalizm vardır ki, onlara göre akla uymayan her şey reddedilir. Dîn onlara göre akla uymayan şeylerden oluştuğundan dîn ve dîni değerler kabul edilmez, tümüyle reddedilir. Dînin getirdiği güzel ahlak ve bu ahlakın getirdiği her şeyde komünizmde yok sayılır. Özellikle aile mefhumuna karşı çıkılan bu ideolojide, ailesiz bir toplum hedeflenmektedir.

Komünizmde her şey devlet eliyle yürütülür. Devlet mutlak hâkimdir ve ateisttir. İnsânları insân olarak görmez.

İnsân, kimi zaman bir makinadır, kimi zaman et yığını. Onlara göre maymundan geldiğine inandıkları insânın olsa olsa maymun kadar değeri vardır, fazlası değil.

Eskilerin *"dehriyyun"* ya da *"maddiyyun"* olarak isimlendirdikleri bu *"dînsizlik akımı"* yine Batının bataklığında yeşertilerek son devirde insânlığa sunulmuştur. İnsânlığa sözde kurtuluşu sunanlar, insânlığın felaketini hedeflemişler ve kısmen de başarmışlardır. Dün milyonlarca insânın felaketi olan bu ideoloji, bugün de yine milyonları zehirlemektedir.

Son Sözümüz:

Hâkimiyet kavramını işlediğimiz bu yazımızın sonunda deriz ki: "İslâm, Allâh'ın katındaki tek dîndir. Ve bu dîn, tüm insânlara insânların sâhibinin nizamını sunar. Bu nizama inanıp, onu hayat yapanlar hem dilleriyle, hem gönülleriyle, hem de hayatlarıyla; **"hâkimiyet kayıtsız şartsız Allâh'ındır"** demişler ve demektedirler. Bunun dışında kalan insânlar da, çeşitli ideolojilerin bataklığına saplanmışlar, dünyevî ve uhrevî olarak helak olmuşlar ve olmaktadırlar."

Dileğimiz ve Duâmız:

Rabbimiz, bizlere hakkı hak olarak göstersin. Bizleri hakka tam bir teslimiyetle teslim olanlardan kılsın. Bâtılı da bâtıl görüp, tüm bâtıllardan kaçınmayı bizlere nasip eylesin. Sizleri ve bizleri rızâsına erdirecek tevhîdî bir îmân ve salih ameller ile huzuruna alsın. Kabul buyur, Allâh'ım!

Tüm ehli îmâna selâm ve duâlarım ile… Allâh'a emanet olunuz.

KAAN SÂLİH

HÂKİMİYET VE KISIMLARI

Hâkimiyet, tüm mahlukat üzerinde mutlak olarak hükmetme ve tasarruf etme yetkisidir. Tüm kudret ve kuvvet sâhiblerine engel ve üstün olmakla beraber, hüküm verme, kanun ve nizam belirlemede hiçbir kısıtlama ve denetime bağlı olmaksızın tek yetkili olmaktır. Kevnî, uhrevî ve şer'î olmak üzere üç kısma ayrılır Hâkimiyet yetkisi tüm kısımlarıyla Allâh'a âittir.

Giriş:

Kâinatta her ne varsa tümünü yoktan yaratan ve onlar için ömür ve rızıklar takdir ederek bunları zamanı geldiğinde varlık âlemine çıkaran, en küçüğünden en büyüğüne kadar maddelere belirli kural ve döngüler koyarak onları sevk ve idâre eden, teklif ehli kıldığı kullarına emir ve yasaklar indirerek onların hayatlarını ve ilişkilerini düzenleyen Allâh Subhânehu ve Teâlâ'ya yarattığı zerreler adedince hamd olsun. Salâtu selâm ise mutlak önderimiz Muhammed aleyhisselâm'a, onun âline, ashâbına ve kıyâmete kadar Kur'ân ve Sünnet'e ihsân ilkesince tâbi olanların üzerine olsun.

Allâh Subhânehu ve Teâlâ, yerleri ve gökleri, ikisi içinde ve arasında bulunanları yaratmış ve hiçbirini asla başıboş bırakmamıştır. Tümü hakkında ilmi ve hikmeti ile kurallar ve belirli bir kader koymuştur. Gökyüzünde bulunan yıldızlar ve gezegenler, yer yüzeyini kaplayan toprak ve denizler, arzı tahkim eden dağlar, bunların üzerlerinde ve derinliklerinde yaşayan canlılar ve burada saymaktan âciz kaldığımız tüm mahlukat, Allâh Subhânehu ve Teâlâ'nın hâkimiyetine boyun eğmiş ve eğmek zorundadır. Her an emrolundukları hal üzere olarak itaat etmektedirler. Ancak şer'î hükümler ile teklif olunan insânoğlu, çoğu kere kendisinin bundan müstesnâ olduğu zannına kapılmış, hüküm ve hâkimiyetin kendi yetki alanında olduğunu iddia etmiştir. Oysa Allâh ile birlikte hiçbir güç ve otorite, insân yahut devlet, ne kevnî ne uhrevî ve ne de şer'î olarak hükmetme yetkisine sâhib değildir. Kevnî ve uhrevî olarak Allâh'ın hâkimiyetini kabul eden geçmişten günümüze birçokları, şer'î hâkimiyet noktasında Allâh Subhânehu ve Teâlâ'ya şirk koşmuşlar ve hâlen koşmaktadırlar. İmtihân gereği olarak Rabbimiz, her nefse belirli bir süre tayin et-

miş olmakla birlikte, hiçbirini ihmal etmemiştir. Ömür dediğimiz süre içinde her nefsi kendisine şâhit kılarak yanına alacak ve her birine hesâbını elbet soracaktır. Her nefis için ebedî olmak üzere hükmünü verecektir. O, hüküm verenlerin en hayırlısıdır.

Buraya kadar ifâde ettiklerimizden anlaşılacağı üzere yazımızın konusu, hâkimiyet ve kısımlarıdır.

Konumuz çok önemli ve kapsamlı bir konudur. Direkt ya da dolaylı olarak bir çok meseleyi içine almakta, dünyâ ve âhiret ahkâmını kuşatmaktadır. Hal böyle olunca konumuz hakkında ciltler kitâb dolusu yazılsa, yine de eksik kalan bir şeyler olacaktır. Biz ise, bize ayrılan naçizane köşemizde, hâkimiyetin kısımlarını öz bir şekilde, en önemli gördüğümüz noktalara değinerek açıklamaya çalışacağız. Yardım ve başarı Allâh'tandır.

Hâkimiyetin Tanımı:

Türkçe karşılığı *"egemenlik"* olan hâkimiyet kelimesi, Arapçadan Türkçeye geçmiş kelimelerdendir. Hâkimiyet kelimesinin türediği *"el-Hüküm/hake-me"* kelimesi, Arapçada *"iyileştirmek amacıyla menetmek, düzeltmek ve karar vermek"* mânâlarında mastar; *"ilim, derin anlayış, siyâsî hâkimiyet, karar ve yargı"* mânâlarında isim olarak kullanılmaktadır.

Istılâhî mânâda hâkimiyet, tüm mahlukat üzerinde mutlak olarak hükmetme ve tasarruf etme yetkisidir. Tüm kudret ve kuvvet sâhiblerine engel ve üstün olmakla beraber, hüküm verme, kanun ve nizam belirlemede hiçbir kısıtlama ve denetime bağlı olmaksızın tek yetkili olmaktır. Bu yetkiyi elinde bulunduran hiç şüphesiz ki âlemlerin tek Rabbi Allâh Subhânehu ve Teâlâ'dır. O, bu gerçek hakkında şöyle buyurmaktadır:

"İyi bilin ki! Yaratmak da, emretmek de O'na âittir. Âlemlerin Rabbi olan Allâh ne yücedir." (Arâf: 7/54)

"Hüküm veren Allâh'tır. O'nun hükmünü gözden geçirecek hiç kimse yoktur." (Rad: 13/41)

Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem ise şöyle buyurmuştur: **"Muhakkak ki Allâh hakemdir. Hüküm (ondan çıkar ve yine) ona döner."** (Ebû Dâvûd; Nesâî)

Allâh Subhânehu ve Teâlâ ile birlikte hiçbir kimsenin, kurum veya kuruluşun, devlet ya da devletler birliğinin hâkimi-

yet yetkisi yoktur. Kişi, hâkimiyeti tümüyle Allâh'a vermedikçe, Allâh'ı emrettiği gibi tevhîd etmiş sayılmaz. O, bu haliyle tâğûtu reddederek kopması mümkün olmayan sapasağlam kulba tutunmuş olmaz. Oysa Rabbimiz, hâkimiyeti mutlak olarak sadece kendisine vermemizi emretmiş ve insânlar üzerinde hâkimiyet iddia eden tüm tâğûtları da reddetmemizi îmânın sıhhat şartı kılmıştır. Tâğûtları reddederek Allâh'a içtenlikle yönelenlere müjdeler olsun.

Kur'ân-ı Kerîm'de ilgili âyet-i kerîmeler incelendiğinde görüleceği üzere hâkimiyet, kevnî, uhrevî ve şer'î olmak üzere üç kısma ayrılır. Bazı yazarlar ve ilim adamları, hâkimiyeti şer'î ve kevnî olarak iki kısma ayırmışlar, uhrevî hâkimiyeti, kevnî hâkimiyetin içinde işlemişlerdir. Ancak biz, konumuzun daha iyi anlaşılması maslahatına binaen üçlü bir tasnifi tercih ediyoruz. Bilindiği üzere, sonuçta ayrımı gerektirmeyen tasnif ve ıstılâhlardaki ihtilaflar, hakîki olmayıp sözde kalmaktadır.

Hâkimiyet, kevnî, uhrevî ve şer'î olmak üzere üç kısma ayrılır. Kişi, hâkimiyeti tümüyle Allâh'a vermedikçe, Allâh'ı emrettiği gibi tevhîd etmiş sayılmaz. O, bu haliyle tâğûtu reddederek kopması mümkün olmayan sapasağlam kulba da tutunmuş olmaz.

Kevnî Hâkimiyet:

Kevnî hâkimiyet, kâinatın; canlı ve cansız tüm varlıkların yaratılışını, bunlara bir düzen ve kanunlar belirlenişini, bu kanunlara göre sevk ve idâre edilişini ve yok olmamak için ihtiyaç duydukları şeylerin onlara verilmesini ifâde eder. Hiç şüphesiz ki kevnî hâkimiyeti elinde bulunduran Allâh Subhânehu ve Teâlâ'dır. O, şöyle buyurmaktadır:

"De ki: Kimdir sizi gökten ve yerden rızıklandıran? Kimdir kulaklara ve gözlere mâlik olan? Kimdir ölüden diriyi, diriden ölüyü çıkaran? Kimdir işleri çekip çeviren? 'Allâh' diyecekler. De ki: Öyleyse Allâh'a karşı gelmekten sakınmayacak mısınız?" (Yûnus: 10/31)

Allâh Subhânehu ve Teâlâ'dan başka yaratan ve yaşatan, öldüren ve dirilten, rızık veren ve ömür tayin eden, işleri daraltan ve genişleten, hastalık ve sağlık veren yoktur. Bereket veya kuraklıkla, sıcak veya soğukla, zenginlikle veya fakirlikle imtihan eden O'dur. Güneşi, ayı ve yıldızları yaratan ve bir yörüngede tutan O'dur. Yağmurları indiren, nebatı bitiren, hayvanları insânoğlunun emrine veren O'dur. Hiçbir kimse, bu ve benzeri fiillerinde O'na ortak değildir. Dilediğini, dilediği şekilde yapar. Yerler ve

gökler O'nun hâkimiyetine boyun eğdiği gibi vücudumuzdaki kalp diğer iç organlar, saç ve tırnaklar, hepsi ve dahası Allâh'ın kevnî hâkimiyeti altındadır. Hiçbiri üzerinde insânoğlunun bir dahli ve hakkı yoktur. Kendi vücuduna dâhi egemen olamayan âdem neslinin, kevnî hâkimiyette söz sâhibi olması fikri, fıtrat üzere kalan kimseler için zaten düşünülemez. Allâh'u Teâlâ, şöyle buyurmaktadır:

"De ki: 'Bütün yeryüzü ve içinde yaşayanlar kimindir söyleyin bakalım, biliyorsanız?' Elbette: 'Allâh'ındır' diyecekler. Öyleyse sen de de ki: 'Neden aklınızı başınıza almıyorsunuz?' 'Peki, yedi kat göğün ve yüce Arşın rabbi kimdir?' diye sor. Elbette: 'Allâh'tır' diyecekler. Öyleyse, de ki: 'İnandığınız Allâh'a karşı gelmekten sakınmaz mısınız?' De ki: 'Peki her şeyin gerçek yönetimini elinde tutan, kendisi her şeyi koruyup gözeten, ama kendisi himâye altında olmayan kimdir? Biliyorsanız söyleyin bakalım! Elbette 'Allâh'tır' diyecekler. Sen de ki: 'Öyleyse nasıl oluyor da büyülenip (aldanıp) gerçekten uzaklaşıyorsunuz?' Hayır, Biz onlara gerçeği getirdik; fakat buna rağmen onlar, yalanı tercih ediyorlar." (Mü'minûn: 23/84-90)

Allâh Subhânehu ve Teâlâ'yı kevnî hâkimiyetinde tevhîd etmeden hiçbir kimse Müslüman olamaz. Kevnî hâkimiyette Allâh'ı tevhîd eden bir kul, O'ndan başka yaratıcı ve rızık verici, faydaya veya zarara hükmedici, işleri sevk ve idâre edici olarak hiçbir kimseyi kabul etmez; edemez. Ancak O'na sığınır ve O'ndan yardım talep eder. Nimete kavuşmasını, bela ve musibetlerden kurtuluşunu O'ndan bilir. O'na yönelir, emrettiklerini yerine getirir ve yasakladıklarından da sakınarak O'nun rahmetini kazanmaya çalışır ve tevekkül üzere olur. Bunların aksi ise ancak Allâh'ın verdiği aklı kullanmayan ve nefislerine zulmedenlerden sâdır olur. Allâh Subhânehu ve Teâlâ, şöyle buyurmaktadır:

"Hüküm vermek yalnızca Allâh'a âittir. Ben O'na tevekkül ettim. Tevekkül edenler de yalnız O'na tevekkül etsinler." (Yûsuf: 12/67)

Uhrevî Hâkimiyet:

Uhrevî hâkimiyet, âhiret hayatına dâir tüm yetki ve hükmetme hakkına sâhib olunmasını ifâde eder. Hiçbir kimseye haksızlık yapmadan Müslüman ve kâfir, suçlu ve suçsuz ayrımı yaparak, cezâ veya mükâfata karar verenin, hükmünde ve irâdesinde eşi ve benzeri olmayanın hâkimiyetidir. Kevnî hâkimiyet gibi, uhrevî hâkimiyet de sâdece Allâh Subhânehu ve Teâlâ'ya âittir. Nitekim O, şöyle buyurmaktadır:

"O, Allâh'tır. O'ndan başka hiçbir ilâh

yoktur. İlkte ve sonda hamd O'na mahsustur. Hüküm yalnızca O'nundur. Kesinlikle O'na döndürüleceksiniz." (Kasas: 28/70)

"Kâfir olanlar, kendilerine kıyâmet ansızın gelinceye yahut da onlara kısır bir günün azâbı gelip çatıncaya dek, o Kur'ân'dan şüphe içindedirler. İşte o gün mülk (hâkimiyet) Allâh'ındır. O insânların arasında hükmünü verir. Artık îmân edip sâlih ameller işlemiş olanlar, Naîm Cennetlerindedirler." (Hacc: 22/55-56)

Allâh Subhânehu ve Teâlâ'dan başka âhiret hayatında hükmedecek hiçbir kimse, güç ve otorite yoktur. O, Cenneti ve Cehennemi yaratmış ve yok olmaktan koruyarak varlıkta tutmaktadır. İnsânları kıyâmet gününde toparlayacak, teraziler kuracak ve hesâb görecektir. Her biri hakkında dünyâ hayatında yaptıkları amellere göre Cennete yahut Cehenneme girmelerine hükmedecektir. Hiçbir kimseye zulmedilmeyecek ve hesâb hızlıca görülecektir. Allâh Subhânehu ve Teâlâ, şöyle buyurmaktadır: ***"İyi bilin ki hüküm yalnız O'nundur. O, hesâb görenlerin en çabuğudur."*** (Enâm: 6/62)

"O günde onlar (kabirlerinden) çıkacaklardır. Onların hiçbir şeyi Allâh'a gizli kalmaz. Bugün mülk (hâkimiyet ve her şeyin mutlak sâhibliği) kimindir?' (diye sorar). Kahhâr ve tek olan Allâh'ındır. Bugün herkese kazandığı ile karşılık verilecektir. Zulüm yoktur, bugün Allâh, hesâbı çarçabuk görendir." (Gâfir: 40/16-17)

Allâh Subhânehu ve Teâlâ'yı uhrevî hâkimiyetinde tevhîd etmeden hiçbir kimse Müslüman olamaz. Uhrevî hâkimiyette Allâh'ı tevhîd eden bir kul, kabrin fitnesinden ve zorluklarından, Cehennemin korkusundan ve azâbından Allâh Subhânehu ve Teâlâ'dan başkasına sığınmaz. O'na, emrettiği gibi ibâdet eder, bağışlanmayı ve şefaâti O'ndan ister. O'na sığınır ve O'na yalvarır. İndirdiği hükümlere göre bir hayat yaşar ve nefsine zulmetmeden îmân üzere ölmeyi diler. Bilir ki ne dünyâda ve ne de âhirette Allâh'tan başka gerçek bir velî yoktur. O'nun yardım ettikleri başarıya ulaşırken, yardımsız bıraktıkları ise hüsrâna uğrayacaktır.

Şer'î Hâkimiyet:

Şer'î hâkimiyet, kulların fiilleri hakkında tüm yetki ve hükmetme hakkına sâhib olunmasını ifâde eder. İnsânların ve cinlerin nasıl ibâdet edeceklerini, tüm hayatlarına dâir neyi yapabileceklerini ve neyi yapamayacaklarını, yasaklanan şeyleri yapanlara uygulanacak cezâları kanun ve yasa olarak belirleme gücüne sâhib olanın hâkimiyetidir. Kevnî ve uhrevî hâkimiyet gibi, şer'î hâkimiyet de sâdece Allâh Subhânehu

ve Teâlâ'ya âittir. Nitekim O, şöyle buyurmaktadır:

"Mülkü (hâkimiyeti) elinde bulunduran Allâh ne yücedir. O, her şeye hakkıyla gücü yetendir." (Mülk: 67/1)

"İyi bilin ki! Yaratmak da, emretmek de (hükmetmek de yalnızca) O'na âittir. Âlemlerin Rabbi olan Allâh ne yücedir." (Arâf: 7/54)

İmâm Beğavî -Allâh ona rahmet etsin- şöyle demiştir: *"Hüküm vermek, emretmek ve yasaklamak ancak Allâh'u Teâlâ'ya âit bir haktır."* [Meâlimu't-Tenzîl: 2/493]

Hüküm, Allâh'a âittir. O'nun haram kıldıkları haram, helâl kıldıkları ise helâldir. Bunlar hakkında hiçbir kimsenin söz hakkı yoktur. Mutlak ve sınırlandırılamaz hâkimiyet yalnızca Allâh'ındır. Zîrâ kâinatı ve içindekileri yaratan O'dur. Tümüne bir düzen ve denge koyan ve yok olup gitmekten koruyan O'dur. Tüm mahlukata rızıklarını veren ve onları en güzel şekilde geliştirip büyüten O'dur. O'nun mülkünde, O'dan başkanın O'nun kulları üzerinde serbesiyetlikler ve yasaklar koyması düşünülemez. Hiçbir kimsenin Allâh'u Teâlâ ile birlikte hüküm vermesi söz konusu değildir. O, hükmüne ve hâkimiyetine hiçbir kimseyi asla ortak etmez. Buna göre, İslâm Dîni'nde tartışılamaz ve oylanamaz kâide şudur: **"Hâkimiyet kayıtsız ve şartsız Allâh'a âittir."**

Kur'ân-ı Kerîm'de, hâkimiyetin kayıtsız ve şartsız Allâh Subhânehu ve Teâlâ'ya âit olduğunu açıklayan birçok âyet-i kerîme vardır. Onlardan bazıları şöyledir:

"Allâh, hükmüne hiçbir kimseyi ortak etmez." (Kehf: 18/26)

"Hüküm vermek yalnızca Allâh'a âittir. O, kendisinden başka hiçbir şeye ibâdet etmemenizi emretmiştir. Dosdoğru olan dîn işte budur. Fakat insânların çoğu bilmezler." (Yûsuf: 12/40)

"Hüküm vermek yalnızca Allâh'a âittir. O, doğru haberi verir ve O, ayırt edenlerin en hayırlısıdır." (Enâm: 6/57)

İmâm Taberî -Allâh ona rahmet etsin- şöyle demiştir: *"Allâh'u Teâlâ, yarattığı hiç bir mahluku hüküm verme konusunda kendisine ortak kabul etmez. İnsânlar arasında hüküm verecek yalnız O'dur. Hüküm verme, ihtilâfları çözme, insânları ve işlerini idâre etme konusunda dilediği ve sevdiği şekilde hareket eder. Bu özellik sâdece O'nun hakkıdır."* [Câmiu'l-Beyân: 15/234]

Şeyh Şankîtî ise -Allâh ona rahmet etsin- şöyle demiştir: *"Allâh'u Teâlâ, hüküm konusunda hiç kimsenin kendisine ortak olmasını asla kabul etmez. Hüküm sâdece O'na âittir. O'ndan başka hiç kimsenin kesinlikle hüküm verme yetkisi yoktur. Helâl, Allâh'ın helâl kıldığı, haram, Allâh'ın haram kıldığıdır. Hak dîn,*

Allâh'ın koyduğu şerîattır. İhtilaflı meselelerde sâdece O'nun verdiği hüküm geçerlidir. Hükümden kasıt ise: Allâh'ın hüküm verdiği her meseledir. Teşrî koyma meselesi ise buna öncelikle dâhildir." [Edvâu'l-Beyân: 3/258.]

Bu ve benzeri âyet-i kerîmeler ve nakiller, çok açık bir şekilde tüm mahlukat için hüküm vermenin, kanun ve yasa belirlemenin sâdece Allâh Subhânehu ve Teâlâ'ya âit olduğunu beyân etmektedir. Yaratan ve yaşatan kimse, yönetmeye de hak sâhibi olan ancak O'dur. Bu fiiller, kendisi hiçbir şeye muhtaç olmayan es-Samed ve hiç bir benzeri bulunmayan el-Ahad olan Allâh'u Teâlâ'ya âit olup, O'nun rubûbiyyet özelliklerindendir.

Allâh Subhânehu ve Teâlâ, tek gerçek rab ve ilâh olduğu için hükmetme yetkisine sâhib olma vasfı da sâdece O'na âittir. O, yarattığı tüm mahlukat üzerine kanun ve yasalar koymuş ve ihtilâflarının çözüm kaynağını onlara ulaştırmıştır. O'nun mahlukat için koyduğu kanun ve yasaları kimse değiştiremez. Güneşe, aya, yıldızlara, dağlara suya, havaya, kısacası yarattığı tüm şeylere kanun ve nizam koymuştur. Kimse bu kanunları sorgulayamaz ve de tahrif edemez. Kimse güneşi batıdan doğdurup doğudan batıramadığı gibi O'nun ihtilâfların çözüm kaynağı olarak indirdiği Kur'ân ve Sünnet'in hükümlerini de değiştiremez. Onların yerine kendi fânî ve âciz aklıyla kanun ve yasalar koyamaz. Bunları toplumlara dayatamaz. Zîrâ tüm bunlar, rubûbiyyet özelliklerinden olup, Allâh'a âittir. Allâh'u Teâlâ'yı rubûbiyyetinde ve ulûhiyyetinde birlemek, O'nun elem dolu sonsuz azâbından kurtulmanın tek çâresidir. Tek bir hücreyi dâhi yaratıp, mutlak egemenliği altına alamayan insânoğlunun, Allâh'ın hâkimiyetine göz dikerek Kur'ân ve Sünnet'e mukâbil olmak üzere kanun ve yasalar koymağa kalkışması kendisini yaratan ve yaşatan Allâh'a karşı işleyebileceği en büyük küfürlerden biridir. İşte bu, Allâh'u Teâlâ'ya karşı başkaldırarak savaş açmak demektir. Allâh'u Teâlâ, şöyle buyurmaktadır:

"Onlar, hâlâ câhiliyye devrinin hükmünü mü istiyorlar? Yakînen bilen bir kavim (topluluk) için Allâh'tan daha güzel hüküm veren kim vardır?" (Mâide: 5/50)

Allâh Subhânehu ve Teâlâ'yı şer'î hâkimiyetinde tevhîd etmeden hiçbir

kimse Müslüman olamaz. Şer'î hâkimiyette Allâh'ı tevhîd eden bir kul, Allâh'ın dışında yasa koyucu olarak hiçbir kimseyi, kurum ve kuruluşu, herhangi bir devleti ya da devletler birliğini kabul etmez. Rabbimizin kulların amelleri hakkında koyduğu hükümleri uygular ve ihtilafa düşülen şeyler hakkında ancak Allâh'ın hükümlerine muhâkeme olur. Yasa koyucu olarak sadece Allâh'ı kabul ettiği gibi, Allâh'ın hükümlerini de muhâkeme olunacak tek mercii olarak kabul eder. Allâh'ın yasaları haricinde yasalar oluşturmaya çalışanları, bu yasalarla yönetenleri, hükmedenleri ve onlara muhâkeme olanları reddeder. Bunların tevbe ederek hâkimiyetin kayıtsız ve şartsız Allâh'a âit olduğunu kabul edinceye kadar İslâm ile tevhîd üzere bir bağlarının olmadığını bilir. Onların bu hali terk edip sahîh bir şekilde İslâm'a dönünceye kadar kıldıkları namaza, okudukları Kur'ân'a, açtıkları câmilere ve yaptıkları diğer hayırlı olan amellere iltifat etmez. Bilir ki, tevhîd olmadığı sürece yapılan iyi amellerin kişiye faydası yoktur. Tevhîd olmadığı sürece ibâdet cinsinden hiçbir amel kabul edilmez.

Sonuç:

Hâkimiyet, açıkladığımız üzere kevnî, uhrevî ve şer'î olarak üç kısma ayrılır. Tümü şer'î nasların haber verdiği, selim akıl ve kirletilmemiş fıtrat sâhiblerinin de ikrâr ettikleri üzere Allâh Subhânehu ve Teâlâ'ya âittir. O, kevnî, uhrevî ve şer'î olarak hâkimiyeti elinde bulunduran yegâne zattır. Dünyâ ve âhiret O'nundur. O'nun mülkünde O'nun hükümleri geçerlidir. Tüm beşeriyetin dönüp varacağı ve hükmüne boyun eğeceği evvel ve âhir, zâhir ve bâtın olan Allâh Subhânehu ve Teâlâ'dır. O, bu gerçeği bizlere şöyle ifâde etmektedir:

"Sen Allâh ile beraber başka hiçbir ilâha ibâdet etme. O'ndan başka hiçbir hak ilâh yoktur. O'nun vechinden başka her şey yok olacaktır. Hüküm yalnızca O'nundur ve kesinlikle O'na döndürüleceksiniz." (Kasas: 28/88)

Hamd, varlığı yokluktan çıkararak onlara sûretler giydiren ve tümü üzerinde hakîm olan Allâh'a mahsustur. O'na hamd eder, O'ndan yardım ve bağışlanma dileriz. Salâtu selâm ise kendisine tâbi olmamız emredilen son rasûl Muhammed aleyhisselâm'a, onun âline ve ashâbına olsun.

Kur'ân ve Sünnet'e ittibâ eden kardeşlerime selâm ve duâ ile. Allâh'a emânet olun.

MUHAMMED FURKÂN

HÂKİMİYET VE MUHÂKEME

Hâkimiyet, İslâm Dîni'nde Allâh'a âittir ve Allâh katındaki geçerli tek dîn de İslâm'dır. Bu itibarla Müslüman olduğunu söyleyenlerin hâkimiyeti Allâh'tan başkalarına vermeleri ve ihtilaf ettikleri şeylerin hükümleri için beşer kaynaklı muhâkemelere başvurmaları düşünülemez. Hâkimiyeti Allâh'a vermek ve ancak O'na muhâkeme olmak tevhîdin sıhhat şartıdır.

Giriş:

Hamd Âlemlerin Rabbi Allâh'a mahsustur. O'na hamd eder ondan yardım ve mağfiret isteriz. Nefislerimizin şerrinden ve amellerimizin kötülüğünden ona sığınırız. O'nun hidâyete erdirdiğini kimse saptıramaz ve saptırdığını ise kimse hidâyete erdiremez. Şehâdet ederim ki Allâh'tan başka ilâh yoktur ve yine şehâdet ederim ki Muhammed sallallâhu aleyhi ve sellem O'nun kulu ve Rasûlü'dür. Bundan sonra:

Allâh Subhânehu ve Teâlâ'nın izniyle bu yazımızda, hâkimiyet ve muhâkeme meselesinden; hâkimiyetin kime âit olduğundan, tâğût kavramından ve muhâkeme konusunda hakka muhâlif olan bazı şüphelerden bahsedeceğiz.

Bahsedecek olduğumuz meseleler çok önemli ve Müslümanlar için bilinmesi zarûrî olan meselelerdendir. Zîrâ kulların îmân iddiaları ve İslâmlarının ispatı bu meseleleri bilmeden, tâğûtları reddetmeden, bir ve tek olan Allâh'ı tevhîd etmeden imkânsızdır. Allâh'a kulluk etmek yâni O'nu tevhîd etmek için yaratılan insânların ve cinlerin, kulluğun gereği olan tevhîdi ve diğer ibâdetleri tamâmlayacak ilmi bilgiyi talep etmesi farzdır. Dünyâ ve âhiret saadeti ancak bu şekilde elde edilebilir.

Hâkimiyet Ne Demektir?

"el-Hüküm" kelimesi Arapçada: "*İyileştirmek için menetmek, düzeltmek, karar vermek*" mânâlarına gelen bir mastar olmakla beraber "*ilim, derin anlayış, siyasi hâkimiyet, karar ve yargı*" anlamında da isim olarak kullanılan bir kelimedir.

Hâkimiyet ise kendisi dışında tüm kudret ve kuvvet sâhiblerine engel ve üstün olma haliyle beraber, hüküm verme, kanun ve nizam belirlemede de tek yetkili olma halini ifâde eder.

Hâkimiyet kelimesinin Türkçe karşılığı egemenliktir. *"Yönetimini hiçbir kısıtlama veya denetime bağlı olmaksızın sürdüren, bağımlı olmayan, sözünü geçiren, hükümran ve hâkim olan"* anlamlarına gelmektedir.

Hâkimiyet Kimindir?

İslâm akîdesinde hâkimiyet, Allâh'a âittir. O'ndan başkasında bu hakkı görmek ve O'ndan başkasına bu hakkı vermek, Allâh'a ve âhiret gününe îmânı geçersiz kılar. Zîrâ hâkimiyet, rablığın ve ilâhlığın en önemli sıfatlarından biridir. Rab ve ilâh kim ise, hâkimiyet de onundur. Allâh'tan başka gerçek rab ve hak ilâh olmadığına göre, hâkimiyet kayıtsız şartsız O'na âittir. Nitekim O, şöyle buyurmaktadır:

"Hüküm vermek yalnızca Allâh'a âittir. O, kendisinden başka hiçbir şeye ibadet etmemenizi emretmiştir. Dosdoğru olan dîn işte budur. Fakat insânların çoğu bilmezler." (Yûsuf: 12/40)

"Hüküm vermek yalnızca Allâh'a âittir. Ben O'na tevekkül ettim. Tevekkül edenler de yalnız O'na tevekkül etsinler." (Yûsuf: 12/67)

"Hüküm veren yalnız Allâh'tır, O'nun hükmünü gözden geçirecek hiç kimse yoktur. O'nun hesaplaşması pek çabuktur." (Rad: 13/41)

Bu âyet-i kerîmeler, hükmün sadece Allâh'a âit olduğunu beyân eden âyetlerden yalnızca birkaçıdır. Burada birçok âyet-i kerîme daha zikredilebilir. Ancak idrak sâhibleri için bu kadarı yeterlidir.

Maalesef dün olduğu gibi bugün de, Allâh Azze ve Celle'nin bu sıfatına göz dikerek rablık ve ilâhlık davasında bulunanlar var. Onlar, kendilerinin de hüküm koyabileceğini iddia etmekteler. Bir sivri sineğin kanadını dahi yaratmaya gücü yetmeyen bu zümre, Allâh gibi kanun ve yasalar koyabileceklerini zannetmekteler. Oysa, kâinatı kim yaratmış ise hâkimiyet de onundur. Allâh'tan başka yaratıcı var mıdır? Ya O'ndan başka bir rızık verici? Elbette yoktur! Hüküm ve hâkimiyet yalnızca Allâh'ındır.

Müslüman olmak ve de Müslüman kalmak isteyen bir kişi, Allâh Azze ve Celle'den başkasının hâkimiyetini reddetmeli ve bu reddin gereği olarak da ihtilafa düştüğü meselelerde O'ndan

başkasından hüküm istememelidir. Allâh Subhânehu ve Teâlâ, şöyle buyurmaktadır:

"Sana indirilene ve senden önce indirilene gerçekten îmân ettiklerini zannedenleri görmüyor musun? Bunlar, tâğûta muhakeme olmayı istiyorlar. Oysa onlar onu reddetmekle emrolunmuşlardı. Şeytan da onları uzak bir sapıklıkla saptırmak istiyor." (Nisâ: 4/60)

Âyet-i kerîmede Allâh Azze ve Celle'den başkasını hüküm koyma mercii, hâkimiyet sâhibi olarak görüp, muhâkeme olmak isteyenlerin îmânlarının artık birer "zandan ibâret" olduğu belirtilmiştir. Buna binâen Allâh'ın indirdiği ile hükmetmeyenlerin muhâkemesine başvurmak ve onların hüküm koyma yetkisine sâhib olduklarını iddia etmek; îmânı geçersiz kılan inanışlardandır.

> Allâh Subhânehu ve Teâlâ'nın hükümleri hâricinde hükmeden her mercii tâğûttur. Tâğûtları reddederek Allâh'a îmân etmek ise, her kula farzdır. Bu farzı yerine getirenlere müjdeler olsun.

Tâğût Ne Demektir?

Muhâkeme meselesine geçmeden önce kısa ve öz bir mahiyette tâğût kavramından bahsetmemiz yerinde olacaktır. Zîrâ Allâh'ın hükmünü beğenmeyerekten hüküm koyma kanun ve yasa belirleme hadsizliği tağûtlara has bir davranıştır. İmam İbn Kayyim -Allâh ona rahmet etsin- tâğût kavramı hakkında takdire şayan bir tanım yaparak şöyle demiştir:

"Tâğût: Kendisine ibâdet edilme, bağlanılma ve itaat edilme noktasında haddini aşan kul demektir. İnsânların tâğûtu, Allâh ve Rasûlü'nün kanunlarıyla hükmetmeyen, Allâh'tan başka kendisine muhâkeme olunan, ibâdet edilen ve Allâh'ın emrine dayanmaksızın, Allâh'a itaat etmeksizin kendisine tâbi olunanlardır. Bunları düşünür ve insânların durumlarına bakarsan, insânların çoğunun Allâh'a değil tâğûtlara ibâdet ettiğini, Allâh ve Rasûlü'nün hükümlerine değil, tâğûtların hükümlerine muhâkeme olduklarını, Allâh ve Rasûlü'ne değil, tâğûta itaat edip tâbi olduklarını görürsün." (İlâmu'l-Muvakkîn: 1/40)

Muhâkeme Ne Demektir?

Hâkimiyet mefhûmunu birçok alt başlıkta değerlendirebiliriz. Ancak biz, hâkimiyetin mahiyetini öğrendikten sonra muhâkeme meselesi üzerinde duracağız.

Muhâkeme; *"birbirine karşı savları olan iki tarafı dinleyerek bir yargıya varma ve yargılama"* demektir. Bu bağlamda Müslümanların hâkimi Allâh Azze ve Celle'dir. Müslümanlar her zaman Allâh Azze ve Celle'nin kanun ve yasaları gereğince hareket ederek Allâh'a itaat ve ibâdet ederler. Aralarındaki anlaşmazlıkları Kur'ân'a ve Sünnet'e döndürürler. Bununla da Allâh'ın rızâsını kazanmayı hak ederler. Şeyh Şankıti -Allâh ona rahmet etsin- hükmün ve hakimiyetin Allâh Azze ve Celle'ye âit olduğu hakkında şöyle demiştir:

"Ey Müslümanlar! Kanun koyucu olanın, helâl ve haramlar belirleyici kimsenin sıfatlarını çok iyi bilmeniz ve anlamanız gerekir. Hiçbir zaman ve asla alçak, cahil, kâfir bir kişiden kanun kabul etmeyin! Böylelerine kesinlikle kanun koyma hakkı vermeyin!

Allâh'u Teâlâ, hüküm konusunda hiç kimsenin kendisine ortak olmasını asla kabul etmez. Hüküm sadece O'na âittir. O'ndan başka hiç kimsenin kesinlikle hüküm verme yetkisi yoktur. Helâl, Allâh'ın helâl kıldığı, haram da, Allâh'ın haram kıldığıdır. Hak dîn, Allâh'ın koyduğu şeriattır. İhtilaflı meselelerde sadece O'nun verdiği hüküm geçerlidir. Hükümden kasıt ise: Allâh'ın hüküm verdiği her meseledir. Teşri koyma meselesi ise buna öncelikle dâhildir." (Edvâu'l-Beyân: 7/49; 3/258)

Tâğûtlara muhâkeme olmak, onları reddetmemektir. Hâkimiyet hakkı vererek onlara ibâdet etmek demektir. Şüphesiz ki bunlar, Kişiyi İslâm dîninden çıkaran büyük küfürdür. Allâh'u Teâlâ, şöyle buyurmaktadır:

"Hakkında ihtilâfa düştüğünüz herhangi bir şeyin hükmü Allâh'a âittir." (Şûrâ: 42/10)

"Eğer herhangi bir şeyde anlaşmazlığa düşerseniz Allâh'a ve âhiret gününe gerçekten îmân ediyorsanız onu Allâh'a ve Rasûlü'ne (Kur'ân ve Sünnet'e) götürün." (Nisâ: 4/59)

Bu konu ile ilgili âyet ve hadîsler, sahâbe kavilleri ve ehlisünnet nakilleri, bu nasların tefsîri ve ümmetin bu konudaki icmâsı tek tek ele alınarak yazılacak olsa, ciltler dolusu tutacağı ortadadır. Ancak bu kadarı sâlim akıl sâhibleri için yeterli gelecektir.

Hüküm, hâkimiyet ve tâğût mefhumlarına değindikten ve hâkimiyet sâhibinin de yalnızca Allâh Azze ve Celle olduğunu delîller eşliğinde beyân ettikten sonra muhâkeme noktasında günümüz câhiliyesinde yetersiz dimağlara şüphe olan bazı fitnelere değinmemiz yerinde olacaktır.

Allâh'ın Hükümleriyle Hükmedecek Bir Mahkeme Olmaması Halinde Tâğûtlara Muhâkeme Olunabilir Mi?

Bizler öncelikle ilgili âyetlerin mutlak ifâdelerine teslim olduktan sonra bir müfessir gibi düşünmeli ve bu âyetin nüzul yerine ve de Müslümanların o dönemki durumlarına bakmalıyız. Allâh Azze ve Celle, tâğûtun reddini Müslümanların zayıf ve mustazaf oldukları Mekke döneminde dahi emretmiş ve bununla ilgili çeşitli âyetler indirerek tâğûtun reddini istemiştir:

"Tâğûta ibâdet etmekten kaçınan ve Allâh'a içten yönelenler için bir müjde vardır. Öyleyse kullarıma müjde ver." (Zumer: 39/17)

"Andolsun, biz her ümmete: 'Allâh'a kulluk edin ve tâğûttan kaçının' diye bir rasûl gönderdik. Böylelikle, onlardan kimine Allâh hidâyet verdi, onlardan kiminin üzerine de sapıklık hak oldu. Artık, yeryüzünde dolaşın da yalanlayanların sonunun ne olduğunu görün." (Nahl: 16/36)

> **"Her kim, ihtilâf halinde Kitâb ve Sünnet'in hakemliğine gitmez ve o ikisine müracaat etmezse, o, Allâh'a ve âhiret gününe îmân etmiş değildir."**
>
> (İbn Kesîr, Tefsîru'l Kur'ân-il Azîm: 2/304)

Konumuza ihtilafların çözümü ve anlaşmazlığa düşülen meselelerde tek muhâkeme merciinin Allâh Subhânehu ve Teâlâ olduğunu beyân eden ve yine Mekke de nâzil olan Şûrâ Sûresi'nin ilgili âyeti ile devam edelim:

"Hakkında ihtilâfa düştüğünüz herhangi bir şeyin hükmü Allâh'a âittir." (Şûrâ: 42/10)

İmâm İbn Kayyim -Allâh ona rahmet etsin-, bu ayetin tefsîrinde şöyle demiştir: *"Âyet-i kerîmedeki: 'Herhangi bir şey…' ifadesi, şart bağlamında gelen nekira bir ifâdedir ve büyük küçük, açık ve kapalı dînin bütün konularında müminlerin ihtilafa düştükleri bütün meseleleri kapsar. İhtilafa düştükleri konuların hükmü Allâh'ın Kitabı'nda ve Rasûlü'nün Sünneti'nde bulunmasaydı ve bu iki kaynaktaki hükümler, bu meselelerin çözümü için yeterli olmasaydı, onlara bu meseleleri bu iki kaynağa döndürmelerini emretmezdi. Çünkü anlaşmazlığı gidermek için, çözümü olmayan bir kişiye çözüm için başvurmayı Allâh'ın emretmesi imkânsızdır. Allâh'a döndürmenin, Allâh'ın Kitabı'na başvurmak,*

Rasûlullâh'a döndürmenin ise, hayatında bizzat kendisine, vefat ettikten sonra da Sünneti'ne başvurmak olduğu konusunda insânlar icmâ etmişlerdir." (İlâmu'l-Muvakkıîn: 1/39)

Tâğûtlardan "Dâru'l-İslâm", "Dâru'l-Harb" farkı gözeterek hüküm istemek, Allâh'u Teâlâ'nın Mekke'de indirdiği muhkem ayetleri görmezden gelerek hükümlerinden yüz çevirmek Medine'de inen muhkem âyetleri ise nüzul ortamlarına hapsederek bu âyetlerin hükümlerini inkâr etmektir.

Tâğûtlardan hüküm istemek; zaman veya mekân farkı gözetmeksizin onlara hâkimiyet yetkisi vermektir. Onlara ibâdet etmek ve onlara şer'î olarak itaat etmektir. Onlara sadece Allâh'a âit olan bir hakkı ve yetkiyi vermek demektir. Şüphesiz ki bunlar, Allâh Azze ve Celle ye şirk koşmak demektir.

Allâh Subhânehu ve Teâlâ, akıl sâhibi olan insânlar için hiçbir şüpheye ve hiçbir fitnecinin fitnesin mahal vermeyecek şekilde yukarıda zikrettiğimiz ve zikredemediğimiz birçok âyette zaman veya mekân farkı olmaksızın hâkimiyetin yalnızca kendisine âit olduğunu beyân etmiş ve hüccetini ikâme etmiştir.

Hüküm İstemek İbâdet Midir?

Bu sorunun cevâbını vermeye öncelikle ibâdet kelimesini kısaca açıklamak ile başlayalım:

"İbâdet" kelimesi "abd" kökünden mastar olup *"itaat etmek, boyun eğmek, tapmak, kulluk etmek"* gibi anlamlara gelmektedir. Buna göre yalnız Allâh'a boyun eğerek itaat etmek, korku ve saygı ile O'nu severek, sevâbını umarak, azâbından korkarak O'nun kanun ve yasalarına tâbi olmak, bu kanun ve yasalara itaat edip teslim olmak ve hayatın her alanında Allâh'ın kanunlarına göre yaşayarak ihtilafların çözümünde yalnızca ona başvurmak Allâh'a ibâdet etmek demektir. Hal böyleyken her kim, Allâh'ın dışındaki bir mercii kanun koyucu ve nizam belirleyici olarak kabul eder, bu merciinin kanun ve yasalarını ve de belirlediği yaşam şekillerini benimser, bunlara itaat eder ve ihtilâfların çözümü için bunlara başvurursa, bu mercie ibâdet etmiş olur. Nitekim Şeyh Şankıti -Allâh ona rahmet etsin- şöyle demiştir: *"Allâh'a hükmünde şirk koşmak, tıpkı ibâdette şirk koşmak gibidir."* (Edvâu'l-Beyân: 7/48)

Allâh Subhânehu ve Teâlâ, şöyle buyurmaktadır:

"Onlar, Allâh'ı bırakıp haham ve rahiplerini rabler edindiler ve Meryem oğlu Mesih'i de... Oysa onlar, tek ve bir olan ilâha, Allâh'a ibâdet etmekten başka bir şeyle emrolunmadılar. Ondan başka ilâh yoktur. O, bunların şirk koştukları şeylerden münezzehtir." (Tevbe: 9/31)

Âyette: ***"Onlar, Allâh'ı bırakıp haham ve rahiplerini rabler edindiler..."*** cümlesiyle, Allâh Subhânehu ve Teâlâ'dan başkasına kanun belirleme hakkı verenlerin, bu yetkiyi onlara verdikleri anda onları rab kabul ettikleri bildirilmiştir. Devamında ise: ***"Oysa onlar, tek ve bir olan ilâha, Allâh'a ibâdet etmekten başka bir şeyle emrolunmadılar. Ondan başka ilâh yoktur"*** cümlesi Allâh'tan başka hüküm istenilen ve hükümlerine tâbi olunan mercilere ibâdet edildiğini ifâde etmektedir. Zîrâ bu kimseler, Allâh'tan başkasından hüküm istemekle veya hükümlerini kabul etmekle onlara ibâdet etmiş olmasalardı, âyette: ***"Allâh'a ibâdet etmekten başka bir şeyle emrolunmadılar"*** buyrulmazdı.

فَالْإِشْرَاكُ بِاللَّهِ فِي حُكْمِهِ
كَالْإِشْرَاكِ بِهِ فِي عِبَادَتِهِ

"Allâh'a hükmünde şirk koşmak, tıpkı ibâdette şirk koşmak gibidir."

Adiy b. Hâtim radîyallâhu anh, bu âyet-i kerîmeyi okuyan Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem'e: *"Bizler onlara ibâdet ediyor değiliz"* dediğinde Rasûlullâh ona şöyle demişti: **"Allâh'ın helâl kıldığını onlar haram sayınca, siz de haram saymıyor musunuz? Yine onlar Allâh'ın haram kıldığını helâl sayınca, siz de helâl saymıyor musunuz?"** Adiy bin Hâtim: *"Evet"* dediğinde ise Rasûlullâh şöyle buyurmuştu: **"İşte bu, onlara ibâdettir."** (Tirmizî; Taberânî)

Bu hadîs-i şerif açık olarak şuna beyan etmektedir:

Her kim, Allâh Subhânehu ve Teâlâ'nın hükümlerine muhâlif olarak hükmeden bir mercie başvurur ve ondan hüküm isterse ve itaat ederse, ona ibâdet etmiş ve onu rab ve ilâh kabul etmiş olur.

Görüldüğü gibi, yasama konusunda Allâh'u Teâlâ'dan başkalarına itaat etmek, Allâh'u Teâlâ'dan başkasına ibâdet etmek olarak kabul edilmiştir. Kendilerine itaat edilen kimselerin de rab edinilmiş olacağı açıklanmıştır. Maalesef ki, bu ümmet içerisinde de böyleleri vardır.

Sonuç:

Anlaşılacak olduğu üzere her kim, bu âyetlerin muhkem ifâdelerini ve Ehl-i Sünnet âlimlerinin bu âyetler hakkındaki tefsîrlerini görmezden gelir, hâkimiyet yetkisini Allâh Azze ve Celle'ye âit kılmada zaman veya mekân ayrımı yaparak Allâh'tan başkasına hâkimiyet yetkisini verir ve tâğûtlardan hüküm talep ederek onlara ibâdet ederse, bilinmelidir ki o kimse, bunca âyetin hükmünden yüz çeviren ve İslâm ile bağını koparıp atan bir kimsedir. Allâh Subhânehu ve Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Onlar, aralarında hüküm vermesi için Allâh'a ve Rasûl'e (Kitâb ve Sünnet'e) çağırıldıklarında, bakarsın ki içlerinden bir kısmı yüz çevirip dönerler." (Nur: 24/48)

Allâh'ım! Senden dînin üzere sebât etmeyi, hidâyet üzere kararlılık göstermeyi ve sana gereğince kulluk etmeyi diliyoruz. Allâh'ım hidâyet senin elindedir. Senin saptırdığını doğru yola iletecek yoktur. Bizleri sırat-ı müstakim üzere kıl. Allâhumme Âmin.

Selâm ve duâ ile…

ŞAHAN YÛŞA

HÂKİMİYET VE DEMOKRASİ

Hâkimiyet kelimesi lügat olarak: "Hâkim olma, buyruğunu yönetme durumu, hükümrânlık ve egemenlik" anlamlarına gelir. Lâ ilâhe illallâh kelime-i tevhîdini söyleyerek Müslüman olduğunu iddia eden kişiler aslında hâkimiyetin sadece Allâh'u Teâlâ'ya âit olduğu söylemiş ve kabul etmiş olurlar. "Dimos" ve "Kratia" kelimelerinden türeyen "Halkın İktidârı" demek olan demokrasiyi, Allâh'a tevhîd üzere îmânın bir sonucu olarak reddederler.

Giriş:

Hâkimiyeti elinde bulunduran yüce yaratıcımız Allâh'u Teâlâ'ya hamd, O'nun Rasûlü Peygamberimiz Muhammed aleyhisselam'a, âline ve ashâbına salât ve selâm olsun.

Öncelikle yazıma başlarken, aslında herkesin bildiği ama günümüzde maalesef ki unutulan ya da önemsenmeyen ve aklın inkâr edemediği iki gerçeği hatırlatmak isterim. İlki aklımıza gelen veya gelmeyen, bildiğimiz veya varlığından bile haberdar olmadığımız tüm canlıların yaratıcısının, Allâh Subhânehu ve Teâlâ olduğudur. İkincisi ise kevnîyetteki bu kusursuz döngünün ve bu denli hayatta kalma işleyişinin boşuna ve başıboş olmadığıdır. Zîrâ asıl unutulan sözünü ettiğim ikinci kısımdır.

Niçin Yaratıldık?

İnsânoğlu akıl bahşedilmiş ve düşünüp yargıya varma yeteneğine sâhib olan eşsiz bir varlıktır. Akıl sürekli olarak çalışır, ölçer, yargılar ve karşılaştığı tüm konularda fikir üretir. Bundan dolayıdır ki, dînî inancını ayırt etmeksizin herhangi bir akıl sâhibine sorulduğunda, asla dünyâda boşuna yaşadığını ve ölünce yok olup gideceğini kabul etmez. O derece ki insân aklı bunu düşünmeden ve yargılamadan dâhi inkâr eder. İşte bu, Allâh Azze ve Celle'nin fıtrata yerleştirmiş olduğu genetik bir bilgi ve hissiyattır. Allâh Subhânehu ve Teâlâ şöyle buyurmaktır:

"İnsân kendisinin başıboş bırakılacağını mı sanır ?" (Kıyâmet: 75/36)

Yaratılan hiçbir canlı asla başıboş değildir. Çünkü hiçbir canlı nedensiz yere yaratılmamıştır. Allâh Azze ve Celle başka bir âyet-i kerîmesinde şöyle buyurmaktadır:

"Ben cinleri ve insânları ancak bana kulluk ibâdet etmeleri için yarattım." (Zâriyât: 51/56)

Evet, insânlar ve cinler hiç kuşkusuz ki bu nedenle yaratıldı. Ama ikisi de zamanla amacını ve yaratılış gâyesini unuttu. Zengini olsun fakiri olsun, makâmı ve rütbesi olanlar olsun sıradan halktan ve avamdan olanlar olsun, neredeyse tüm insânlık nefislerine ve hayatlarına hâkim olanın Allâh Subhânehu ve Teâlâ olduğunu unuttu. Kevnîyette ve uhrevîyette hâkimiyeti elinde bulunduranın kim olduğunu unuttu. İşte sözü geçen bu kelime yâni **"hâkimiyet"** kelimesi, gâyemizin ne olduğu konusunda bize ışık tutacak. Eğer bu kelimenin muhteviyâtını tam mânâsıyla anlayıp, tüm yaratılanlar üzerinde hâkimiyet sâhibi olanın Allâh Azze ve Celle olduğunu idrâk ederek, yaşantımızda da buna göre hareket edersek umulur ki sonsuz cezâdan kurtulup sonsuz mükâfata nâil oluruz. Şimdi hâkimiyet kelimesinin anlamına ve hayatımıza nasıl yerleştirebileceğimize bakalım.

> ***"Hüküm veren Allâh'tır. O'nun hükmünü gözden geçirecek hiç kimse yoktur. O'nun hesâblaşması pek çabuktur."***
> (Rad: 13/41)

Hâkimiyet Nedir ve Kimindir?

Hâkimiyet kelimesi lügat olarak: *"Hâkim olma, hükümrânlık ve egemenlik"* anlamlarına gelir. Lâ ilâhe illallâh kelime-i tevhîdini söyleyerek Müslüman olduğunu iddia eden kişiler aslında hâkimiyetin sadece Allâh'u Teâlâ'ya âit olduğu söylemiş ve kabul etmiş olurlar. Yâni aslında sadece söylediklerine bakarsak kimse bunun aksini iddia etmiyor. Peki hakîkatte ve yaşantılarında da bunu uyguluyorlar mı? Yoksa yaptıkları ameller, dillerindeki söylemleri yalanlıyor mu?

Bunun cevâbını almak için günümüze bir bakalım. Hatta çok uzağa da gitmeyelim. Her millî bayram denilen günlerde bir ilke biçiminde tekrar tekrar söylenen ve her yargı kuruluşunun başköşesinde asılı duran o meşhur cümleye bakalım. Zamanımızdaki sözüm ona çağdaş (!) yönetimin dalâletinin temelini oluşturan o cüretkâr sözü inceleyelim. Hepimiz biliyoruz o sözü: "Egemenlik kayıtsız, şartsız milletindir." Hayat nizâmı edindikleri bu cüretkâr sözle şirk inancını ikrâr ediyorlar. Hatta ileri gidip "kayıtsız, şartsız olarak" ilâvesiyle de her türlü sınırlandırmayı ortadan kaldırıyor ve Allâh'ın kendi yönetimlerine karışmaması konusunda istisnâ bile kabul etmiyorlar. Yâni bu cümle ile denmiş

oluyor ki; hiçbir istisnâ kabul etmeksizin ve zaman, mekân, olay fark etmeksizin hüküm koyucu yâni hâkimiyet sâhibi biz insânların oluşturduğu millettir. Başkasının hükmü geçersizdir. Bu varlık, âlemlerin yaratıcısı ve sâhibi Allâh Subhânehu ve Teâlâ olsa bile böyledir ve tâviz yoktur (hâşâ). Böyle bir düşününce ne kadar da cüretkâr ve korkunç bir cümle değil mi? Peki kendine Müslümanım diyen bir kimsenin bu sözü benimseyerek veya benimsemeyerek de olsa dile getirmesi çok abes ve tutarsız gelmiyor mu?

Allâh Azze ve Celle, Müslümanlık iddiasında bulunanların inandığını da iddia ettiği kutsal kitâbı Kur'ân-ı Kerîm'de konumuzla ilgili şöyle buyuruyor:

"Hüküm sadece ve yalnızca Allâh'a âittir. O, size kendisinden başkasına ibâdet etmemenizi emretti. İşte dosdoğru dîn budur. Fakat insânların çoğu bilmezler." (Yûsuf: 12/40)

"İyi bilin ki yaratmak da, emretmek de O'na âittir. Âlemlerin Rabbi Allâh ne yücedir." (Arâf: 7/54)

Yüce yaratıcımız Allâh Azze ve Celle, kelâmında açık bir şekilde hüküm koyucunun ve egemenliği elinde bulundıranın yine yaratıcının kendisi olduğunu bildirmiştir. Peki sizce de Müslümanların kutsal kitâbı olan Kur'ân'ın âyetleri ışığında konumuza baktığımızda, Kur'ân'daki inanç ile bahsettiğimiz câhiliye sözündeki inanç çelişmiyor mu? Şimdi sağlıklı akıl sâhibi kişiler, bir yerlerde bir yanlışın olduğunu fark etmişlerdir. Maalesef bu yanlış yolun ve hüzün verici gidişâtın nedeni insânların söylemlerinin tâm aksine dînlerini bilmemesi, daha da kötüsü öğrenmemesidir. İşte Ömer b. Hattab radîyallâhu anh'ın şu sözü tâm bu durumu işâret ediyor: *"Dîninizi iyi öğrenin yoksa yaşadığınızı dîniniz zannedersiniz."*

Zamanımızın en büyük ve en tehlikeli sorunu işte budur. İnsânlar şirksiz ve doğru bir inanç içinde olduklarından eminler ve Allâh'ın da bu hallerinden râzı olduğu düşüncesindeler. Hâlbuki gerçeklere dönünce görüyoruz ki, içinde bulunulan ve hak yol olduğu düşünülen bu durum vehâmet batağında. "İslâm Dîni" kavramının içi (mânâsı) neredeyse tamâmen boşaltılmış ve belirli mecrâlara hapsedilmiş durumda. Dînimiz artık beş amel çerçevesine sığdırılmış ve onları türlü türlü eksiklikler ile uyguluyorlar. Hâl böyleyken herkes Cennet hayâli ile yaşıyor. Hatta bu şirk inancını savunurken ölenlere şehâdet mertebesi yakıştırılıyor. Dînini hakkıyla öğrenmeye gayret edip araştıranlara ise *"fazla derinlere dalma yoksa kafayı yersin"* gibi trajikomik tenkitler yağar olmuş. Bu sözleri telaffuz eden sözde Müslümanlar, yaratma ve yaşatmanın Allâh Azze ve Celle'nin elinde olduğunu

bildikleri hâlde, yönetme hakkını elinde bulunduran hâkimin Allâh Subhânehu ve Teâlâ olduğunu kabul etmeyip, bunu kendileri gibi âciz insânların yetkisi olarak görüyorlar. Ve bu durumun akâbinde, tevbe edilmedikçe affı mümkün olmayan "şirk" meydana geliyor. Müslümanlık iddiâsı da böylece kuru bir ifâdenin ilerisine geçmiyor. İnsânlar tarafından yaratıcı, rızıklandırıcı ve evrenin sâhibi olarak Allâh Azze ve Celle kabul ediliyor ama nerede peki Allâh'ın hükmü? Bizi yaratan, yaşatan ve rızıklandıran varlık pek tâbi olarak bizi yönetme hakkına da sâhib değil mi? Elbette ki sâhib. Zâten aksini iddiâ etmek akıl kârı değil ve tıpkı şu misâl gibi; *"Bir işyeri sâhibi patrona, işçilerine çalışacakları her imkânı ve maaşlarını verdiği hâlde işyerinin kurallarına ve işçilerinin nasıl çalışacaklarına karışmaması söyleniyor"* böyle söylenince ne kadar da abes ve komik geliyor değil mi? İşte insânlar da sözleri ve davranışlarıyla bu misâli Allâh Azze ve Celle'ye yakıştırmış oluyorlar.

Bu tür şirk inançlarının aslı "Göktanrı" inancından gelmektedir. Bu inançta tanrı olduğu iddia edilen varlık gök olaylarını yönetir, yeryüzündekileri rızıklandırır ama nice lütûflar bahşettiği yeryüzünde yaşayan insânların kanunlarına karışmaz. Çünkü o insâna âittir (hâşâ). Bu inanç ve kurallar sistemi birçok isim değişikliği ile günümüze kadar geldi. Çok isim değiştirdi ama içerdiği şirk inancı hep aynı kaldı. Bu şirk sistemlerinden günümüzde en meşhur olanı, insânların en âdil yönetim olduğuna inandığı hatta uğrunda canlarını verdikleri "Demokrasi Dîni"dir. Neden demokrasiden dîn olarak bahsettiğimi ise ileride açıklayacağım. Şimdi demokrasinin aslına ve bu şirk inancının, hak olan İslâm inancı ile nasıl şeytânî bir profesyonellik ile sentezlendiğine bakalım.

Demokrasi Nedir?

Demokrasi kelimesi: "Dimos/halk" ve "Kratia/iktidar" kelimelerinden türemiştir. Mânâsı ise anlaşılacağı üzere "Halkın İktidârı" demektir. Demokrasi; yönetimin, idârenin ve egemenliğin tümüyle insânın veya insânların seçtiği bir zümrenin elinde olduğu yönetim biçimidir. Demokraside olduğu gibi, beşerî ve uydurma olan birçok farklı isimle isimlendirilen yasa ve kurallar vardır yeryüzünde. Ne yazık ki insânlar çok eski tarihlerden beri kendilerini yaratan Allâh'u Teâlâ'nın toplumu hakkıyla yöneteceğini değil de, kendileri gibi her an değişiklik gösterecebilecek âciz ruh yapısı ve psikolojiye sâhib insânların yönetebileceklerini düşünmüşlerdir. Tarihe bakılırsa bu uydurma yönetimin

geçmişinin de adâletsizlik ve yolsuzlukla dolu olduğu görülür. Zâten Allâh Azze ve Celle'ye karşı gelen hangi topluluk felâha ve doğruya kavuşmuştur ki? Allâh Subhânehu ve Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Yoksa onlar câhiliyye devrinin hükmünü mü istiyorlar? Akledip, hakkıyla bilen bir topluluk için Allâh'tan daha güzel kanun koyucu(hüküm sâhibi) kim vardır?" (Mâide: 5/50)

Şeyh Şankîtî -Allâh ona rahmet etsin- bu konuya aklın karşı çıkamayacağı güzel bir kıyalaslama yaparak şöyle açıklık getirmiştir: "*Bu haram ve küfür içerikli şeytânî kanunları koyanlardan acaba hangileri: 'Bütün işler kendisine dönen' olarak vasıflandırılabilir? Hangileri: 'Dilediğine rızık yayma ve dilediğine daraltma' gücüne sâhibtir? Hangileri: 'Gökleri ve yerleri örneksiz yaratan, hayvanları ve insânları çiftler halinde yaratan' sıfatına sâhibtir? Hangisi: 'Dünyâda ve âhirette hamd onundur' sıfatına hâizdir? Göklerin ve yerin yaratıcısı Allâh Azze ve Celle'yi hükmünde, ibâdetinde ve mülkünde şeriki (ortağı) olmasından tenzih ederim.*" (Şankîtî, Edvâu'l-Beyân: 7/50.)

Değerli okur! Bundan daha güzel bir şekilde açıklanabilir miydi? Yaratıcımızın ancak kendisinin hüküm sâhibi olduğu ve O'nun kanunları dışında olan yönetim, hâkimiyet ve idârelerin câhiliyye hükümleri olduğu ve bunların insânlığa şerden başka bir şey getirmeyeceği bize daha açık bir şekilde nasıl anlatılabilirdi? Ama ne üzücüdür ki, insânoğlu geçmişte ve bugün de olduğu gibi nankör ve kibirlidir. Lütûflandırıldığı sayısız nimetlere bakmaz da, hırs ve kibirle kendi kanunlarını yeryüzünde hâkim kılmaya çalışır. Demokrasi veya başka hangi isimle olursa olsun, Allâh'ın yasalarını safdışı bırakıp, kendi yasalarını hâkim kılan yönetimlerin tümü câhiliyye ve şirk yönetimleridir. Ve biz Müslümanlar olarak bu sistemlerin hepsinin şirk ve küfür üzere olduğunu kabul ettik. Bu sistemleri benimseyerek Allâh yerine onlara itaat ederek yaşayan ve bu hal üzere yaşayıp ölenlerin ise şirk üzere ölüp, ebedî Cehennemi hak edeceğine inandık. Peki Müslümanlık iddiâsında bulunanlar olarak bunlara karşı alacağımız tedbirler nelerdir?

Etrafımızı örümcek ağı gibi saran bu lânetli sistemden, ağlarına takılmadan nasıl kaçınacağız? İşte bu noktada ferâsetli düşünüp, hareket metodumuzun kıblesini Kur'ân'a çevirmeliyiz. Her adımımızda doğruyu ve yanlışı, hakkı ve bâtılı belirleyenin Allâh Azze ve Celle olduğunu unutmamalıyız. Allâh'a karşı ilâhlık taslayan bu yönetimler ve sâhibleri yüzlerce koldan insânları öylesine sarmış ki, Kur'ân'a göre yaşamaya çalışan biz Müslümanlar, zehri ölümcül

olan bu kollardan kaçınmak için bir hayli çaba göstermeliyiz ve uyanık olmalıyız. Çünkü her şekilde hayatın işlemiş durumdalar. Ve bu zehir maalesef maddiyâtımızı değil, mâneviyâtımızı öldürecek şekilde. Ancak bu şekilde uyanışı engelleyebilirlerdi zaten. Ancak insânların tüm yaşamsal faaliyetlerine inerek bununla nesilleri aldatabilirlerdi. Tabi ki bunu diktatörlük ile değil insânlara eşit haklar tanıdıklarını söyleyerek yapabileceklerdi. Şimdi ise, eşitlik ve adâlet için ortaya çıkarıldığı söylenen ama aslına bakıldığında insânların Allâh'ı hiçe sayarak, O'nun kanunlarını göz ardı ederek, Allâh'a karşı ilâhlığını iddia edenleri kendi elleriyle seçtiği işleyişe bakalım. Bu öyle şerli ve şeytân oyunu bir düzen ki, insânlar bu küfür ameli işlemenin dînleri için daha faydalı olduğuna inandırılmış ve insânlar bunu İslâmî vazifesi olarak görmüşlerdir. Kiminin ehven-i şer yâni kötü olan iki şeyden birini tercih etmek dediği, kiminin ise "ya başımıza daha kötüsü gelirse" diyerek yaptığında şirke düştüğü mesele: **"Oy kullanmak."**

Oy Kullanmak ve Ehveni Şer:

Oy kullanan kişiler, belirli zamanlarda bu şirk ve küfür sistemini yönetecek kişi, parti ve parlamenterleri kendi rızâ ve istekleriyle seçmektedirler. Dayatılan her amelle insânları nasıl daha derin bir sapıklığa ve dalâlete sürüklediklerine bakın. İnsânlar kendi âciz akıllarından hak bir şeriât ve âdil bir yönetim üretemezken, nasıl olur da bu uydurma yönetimlerin başa gelmesi ve insânları idâre etmeleri için onları seçebiliyor olsunlar?

Bu dalâlete ve Cehenneme doğru hızla sürüklenmeden başka bir şey değildir. İnsânlar hiç düşünmez mi ehven-i şer denilen bu mesele, Allâh'ın kanunlarının yasaklandığı ve hiçe sayıldığı bir yönetimin başa geçmesi ve insânları o lânetli kanunlarla yönetmesi için oluşturulan şeytân işi şirk cemiyetlerinden başkası değildir. Nasıl olurda düşünmez ki, başımıza daha kötüsü gelmesin bahânesiyle oy kullanırken seçtiği kişiler, kendilerini dînsiz devlet inancıyla yönetecek ve Allâh'ın Kitâbı'nın kurallarını yobaz olarak göreceklerdir. Müslümanlık iddiâsında bulunanlar bu şirk amelden tümüyle uzak mı durmalı, yoksa ikisi de küfür olan taraflardan birini kendine yönetici seçmek için oy mu kullanmalı? Elbette ki Müslüman bir kimse bu sorunun cevâbını tereddütsüzce verir. Çünkü Müslümanın ilk vazifesi Allâh'a şirk koşmak olan her ameli tereddüt etmeden terk etmesidir. Kaldı ki, İslâm fıkhında ehven-i şer adı altında işlenen mesele şudur: *"İki şerden daha az zararlı olanı tercih etmektir. Yâni za-*

rarlı iki şeyden birini tercih etmek mecburîyeti hâsıl olursa daha az zararlı olan tercih edilir. Bu iki mesele de asla küfür veya şirke taalluk eden bir mesele olamaz. Böyle bir durumda Müslüman hiçbirini tercih edemez. Çünkü zaten bu şekilde olan bir durum ehven-i şer kâidesi adı altında değerlendirilemez. Ehven-i şer başlığı altında değerlendirilebilmesi için, karşı karşıya kalınan durumların mekruh veya en fazla haram derecesinde olması gerekmektedir."

Nitekim Allâh Azze ve Celle şirk ile ilgili şöyle buyurmaktadır:

"Allâh kendisine şirk (ortak) koşulmasını asla bağışlamaz. Bunun dışında diğer günahları dilediği kimseler için bağışlar. Allâh'a ortak koşanlar büsbütün sapıtmıştır." (Nisâ: 4/116)

Öyle ki oy kullanmayan bir kimse herhangi zorlu bir durumla bile karşı karşıya kalmazken bu söylenenler âciz ve ateşe sürükleyen bahâneler olmaktan öte geçemez. Müslümanın şirk karşısında çok zor bir durumda kalması ve buna sabretmesi de içinde olduğu imtihânı başarı ile atlatmasıdır. Karşılığında bekleyeceği mükâfatı vardır.

Beşerî sistemlere dönecek olursak, bu sistemlerin yöneticileri İslâm Dîni'nin devlet işlerine karışamayacağını ve devlet denilen organın dîninin olamayacağını açıkça her konuşmalarında dile getirirler. Bunu bilmemek için kör ve sağır olmak gerekli. Allâh'a karşı ilâhlık ilân eden bu kimseler insânlara, "bize Allâh'a karşı geldiğimiz halde itâat ediyorsunuz ve bizi Rabbiniz olarak kabul ediyorsunuz, hüküm koyan ve bu hükümlere itâat ettiren Allâh değil biziz (hâşâ)" diyerek bunu dile getirmiyorlar. Daha da kötüsü bunları insânların yaşamlarının içine işlemiş bir şekilde her zaman yaptırıyorlar. Ayrıca sürekli soylarından geldiklerini söyledikleri Müslüman atalarından ve onların kahramanlıklarından bahsedip insânların beyinlerini uyuşturmaya devam ediyorlar. Böylece tebâları olan halk, kendilerini "dîn" kelimesiyle aldatan insânların boyunduruğu altındaki derin uykularından hiç uyanmıyorlar. Öyleyse, yüzyıllar öncesinde İslâm'ın hâkim olduğu bu topraklardaki insânlar doğrunun ne zaman farkına varacak? Ne zaman uyanıp da geçmişine bakarak "Evet biz İslâm'ın hâkim olduğu, anayasının uydurma ve derleme olan batı yasaları ile değil de Kur'ân ile yazıldığı bir soydan geliyoruz" diyecekler? Ne zaman Kur'ân'ın örfî olarak duvarda asılı olması gereken bir kitâb değil de yaşanılması gereken bir hayat kitâbı olduğunu kabul edecekler? Hani soyumuzu unutmamalıydık! Hani geçmişini unutanın geleceği olamazdı!

Geçmişini unutmamak demek bu değildir. O halde Kur'ân sadece ölülere

okunan ve onun dışında dokunulması korkulacak bir kitâb mı yoksa hayatın her alanında nizâm ve kanunlar bütünü olan bir kitâb mı? Şeytân ve ona tâbi olan şeytanlaşmışlar insânları öyle uzak bir sapıklıkla saptırmış ki, gözler perdelenmiş, kulaklar sağır olmuş ve kalpler mühürlenmiş. Güneş kadar açık doğrular, basit ve ucuz olan sahte düşüncelerin ve söylemlerin arkasında kalmış. Ama insânlar elbette ki doğruları er ya da geç görecektir. Çünkü güneş balçıkla sıvanmaz.

Eğer insânlar, abdetsiz dokunursa çarpılacağını düşündüğü Kur'ânı anlamını bilmeden güzel sesleriyle kırâat ederlerse değil, O'nu hak ettiği şekilde anayasa ve yönetim kitâbı olarak benimseyip buna göre yaşarlarsa kazanacaklar. Bu dünyâda adâleti, birliği ve düzeni, âhirette ise Cenneti kazanacaklar inşallâh. Bunun için küçük bir uyanış lazım. Bu uyanış insânın kendisi için küçük ama Allâh'a karşı ilâhlıklarını ilân eden yöneticiler için büyük bir uyanış olacak. İşte bu bilinçle amel edilecek olursa kelime-i tevhîd söylemi insânlara fayda verir ve Allâh'ın izniyle de karınca misâli küçük adımlarla ilerlenen bu yol ileride insânların hakkı minârelerden haykıracağı bir başarıya dönüşür. Artık insânlık için gereken şey bahaneleri ve arkasına sığınılan cehâleti bir kenara bırakıp doğruyu araştırmak ve şeytânların karanlık batağından Kur'ân ışığıyla sıyrılıp çıkmaktır. İşte o zaman insân asla sapıtmaz ve kopmayacak bir tutamağa tutunmuş olur.

Sonuç:

Yazımın sonuna gelirken size son bir âyet hatırlatmak isterim. Bu âyeti okuyup, mânâsını anlayıp, gerektirdiklerine tutunabilirsek hakkı bilip ona itâat edebiliriz, şirki de tanıyıp ondan uzak durabiliriz. Şirki düzenleri ve oyunları fark eder ve onların tâğûtlara kulluğa götüren tuzaklarına aldanmayız. Allâh Subhânehu ve Teâlâ şöyle buyurmaktadır: ***"Artık hak bâtıldan apaçık ayrılmıştır. Her kim tâğûtu reddeder ve Allâh'a imân ederse kopması mümkün olmayan bir kulba yapışmıştır. Allâh her şeyi işitir ve bilir."*** (Bakara: 2/256)

Allâh Azze ve Celle, şeytânî planlarla gizlenen ve insânların hayatına yerleştirilip İslâm olarak tanıtılan bu şirk sistemini hakkıyla tanıyıp, ondan kaçınabilme ilmini bize nâsib etsin. Zamanımızın bu küfür ve şirk batağından hiçbirine bulaşmadan, Müslümanlar olarak huzuruna çıkabilme şerefinden bizi mâhrum etmesin. Allâhumme âmin. Selam ve duâ ile.

ABDULLÂH YİĞİT

HÂKİMİYET VE TEŞRİ

İnsânların yönetilmesi ve gerektiğinde aralarında hükmedilmesi için kanun ve yasaların olması kaçınılmazdır. İslâm'a göre bu kanun ve yasalar Rabbimiz Allâh Azze ve Celle'dendir. O, mutlak hâkimiyeti elinde bulunduran yegâne zattır. Kâinatı kim yarattı ise, hükmetme hakkı da ona âittir.

Giriş:

Her şeyi yoktan yaratan el-Hâlık ve yarattıklarına en güzel hükümleri veren el-Hakîm olan Allâh'ın ismi ile...

Kâinatı hiçlikten varlık âlemine çıkararak yaratan Rabbimiz Allâh Azze ve Celle, bizleri sadece kendisine ibâdet etmemiz için yarattı. Yalnız ve yalnız ibâdet etmemiz için. Kendisine ortak ve eş koşmamız veya yarattığı hükümlerin zıddına hükümler koymamız için değil... Nitekim Allâh Subhânehu ve Teâlâ: ***"Ben cinleri ve insânları ancak bana ibâdet (kulluk) etsinler diye yarattım"*** (Zâriyat: 51/56) buyurmuştur.

Kimin Hükümlerine Göre Yaşamalıyız?

Ne için yaratıldığımıza değindikten sonra, değinmemiz gereken diğer bir konu, nasıl yaşamamız gerektiğidir. Nelere göre yaşamımızı idâme ettirmeli, hangi kural ve hükümlere göre hayatımızı tanzim etmeliyiz. Öncelikle şunu düşünmeliyiz. Her şeyi yoktan var eden, bir hiçten bizleri bu hale getiren Rabbimiz, nasıl yaşamamız gerektiğini bizlere söylememiş ve bizi başıboş bırakmış olabilir mi? Elbette ki hayır, öyle değil mi?

Bizleri en güzel şekilde yaratan Rabbimiz, yaşamamız için de en güzel ve en âdil olan hükümlerini ortaya koymuştur. *Yaratılanı yaratandan daha iyi kim bilebilir.* Rabbimiz bizlere şöyle buyurmuştur: ***"Hüküm vermek yalnızca Allâh'a âittir. O, doğru haberi verir ve O, ayırt edenlerin en hayırlısıdır."*** (Enâm: 6/57)

"İyi bilin ki! Yaratmak da, emretmek de O'na âittir. Âlemlerin Rabbi olan Allâh ne yücedir." (Arâf: 7/54)

Teşri / Yasa Belirlemek Kimin Hakkıdır?

Rabbimiz Allâh Azze ve Celle, yaratan kim ise, yönetmeye de en lâyık olanın o olduğunu bizlere birçok âyetinde açık şekilde beyân etmiştir. *Elbette ki*

yoktan var eden hükmetmeye tek layık olandır.

Bir anne ve babanın çocuklarının üzerinde yönetim konusunda ne kadar hakkı varsa, Rabbimizin de bizler üzerinde en az o kadar hakkı vardır. Oysaki anne ve baba çocukların dünyâya gelmelerinde birer vesiledirler. Onları yoktan var etmezler. Durum böyleyken yine de çocukları için rahmet ve merhamet konusunda ebeveynlerinden daha hassas kolay kolay kimse bulunamaz. Öğretme ve geçimlerini sağlama, eğitim ve hayatlarını düzenleme konusunda da anne ve baba hak sâhibidir.

Ebeveynlerinin ellerinden çocuklarını almak, onları farklı şekilde yetiştirmeye çalışmak hem ebeveynlerine, hem de çocuklarına zulüm olacaktır. Ayrıca onlara ailesi gibi başkasının rahmet ve merhamet nazarı ile bakması, onlar için fedakarlıklarda bulunması da çok zordur. *Hal böyle iken anne ve babalarımızdan çok daha* ***rahmetli*** *ve* adâletli olan *Rabbimizin bizler için bahşettiği kanunları hiçe sayarak yeni kanunlar koyan kimselere ne demeli?* Bizleri rahmetten uzaklaştırarak şerli tuzaklarına çeken ve de adâletten, merhametten uzak kanunları ile bizleri yönetmeye çalışan yönetici kisvesinde bulunan insânlara ne söylenmeli?

Bugün insânlar beşerî kanunları değiştirilmeye çalışıldığında, yönetimdeki insânları başlarından alınmaya uğraşıldığında, bugünkü adıyla darbeye kalkışıldığında ne yapıyorlarsa, bizlerinde onu yapması gerekmez mi?

> Müslümanlar, bâtıl ideolojileri savunanlar kadar, İslâm'ı savunmadıkça, onların cesaret ve fedakarlıklarını aşmadıkça, İslâm nasıl hâkim olabilir?

Günümüzde beşerî kanunları ellerinden zorla alınmaya çalışıldığında insânlar nasıl ki sokaklara dökülüyor, tankların topların altına yatarak canlarını siper ediyorlarsa, sonradan yaratılan âciz insânların koyduğu hükümler, ideolojiler, beşerî kanunlar için kendilerini paralıyor, ya hükmedicilerimiz ve ortaya koyduklarına el sürmeyin ya da bizleri de öldürün diyorlarsa, *Müslümanlarında aynı şekilde hatta daha da kuvvetli şekilde Rablerinin hüküm ve dînini korumaları gerekmez mi?*

Nasıl ki beşerî kanunlara darbe yapılıyorsa, aynı şekilde bugünde bizleri yaratan, yaşatan ve en güzel, en adâletli hükümler koyan Rabbimizin dînine ve hü-

kümlerine de darbe yapılmaya çalışılıyor. Beşerî sistemler ile, İslâm'ın hükümleri geçersiz kılınmaya uğraşılıyor.

Bugün insânlar; *"İslâm için gerici, çağdışı diyerek onun ahkâmını geri plana atıyor, bin dört yüz sene önceki hükümler bugüne uygulanamaz"* diyorlar. Onlar, Allâh Azze ve Celle'yi geleceği bilmekten âciz sanıp, sadece hükümlerini geçmiş ile sınırlandırıyorlar. *"Bu asır çağdaşlık asrıdır, bugün bu hükümlere göre yaşanır mı?"* diyerek, îmân edenleri geri kafalı olmakla suçluyorlar.

Eğer gerçekten bir darbe varsa, bir zulüm yapılıyor, haksızlığa uğranılıyorsa kesinlikle bu, İslâm'a karşı yapılıyordur. Bizleri yaratan, yaşatan ve rızıklandıran Rabbimiz, bizler için en güzel hükümler belirlediğinde insânlar bu hükümler yerine başka hükümler koyarak darbeyi, en büyük haksızlığı ortaya koymuş oluyorlar. Allâh Azze ve Celle şöyle buyurmuştur:

"Size kendi nefislerinizden bir örnek verdi: Size rızık olarak verdiğimiz şeylerde, sağ ellerinizin malik olduklarınızdan, sizinle eşit olup kendi kendinizden korktuğunuz gibi kendilerinden de korktuğunuz (veya çekinip saygı duyduğunuz) ortaklar var mıdır? İşte biz, aklını kullanabilen bir kavim için âyetleri böyle birer birer açıklarız." (Rum: 30/28)

Âyette bizlere açık bir örnek veriliyor. Mekke'de yaşayanlar elleri altında bulunan köleleri yedirip içiriyor, onlara barınak sağlıyorlardı. Fakat hiçbiri malları ve mevkilerini onlardan sakındırmıyor, onların almasından, ele geçirmesinden endişe etmiyorlardı. Çünkü ellerinin altındakiler köleleriydi ve köleler sâhiblerinin mallarına, makamlarına göz dikemezlerdi. Bugün de bizler, Allâh Azze ve Celle'nin değim yerindeyse elleri altındayız. O, bizlere rızık verdiği sürece varız, izin verdiği sürece var olmaya devam etmekteyiz. Peki bizler, kâinatın sâhibinin hâkimiyet sıfatını gasp etmeye nasıl çalışabiliriz. Elbette buna cüret dâhi etmemeliyiz öyle değil mi? İşte âyet bizlere bunu misallendiriyor: ***"Bizler akıllarını kullanan kavimler için bunları açıklıyoruz"*** diyor.

Evet, akıl sâhibleri için yerde ve gökte hükmetme yetkisi yalnızca Allâh Azze ve Celle'nindir. Yerde olduğu gibi gökte de Rabbimizin hükümleri geçerlidir. Bunlara "kevnî hükümler" denir.

Rabbimiz Allâh Azze ve Celle, kevnî ve şer'î hükümler belirlemiştir. Her şeyi en iyi bilen Rabbimiz kusursuz ve noksanlıklardan uzak hükümleri hem insânların yaşantısına hem de kâinatın ayakta durmasına olanak sağlayacak şekilde ortaya koymuştur. Güneşin doğudan doğup, batıdan batması, dünyânın yirmi dört saatte dönmesi,

mevsimlerin peşi sıra gelmesi, yıldızların ve gezegenlerin bir düzen ve intizâm içerisinde ilerlemesi gibi birçok hükmü, Rabbimiz en mükemmel şekilde tasarlamıştır. İnsânlar bu düzen karşısında hayretler içerisine düşmüş ve yeni incelemeleri neticesinde de düşmeye devam etmektedirler. Yâni Rabbimizin kevnî hükümdarlığını insânların çoğu kabul etmektedir.

Rabbimiz aynı şekilde kâinata hükümler belirlediği gibi, bizler içinde kusursuz kanun ve hükümler belirlemiştir. Yememizden içmemize, duruşumuzdan giyinmemize, yaşantımızdan ölümümüze yâni her şeyimiz için belirli hükümler koymuştur. Bu kanunlar da el-Âlim sıfatının gereği kusursuz ve eksiklikten uzaktır. Allâh Azze ve Celle'nin hükümlerinin güzel örnekleri tarihte çoktur. Misâl olarak bize emin olmamızı emretmiştir. Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem bunun en büyük örneğidir. O ki peygamberliğini ilân etmeden önce bir tepenin üzerine çıkarak insânları toparlamış ve: **"Ey kavmim ben size şu tepenin arkasından bir ordu geliyor desem bana inanmaz mısınız?"** buyurmuştur. Bunun neticesinde kavmi: *"Sana elbette ki inanırız"* demişlerdi. Dâvet böylece el-Emin olan Peygamberin -sallallâhu aleyhi ve sellem- sözleri ile başlayarak, bütün Arap topraklarında egemen hale gelmişti.

Rabbimiz emânete sâhib çıkmamızı emretmiştir. Nitekim Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem Mekke'den Medine'ye hicret edeceği sırada, ölüm tehdit ve tehlikesi altındayken Ali radîyallâhu anh'a: **"Ey Ali! bu emanetleri sâhiblerine ulaştır"** diyerek emânetlere sâhib çıkmıştır. *Merhamet de Rabbimizin emirlerinden bir tanesidir.* Hani hatırlıyor muyuz? Süleyman aleyhisselâm ordusu ile ilerlerken bir karınca yuvasının yanından geçecekleri sırada karıncalardan biri bağırmıştı: *"Süleyman'ın ordusu bizleri ezecek kaçın"* diye. Süleyman aleyhisselâm ise tebessüm ederek karıncaları ezmemek için yolunu değiştirmişti. Adâlet dîni olan İslâm, ufacık karıncaya varıncaya kadar adâleti böyle bizlere emretmiştir.

Emirlerden bir emir de Müslümanlar arasında kardeş olabilmektir. Mekke'den, yâni evlerinden hicret ederek Medine'ye sahâbeler geldiğinde, Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem Ensâr'ı ve Muhâcirler'i birbirlerine kardeş kılmıştı. Bu kardeşlerden bir tanesi de Abdurrahman bin Avf ve Sa'd b. Rebî idi. Ensar'dan olan Sa'd b. Rebî' maddi olarak zengin ve iki kadınla evliydi. Bunun üzerine Sa'd kardeşi kılınan İbn Avf'a malını bölüşmeyi ve hanımlarından birisini boşayıp kendisiyle evlendirmeyi teklif etmişti. Ancak Abdurrahman b. Avf bunlardan hiçbirisini kabul

etmeyip, ticaret yapmak üzere pazarın yolunu tarif etmesini istemişti.

İslâm'ın güzelliklerinden bir tanesi de cömertliktir. Ömer radîyallâhu anh şöyle anlatıyor: **"Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem bir gün bizlere sadaka vermemizi emretti. O sıralarda mal bakımından oldukça zengindim. Kendi kendime "Eğer Ebû Bekir'i radîyallâhu anh geçebilmem mümkün ise ancak bugün olabilir" dedim ve malımın yarısını getirdim. Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem "Aile efradına bir şey bıraktın mı?" diye sordular. "Evet, onlara da bir şeyler bıraktım" dedim. Ne kadar bıraktığımı sorduklarında da "Bunun kadar da onlara bıraktım" cevâbını verdim. Biraz sonra da Ebû Bekir geldi. Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem ona da "Ey Ebû Bekir! Sen aile efradına ne bıraktın?" o da "Onlara Allâh'ı ve O'nun Rasûlü'nü bıraktım" dedi. Bunun üzerine onu hiçbir zaman geçemeyeceğimi anladım."** (Ebû Dâvud, Tirmizi)

Ve adâlet emri, İslâmî ahlakın temeli. Bunun örneğinde Ömer'in radîyallâhu anh kıssası ile özetlenebilir:

Bir gün Ali radîyallâhu anh Ömer'i radîyallâhu anh ziyarete gitmiş; onu, elbisesinin eteklerini beline sıkıştırmış halde koşar bir vaziyette bulunca sormuş: **"Ya Emirü'l Mü'minin nereye gidiyorsun?"**

-Ömer radîyallâhu anh: "Ya Ali! Gel de kovalamaya katıl. Devlete âit bir deve kaçtı. Bu malda kaç kişinin hakkı olduğunu biliyorsun?"

-Ali radîyallâhu anh: "Neden deveyi yakalamak için bir köleyi görevlendirmiyorsun Ey Ömer?

-Ömer radîyallâhu anh: "Benden daha iyi köle kimmiş?"

- Ali radîyallâhu anh: "İnan ki, senden sonra bu milleti idâre edecek olanlara ağır bir yük bırakıyorsun! Herkes senin yaptığını yapamaz!"

- Ömer radîyallâhu anh bunun üzerine şöyle konuştu:

-"Muhammed aleyhisselâm'ı hak peygamber olarak gönderen Allâh'a yemin ederim ki, Fırat kenarında bir kurt bir koyunu kapsa korkarım ki kıyamet gününde onun bile hesabı Ömer'den sorulur!"

"Andolsun onların kıssalarında akıl sâhibleri için ibretler vardır. Kur'ân, uydurulabilecek bir söz değildir; fakat o, kendinden öncekiler için onay, her şey için detaylı açıklama, îmân eden toplum için bir rahmet ve bir hidâyettir." (Yûsuf: 12\111)

Bunlar İslâm'ın kusursuz hükümlerinin birkaç örneğidir. Kusur ve eksiklikten uzak Rabbimizin, hata ve yanlıştan uzak hükümleri ile yönetilen devlet ve milletler, kıssalarda anlatıldığı gibi İslâm'ı yaşadıkları sürece merhamet ve

huzur içerisinde olurlar. Âhiret yurduna ulaştıklarında da müjdelendikleri güzelliklere ve makamlarına kavuşurlar.

Kısaca gerçek mânâda adâlet ve merhamet yalnızca Allâh Azze ve Celle'nin kanunlarını tümüyle uygulamaktadır. Hükümler sadece tam mânâsıyla uygulandığı sürece insânlara fayda verebilir. İslâmî hükümlerin bir kısmını alıp bir kısmını da kendi beşerî hükümlerinden ortaya çıkartanlar da Rablerine isyân etmişlerdir.

Tarihte İslâm'ın kanunlarını, bizler yavaş yavaş getireceğiz diyerek beşerî ideolojileri benimseyip, başka hükümler ile insânları kandırmaya çalışan onlarca örnek görebiliriz. Fakat bu söz, yaptıklarına bir kılıf bulmak ve şeytanlaşmalarını kolaylaştırmaktan öteye gitmemektedir.

Mekkeliler, Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem'e: *"Ey Muhammed (sallallâhu aleyhi ve sellem)! Bir yıl senin dînine tâbi olalım, bir yılda bizim putlarımıza tapalım"* dediklerinde, hatta *"senin dînine bir yıl bizim putlarımıza bir gün"* teklifini dâhi getirdiklerinde, Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem bunu kabul etmemişti. Hak ve bâtılın bir arada bulunamayacağını açık bir şekilde göstermişti.

Bunun nedeni adâleti, huzuru, merhameti ve umudu sadece İslâm'ın getirecek olmasıdır. Bu yoldan zerre miskâli sapılırsa zulmün, göz yaşının dünyâya hâkim olacağı tarihin bizlere gösterdiği bir gerçektir. Eğer bizler, Rab Teâlâ'nın kanunlarını uygulamaz isek yaratılışımızın aksine hareket etmiş oluruz. Ne düzen ne de adâlet ortada kalmaz.

Tarihe bugün baktığımızda ne kadar beşerî (sonradan ortaya konan) düzenler, dînler, ideolojiler varsa, insânları ayırmış, adâletten uzaklaştırmıştır. İnsânların bazılarını refaha, bazılarını ise yoksulluğa sürüklemiştir. Kimisine hak etmediği cezâlar vermiş, bazılarını da hak ettiği halde cezâlandırmamıştır. Yâni adâleti yerine getiremeyerek düzenleri bozmuştur. Allâh'ın hükümleri ile hükmedilmeyen ne kadar belde varsa, kan, gözyaşı içine düşmüş ve buna mahkûm olmuştur. İnsânlar, Allâh Azze ve Celle'yi unuttukça kendi nefisleri ile baş başa kalıp yanlış yollara dalmışlardır. Zîrâ yasa koyucu olarak Allâh Azze ve Celle'yi görmeyenler, kendilerine başka yöneticiler ve yasa koyucular aramak zorunda kalmışlardır. Bu yöneticiler de kendileri gibi beşerden olmak zorundadır pek tabi ki.

Beşer, âciz ve eksiktir. Beşer kaynaklı kanun yasalar da adâletten yoksun, hikmetten uzak ve zulüm doludur. Bugün âciz akıllar onu gereklilik olarak görür yarın ise bu düşünce değişir ve koyduk-

ları hükümleri beğenmez olurlar ve yenisini koyarlar. Kendileri ne kadar âciz ve çâresiz ise, yazdıkları ve hüküm olarak koydukları kanunlarda kendileri kadar âciz ve bir o kadar da değersizdir. Hiçbir beşer lider olsun saltanat sâhibi olsun fark etmez, Allâh Azze ve Celle kadar adâletli olamaz.

Yakinen şahit olduğumuz üzere adâletten dem vuran beşerî kanun koyucular ve yasa yapıcılar, nefislerini unutmayarak kendilerine özel kanunlar koyuyorlar. Kendilerini dokunulmaz addedip yaptıklarını her zaman haklı gösteren kanunlar belirliyorlar. Yanındakileri ve yandaşlarını zor duruma sokacak bir şey ortaya koymuyor, ateşe yakın bir olay olacak ise önce başka insânları öne sürüyorlar. Bir savaş olacaksa mazlumlar savaşıyor. Ölecek kimse varsa gariplerden seçiliyor.

Kısacası Allâh'tan başka bir kimseye hüküm belirleme yetkisi verildiğinde o kişinin azgınlaşması ve bir tâğût olması için ortam hazır olmuş oluyor. O da bunu fırsat bilerek nefsin çıkarlarının ve de yandaşlarının isteklerine göre hükmetmeye başlıyor. Azdıkça azıyor ve sapıtmaya başlıyor. Tarih bunu bizlere defalarca kez örneklendirmiştir. Firavunu hatırlayalım mesela. Ona hükmetme yetkisi verildiğinde ve belde eline geçtiğinde öyle azgınlaşmıştı ki, artık bir fâni olduğunu unutmuş ve isyân etmişti. Hatta: *"Ben, sizin Rabbiniz değil miyim?"* diyecek kadar ileri gitmişti. *"İstediğimi öldürür, istediğime hayat bahşederim"* demişti. Yanındaki insânları ve kendilerince soylu saydıklarını kayırmış. Ama sıra halka geldiğinde onları hor görmüş ve cezâlandırmıştı. Kısaca adâletten çok uzak kalmıştı. Ondan sonra gelen kimseler için de bu değişmedi. Ne zaman ki Allâh'tan başka kimselere hüküm koyma yetkisi verildiyse, adâlet söz konusu olmamıştır. Rahmet ve merhametten de eser kalmamıştır. Sadece adâletin değil, rahmetin, merhametin ilacı da Allâh Azze ve Celle'nin kanunlarıdır. İslâm'ın olmadığı yerde nasıl ki adâlet yok ise, aynı şekilde de rahmet ve merhamet yoktur.

İslâm, yanlış görüldüğünde düzeltilmesi, doğrunun da emredilesi gerektiğini bildirmektedir. Allâh Azze ve Celle kullarını en iyi bilen olduğundan onların uyarılmadığı takdirde nasıl azgınlaştığını ve sapıttığını çok iyi bilmektedir. Bundan dolayı koyduğu kanunlarında iyiliğin emredilmesini, kötülüklerden de sakındırılmasını istemiştir. Fakat beşerî kanunlar nefislere hoş gelen hükümler ile doldurulduğundan, başkasına zararı olmadığı sürece, kim ne kötülük yaparsa yapsın, karışılmamasını söylemektedir. İsteyen istediği pisliği yapabilir. Zarar vermedikçe ahlaksızlık

yapmakta bir sakınca görülmemiştir. Yeni nesillerde bunları gördükçe yolsuzluğu, pisliği ve ahlaksızlığı normal görerek adâletten, rahmetten ve merhametten uzaklaştıkça uzaklaşmışlardır. Bunun sebebi, insânların hakları olmadığı halde hâkimiyete el atmalardır. *Sonradan yaratılan kulların yaratıcısına baş kaldırarak, savaş açmalarıdır. Nasıl ki; bir heykeltıraşın oyduğu taş, heykeltıraşın işine karışmaz ve onun ustalığını sorgulayamaz. Nasıl bir ressamın yaptığı resim şu renk buraya bu boya şuraya diye akıl veremez ve ressam kadar bir bilgisi yoksa, aynı şekilde de yaratılan insânlar bu hüküm şöyle daha âdil veya bu kanun şurası için daha uygun diyemez.* Bir taşın kendini yontması veya bir kâğıdın kendi üzerinde resim yapması ne kadar saçma ve ne kadar abes ise, insânların da Rablerinin koyduğu kanun ve yasaları değiştirmesi, geri plana atarak: *"Sen bilmezsin, biz daha iyi biliriz!"* demesi o kadar saçmadır. İslâm ve insânlık dışıdır. Eğer bir düzen ve intizâm istiyorsak, Rabbimizin kanunlarına uymak zorundayız.

Kısaca Rabbimizin mükemmel hükümleri varken, başka ideolojiler aramamıza ne gerek var?

Bizleri dünyâya kulluk için gönderen Allâh Azze ve Celle, bizler için zaten hükümler belirlemişken, tekrardan hükümler koymaya, dünyâ ve âhiret hüsrâna uğramaya gerek var mıdır?

Akledenler için cevâbları belli sorular olsa da bunlar, düşünüp öğüt almak, doğruya ulaşmak ve ulaştırmak isteyenler için sorulması gereken sorulardır bunlar.

Sonuç:

Dünyâda ve de âhirette eğer ki mutlu olmak istiyorsak, adâlete, merhamete muhtaç isek, yapmamız gereken tek şey, Rabbimiz Allâh Azze ve Celle'nin bizlere çizdiği yolda dost doğru olmak, yegâne kanun koyucu olarak sadece O'nu tanımaktır. O'nun yolundan sapmayarak, sonradan uydurulmuş kanun ve nizamlardan uzak durmaktır. Zîrâ Allâh Azze ve Celle'nin hükümlerinden başka hükümler koymak veya başka kanun koyuculara destek olmak Rabbimize savaş açmak ve kendimize zulüm etmekten başka bir şey değildir. Unutmayalım ki Allâh Azze ve Celle'ye savaş açan kimse mağlup ve zelil olmaya mahkumdur…

Başarı yalnızca Allâh Azze ve Celle'dendir ve bizler ancak O'ndan yardım ve başarı dileriz.

ÜZEYİR HANİF

HÂKİMİYET TEVHÎDİ

Allâh'u Teâlâ, insânları kullara kulluktan, kulların Rabbine kulluğa yükselmelerini murad etmiş ve ancak bundan râzı olmuştur. Bunun gerçekleşmesi için ulûhiyyetinde, rubûbiyyetinde, isim ve sıfatlarında Allâh'u Teâlâ birlenmelidir. Aynı şekilde hâkimiyetinde birlenmeli, yalnızca O'na ve O'nun hükmüne boyun eğilmelidir. İşte tevhîd budur.

Giriş:

Rahman ve Rahim olan Allâh'ın ismiyle. Hâkimiyet yetkisini elinde bulunduran Allâh'a hamd olsun. Allâh'ı tevhîd edip tâğûtları reddetmek için gönderilen Rasûlüne salât ve selâm olsun. Rasûlullâh'ın getirmiş olduğu dâvete icâbet ederek hâkimiyet yetkisini sadece Allâh'a veren muvahhidlere selâm olsun.

İslâm, insân hayatını tanzim etmek için Allâh'ın gönderdiği bir dîndir. Allâh, dîni vasıtasıyla kullarının hayatına müdâhale ederek düzenler. Kimi şeyleri onlara serbest bırakırken, kimi şeyleri de onlara yasaklar. İşte bu, mutlak hâkimiyettir. Bu noktada Allâh'tan başkasının söz hakkı olamaz; olmamalıdır. Eğer birileri Allâh'tan başkalarına da yasaklama ve serbest bırakma hakkı verir ise, onları Allâh'a ortak tutuyor demektir ki, Allâh böylesi bir günahı asla affetmez. Çünkü böylesi bir amelin İslâm dîninde tek bir adı vardır o da *"şirk"* tir. Allâh'u Teâlâ, şöyle buyurmaktadır:

"Şüphesiz ki Allâh kendisine şirk koşulmasını affetmez. Ondan başkasını (şirkin dışındaki günahları) ise dilediği kimseler için bağışlar." (Nisa: 4/48)

İslâm dîninde en önemli mesele, tevhîd hakîkatini yerleştirmektir. Şirkin hiçbir çeşidine yer bırakmayacak şekilde Allâh'ın birliğini, hiçbir şeye benzemediğini, zâtında, sıfatlarında ve özelliklerinde hiçbir şeyin O'na ortak olamayacağı gerçeğini yerleştirmektir.

Allâh'u Teâlâ'nın kendi fiillerinde birlenmesine *"rubûbiyyet tevhîdi"* denir. Allâh'ın kendi fiillerinden kasıt, O'nun yaratma, mâlik olma, yaşatma, rızıklandırma, öldürme ve diriltme gibi vasıflarıdır. O'nun bu fiillerde birlenmesi ile rubûbiyyet tevhîdi gerçekleşmiş olur.

Allâh'u Teâlâ'nın kullarının fiillerinde birlenmesine *"ulûhiyyet tevhîdi"* denir.

Kulların fiillerinden kasıt, onların yapacağı duâ, namaz, oruç, hac, sevgi, korku ve tevbe gibi ibâdetlerdir. Kulların bu tür ibâdetleri sadece Allâh'a yapması ile ulûhiyyet tevhîdi gerçekleşir.

Allâh'ın isim ve sıfatlarında birlenmesi, Allâh'ın kendini Kur'ân'da vasfettiği, Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem'in sahîh Sünnetinde bize açıkladığı üzere, Allâh'u Teâlâ'yı kendi isim ve sıfatlarında birlemekle olur. Tüm mükemmellik sıfatları Allâh'u Teâlâ'ya âittir ve O tüm eksik ve noksan sıfatlardan münezzehtir. Bize bildirilen isim ve sıfatlara hiçbir teşbih, temsil, tekyif, tatil, tevil ve tahrife kaçmaksızın hakîkati üzere îmân etmemiz gerekir.

Allâh'u Teâlâ'yı hükmünde ve teşriinde, yâni kanun koymasında ve şeriat belirleyişinde birlemek ve O'ndan başka Hâkim, O'ndan başka egemen, O'ndan başka kanun koyucu kabul etmemekle *"hâkimiyet tevhîdi"* gerçekleşir.

Allâh'u Teâlâ, insânları kullara kulluktan, kulların Rabbine kulluğa yükselmelerini murad etmiş ve ancak bundan râzı olmuştur. Bunun gerçekleşmesi için uluhiyetinde Allâh'u Teâlâ birlenmeli ve ibâdet sadece O'na yapılmalıdır. Aynı şekilde Allâh'u Teâlâ, kullarının kevnî hâkimiyetini kabul ettikleri gibi, şer'î hâkimiyetin de kime âit olduğunu bilmelerini, dolayısıyla yalnızca O'na ve O'nun hükmüne boyun eğmelerini ve bunun dışındaki bütün şeriatları ve kanunları reddetmelerini dilemiştir. Rasûllerini yeryüzüne gönderme sebebi de işte bu yüce gâyedir. Nuh aleyhisselâm'dan Muhammed sallallâhu aleyhi ve sellem'e kadar bütün rasûller kavimlerini sadece Allâh'a ibâdet etmeye, O'nun hâkimiyetine boyun eğmeye ve câhiliyenin hükmünü reddetmeye çağırmışlardır. Allâh'u Teâlâ, şöyle buyurmaktadır:

> **"Onlar, hala cahiliye devrinin hükmünü mü istiyorlar? Yakinen bilen bir topluluk için Allâh'tan daha güzel hüküm veren kim vardır?"**
> **(Mâide: 5/50)**

"Ey kavmim, Allâh'a ibâdet edin. Sizin O'ndan başka bir ilâhınız yoktur!" (Arâf: 7/59)

Allâh'u Teâlâ, yol gösterici olarak indirdiği Kitâb'ında, ulûhiyyetinde ortağı bulunmayan yegâne İlâh'ın, yaratmasında ortağı bulunmayan yegâne Hâlık'ın (yaratıcının) ve mülkünde ortağı bulunmayan yegâne Mâlik'in, Allâh'u Teâlâ olduğunu bizlere öğretmektedir. Aynı şekilde yegâne Hâkim'in de kendisi olduğunu ve

şerîatının egemen olması gerektiğini bizlere bildirmektedir. Bu sebebten ancak O'nun şeriatına ve hükümlerine itaat edilir. Aksi bir davranış dînden çıkmak, isyân ve küfürdür. Müminler de Allâh'ın şeriatını kabul edip râzı olduğu yasalara uyan kimselerdir.

Allâh'tan Başka Yaratıcı Yoktur:

Allâh Subhânehu ve Teâlâ, hükmüyle idâresi altına alan, tasarrufta bulunan ve işleri evirip çeviren tek ve gerçek yaratıcıdır. O, indirdiği sistem ile yeryüzünde hükmedilen ve yönetilen, nizamı üzere bir araya gelinen, izniyle kanunlar konulan yaratmayı ve hükmetmeyi elinde bulunduran yegâne zattır. Kendisiyle beraber bir yaratıcı bulunmadığı gibi, beraberinde emreden biri de yoktur. Allâh'u Teâlâ, şöyle buyurmaktadır:

"İyi bilin ki! Yaratmak da, emretmek de O'na âittir. Âlemlerin Rabbi olan Allâh ne yücedir." (Arâf: 7/54)

İnsânların, her şeyin yaratıcısının Allâh'u Teâlâ olduğunu kesinlikle bilmelerine, O'ndan başkasının yaratma iddiasını reddetmelerine ve varlığın kendiliğinden oluştuğunu söyleyenlerin sözlerini kesinlikle yalanlamalarına rağmen, Allâh'a râzı olacağı şekilde îmân etmekten ve O'nun hâkimiyetini hayata yerleştirmekten yüz çevirmeleri kadar şaşırtıcı bir şey yoktur.

Yaratma ve hükmü ile işleri düzenlemek O'na âittir. Yaratırken, ortağı olmadığı gibi yarattıklarının işlerini düzenlemede ve onlar için şeriat belirlemede de ortağı yoktur. Gökleri ve yeri yaratıp düzenleyen ve yarattıklarının üzerinde rubûbiyyeti ile egemen olan Allâh'u Teâlâ, tek başına kulların boyun eğerek itaat etmelerine lâyıktır. Her şeyi yaratanın Allâh'u Teâlâ olduğuna inanmak, O'nun Rab, İlah ve Hâkim olduğunu kabul etmeyi gerektirir. O, şöyle buyurmaktadır:

"O Allâh her şeyin yaratıcısıdır." (En'am, 102)

"Yaratan yaratamayan gibi midir? Hiç düşünmüyor musunuz?" (Nahl: 16/17)

Burada bir tek cevâbtan başka bir ihtimal var mı? Hayır! Asla... İnsânın, her şeyi yaratan ile hiçbir şey yaratamayanı eşit tutması elbette mümkün değildir. Çünkü sahte ilâhlar kendileri yaratılmış oldukları gibi, hiçbir şey yaratamazlar, hiçbir şeyi bilemezler, .

Allâh'tan Başka Mâlik Yoktur:

Her şeyi yaratan Allâh'u Teâlâ, aynı zamanda bütün mahlukatının sâhibidir. Mülk, O'nundur. Yerde ve gökte var olan her şey, O'nun mülkünden bir parçadır. Allâh'ın mâlik oluşu kapsamlı, aynı zamanda mutlak bir mülkiyettir. Bu, hiçbir kayıt ve şarta bağlı olmayan, zâyi olmasından korkulmayan ve üzerinde Allâh'u Teâlâ'dan başkasının ortaklığı söz konusu olmayan bir mülkiyettir. Allâh'u Teâlâ, şöyle buyurmaktadır:

"Göklerin, yerin ve ikisi arasındakilerin mülkü, Allâh'ındır." (Âli İmrân: 3/189)

"İşte Allâh; Rabbiniz O'dur. Mülk sadece O'nundur." (Zümer: 39/6)

Mülkiyetin tamamen Allâh'a âit olduğu böylece anlaşılınca; insânların hiçbir şeyin üzerinde mutlak mülkiyete sâhib olmadıkları, ancak her şeyin mâliki, tek ve gerçek ilâhın halifesi olarak sınırlı bir tasarrufta bulunma yetkilerinin olduğu gerçeği bilinir. Bu yüzden de kendilerini bu mülke halife tayin eden Allâh'ın şeriatında belirttiği şartlara boyun eğmeleri gerekir. Allâh'u Teâlâ, şöyle buyurmaktadır:

"Göklerin ve yerin ve ikisinin arasındakilerin mülkü, Allâh'ındır. O, her şeye kadirdir." (Âli İmrân: 3/189)

Mâlik olanın mülkünde, hükmetmesi gerekir. İşte bütün mesele budur. Ulûhiyyet meselesi, tevhîd meselesi... Ulûhiyyetin birlenmesi ve tevhîdin gerçekleşmesi için, Allâh'u Teâlâ'nın indirdikleriyle hükmetme meselesi... Mal, nefis, gökler, yer, hayat, ölüm, dostluk ve yardım, her şey Allâh'ın elindedir, başkasının değil. Mülkü elinde bulunduran Allâh, gerçekten de ne yücedir.

Allâh'tan Başka Yaşatan ve Rızık Veren Yoktur:

Allâh'u Teâlâ'nın yaratmada ve mülkünün üzerinde egemen olma sıfatlarında birlenmesi aynı şekilde rızıkları veren olarak da tevhîd edilmesini gerektirir. Çünkü onları yaratan, onlara egemen olan ve üzerinde hiçbir ortak kabul etmediği mülkünden rızıklandıran O'dur. İnsânların sâhib olduğu ve yararlandığı her şey, yalnızca Allâh'a mahsus olan bu sınırsız mülktendir. Yaratan ve mülk sâhibi O olduğuna göre, yarattıklarını rızıklandıranın da O olması gerekir. Allâh'u Teâlâ, şöyle buyurur:

"Yeryüzünde hiçbir canlı yoktur ki, onun rızkı Allâh'a âit olmasın." (Hûd: 11/6)

"Yaşatan ve öldüren O'dur." (Mu'minûn: 23/80)

Yaratma sıfatı, mülk ve rızkın mahiyeti bu şekilde anlaşılınca, bunun tabiî sonucu olarak rubûbiyyetin özelliklerinin ve kulların üzerinde toplandıkları şeriat dolayısıyla itaat, boyun eğme ve teslim olmak gibi bütün kulluk davranışlarının yalnızca Allâh'u Teâlâ'ya has kılınması gerekmektedir.

Kulların tümünün rızkı Allâh katından olduğu ve hepsi de Allâh'u Teâlâ'nın kulları oldukları halde, nasıl oluyor da bazıları bazısını kul, bazıları da bazısını rab ediniyor? Allâh'u Teâlâ, kullarına çeşit çeşit nimetlerini bahşeden ve onları koruyandır. Allâh'u Teâlâ, rızık açısından doğabilecek şirk olgusuna cevâb olarak şöyle buyurmaktadır:

"Allâh, O'dur ki sizi yaratır, rızıklandırır, sonra öldürür, ardından diriltir. Ortak koştuklarınızdan, bunlardan bir şeyi yapabilen var mı? O, sizin ortak koştuklarınızdan yüce ve münezzehtir." (Rum: 30/40)

Allâh'u Teâlâ, dikkatlerini onları yaratanın rızıkları verenin ve öldürüp diriltenin Allâh'u Teâlâ olduğu konusuna yöneltiyor. Yaratanın, Allâh'u Teâlâ olduğunu kabul ettikleri gibi, kendilerini rızıklandıranın da Allâh olduğunu kabul etmektedirler. Onları rızıklandıran, üzerlerine kefil olan, doyuran ve içiren Allâh'u Teâlâ, kulları üzerinde hükmetmelidir. İhtilaf ettikleri konularda O'ndan başka hükmedecek kimdir? Yaratan ve rızıklandıran kim ise, aynı zamanda rab ve hükümran olan da O'dur. Hiçbir konuda O'nun şeriatında beliren izninin dışına çıkılamaz. Bu tartışma götürmez kesin bir hakikattir.

> el-Hâlık, el-Mâlik, er-Rezzâk, el-Muhyi ve el-Mumît olan Allâh'u Teâlâ, el-Hakîm olarak hükmetmeye layık tek ilâhtır.

Allâh'tan Başka Dirilten ve Öldüren Yoktur:

Canlılara hayat veren ve verdiği her hayatı sona erdiren O'dur. O'nun dışındaki varlıkların diğer hususlarda olduğu gibi bu noktada hiçbir söz hakkı yoktur. Dilediğini var eden, dilediğinin hayatını noktalayan sadece Allâh'tır. Allâh'u Teâlâ, şöyle buyurmaktadır:

"Dirilten ve öldüren O'dur." (Duhân: 44/8)

"Dirilten ve öldüren hiç şüphesiz biziz biz!" (Hicr: 15/23)

Ulûhiyyet sıfatına yalnızca, Allâh'u Teâlâ sâhibtir. Her şey ve herkes O'nun

kuludur. Tüm varlığa tek başına hükümrandır. Yaratıklar üzerindeki hâkimiyeti ortaksızdır. Ulûhiyyete tek başına sâhib olan, insânların hayatı ve ölümü üzerinde de söz sâhibi zâttır. İnsânların işte bu sebeble, koşulsuz olarak O'nun dînine uymaları gerekir. Allâh'u Teâlâ şöyle buyuruyor:

"Allâh O'dur ki, yerin ve göklerin mülkü O'nundur. O'ndan başka ilâh yoktur. Öldürüp diriltendir." (Arâf: 7/158)

Göklerin ve yerin tek hükümranı, mülkünde ortağı olmayan zât O'dur. O, Evvel ve Âhir'dir, Zâhir ve Bâtın'dır. Hayatı ve ölümü yaratan, her canlıya bunları takdir eden ve takdir ettiği şeylerin dışında hiçbir şey meydana gelmeyen O'dur. Canlılara hayatı ve rızkı bahşeden O'dur. Canlıların da hâkimiyetini kabul etmeleri gereken O'ndan başkası değildir.

Allâh'tan Başka Hâkim ve Kanun Koyucu Yoktur:

Tevhîdin kendisiyle tamâm olduğu en belirgin özellik, Allâh'tan başka hiç kimsenin mutlak Hâkim ve Şâri, yâni hüküm koyan ve şeriat belirleyen olmamasıdır. Hayata O, karışır. O'nun dışında hiçbir varlığın hayata müdâhale hakkı yoktur. O'nun "haram" dediği haram, "helâl" dediği helâldir. O'nun belirlemiş olduğu şeylere aksi hükümler vermek sûreti ile helâl veya haram demek, rubûbiyyetin gereği olan ve ulûhiyyetin en bariz sıfatında O'nunla mücâdele etmek demektir ki; bu, şirkin en büyüğüdür.

Allâh'u Teâlâ'nın izin vermediği konularda kanunlar çıkarmak veya yasalar belirlemek insânı şirke götüren amellerdendir. Allâh'u Teâlâ, şöyle buyurur:

"Yoksa onların Allâh'ın izin vermediği şeyleri kendilerine şeriat yapan (kanun ve hüküm koyan, Allâh'a şirk koştukları) ortakları mı vardır?" (Şûra: 42/21)

Bu âyetin mânâsı o kadar açık, hükümleri de bir o kadar nettir ki, başka söz söylemeye gerek yoktur. İslâm'da helâl ve haram çizgilerini belirleyen Allâh'u Teâlâ'dır. Bir şeyin yapılıp yapılmayacağına nihai kararı veren yalnız ve yalnız Allâh'tır.

Evet, Allâh kanun koymada tektir. O'nun eşi, benzeri, dengi ve muadili yoktur, olmamıştır ve olmayacaktır. O'nun ile bu noktada çekişen insânlar

yeryüzünün en kâfir varlıklarıdır. Egemenlik hakkını Allâh'ın elinden almaya kalkışmaları sebebiyle yeryüzünün en büyük gaspçıları yine onlardır. Allâh'u Teâlâ şöyle buyurur:

"İyi bilin ki! Yaratmak da, emretmek de O'na âittir. Âlemlerin Rabbi olan Allâh ne yücedir." (Arâf: 7/54)

"Hüküm vermek yalnızca Allâh'a âittir. O, kendisinden başka hiçbir şeye ibâdet etmemenizi emretmiştir." (Yûsuf: 12/40)

"O, hükmüne hiçbir kimseyi ortak etmez." (Kehf: 18/26)

Tevhîd, Allâh Subhânehu ve Teâlâ'nın rubûbiyyetini, ulûhiyyetini ve hâkimiyetini kabul ederek bunların gereği olan hiçbir hakkı ve sıfatı, O'ndan başkasına vermemekle gerçekleşir. Bunlara dâir herhangi bir sıfatı elinde bulundurduğunu iddia eden beşer cinsini, kim olursa olsun onu reddetmeli ve İslâm dâiresinden çıkarmalıdır.

Nasıl ki insânın Allâh'u Teâlâ'dan başkasına ibâdet etme hakkı yoktur, aynı şekilde beşerin Allâh'u Teâlâ'nın helâl kıldığını haram, haram kıldığını helâl kılma yetkisi yoktur. Çünkü insânların hayatını düzenleme hakkı, Allâh'u Teâlâ'nın insânların yaratıcısı ve rızık vereni olması hakikatinden kaynaklanır. Dolayısıyla yalnızca O, rızkından dilediğini onlar için helâl, dilediğini de haram kılar. Bu hakîkat, beşerin itiraf etmek zorunda olduğu mantıksal bir sonuçtur. Mülkün sâhibi, O'nun üzerinde yegâne tasarruf sâhibidir de.

Bu dînin, zorunlu kıldığı bir gerçek vardır; Allâh'ın şeriatına itaat etmek, O'nun rasûlüne tâbi olmak ve O'nun indirdiği kitâbla yönetmek ve yönetilmek gerçeği. Bu, İslâm'ın getirdiği tevhîd akîdesinden kaynaklanmaktadır. İnsânların kulluk yapacakları, emirlerine uyacakları, şeriatını uygulayacakları, değerlerini ve ölçülerini alacakları, hükmüne başvurup sonra da râzı olacakları ulûhiyyetin birliği. İnsânların hayatında ve bütün ilişkilerinde hâkimiyeti Allâh'a veren otoritenin tekliği...

Sonuç:

Yaratan Allâh'u Teâlâ'dır; kâinatı ve insânı O yaratmıştır. Göklerde ve yerde her ne varsa insânın emrine vermiştir. Allâh'u Teâlâ, yaratma husûsunda tektir. Bu gerçeğin hiçbir noktasında ortağı yoktur.

O, her şeye Mâlik olandır. Zîrâ yaratan O'dur ve yarattığına mâlik olması kaçınılmazdır. Göklerin ve yerin, ikisi arasındakilerin mülkiyeti O'na âittir. O, mülkiyet hususunda da tektir. Mülkünde de az veya çok olsun, hiçbir şekilde ortağı yoktur.

Şüphesiz Allâh'u Teâlâ, Rezzâk'tır. Hiç kimse, ne kendi nefsini ve ne de bir başkasını Allâh gibi rızıklandırma gücüne sâhib değildir. Yarattıklarını rızıklandıran O'ndan başka rab ve ilâh yoktur.

Allâh'u Teâlâ, kâinat ve insân üzerinde mutlak egemenliğe ve sınırsız tasarrufa sâhibtir. Çünkü O, yaratan, malik olan ve rızık verendir. Sonsuz güç O'nundur. Yaratmada Allâh'u Teâlâ'nın birlenmesi mülkünde de birlenmesini gerektirir. Aynı şekilde, yaratma ve mülkünde birlenmesi, rızık vermede de birlenmesini kaçınılmaz kılar.

O, yaratıkların yaratıcısı ve sâhibidir. Yarattıklarını, kimsenin ortaklığının söz konusu olmadığı mülkünden rızıklandırır. Kulların sâhib olduğu ve yararlandığı her şey, Allâh'a âit olan bu mülktendir.

Bu hakîkatler birleşince zarûrî olarak ve kesinlikle bilinir ki, yaratmak, mülke sâhib olmak ve rızık vermek Allâh'a âit olduğu gibi hükmetmek de Allâh'a has bir hakîkattir. Bu özelliklere sâhib olan; otorite sâhibi, boyun eğilen ve tâbi olunan mutlak egemen Allâh'u Teâlâ'dır. Bu durumda kulların üzerinde birleştiği nizam, itaat, boyun eğme, yönelme ve teslim olma gibi özellikleriyle kulluk yalnız Allâh'u Teâlâ'ya yöneltilmiş olur.

Ya Rabbi! Rubûbiyyet ve uluhiyetinde Sen'i tevhîd ettiğimiz gibi hâkimiyetinde de sadece ve sadece seni tevhîd ediyoruz. Bizleri İslâm dîninin yeryüzünde hâkim olması için müâadele eden kullarından eyle, ve bu yol üzere ayaklarımızı sabit kıl! Allâhümme Âmin!

HÂKİMİYETE DÂİR SÖZLER

Güneşi doğudan doğdurup, batıdan batıran kim ise, mutlak hâkimiyet de O'nundur. Hangi nemrud bunu inkâr edebilir?

HAKAN EMİN

Tek bir hücreyi dâhi yaratıp, mutlak egemenliği altına alamayan insânoğlunun, Allâh'ın hâkimiyetine göz dikerek Kur'ân ve Sünnet'e mukâbil olmak üzere kanun ve yasalar koymaya kalkışması kendisini yaratan ve yaşatan Rabbine karşı işleyebileceği en büyük küfürlerden biridir.

KAAN SÂLİH

Yaratmak, mülke sâhib olmak ve rızık vermek Allâh'a âit olduğu gibi hükmetmek de Allâh'a has bir hakîkattir. Bu özelliklere sâhib olan; otorite sâhibi, boyun eğilen ve tâbi olunan mutlak egemen Allâh'u Teâlâ'dır. Bu durumda kulların üzerinde birleştiği nizam, itaat, boyun eğme, yönelme ve teslim olma gibi özellikleriyle kulluk yalnız Allâh'u Teâlâ'ya yöneltilmiş olur.

ÜZEYİR HANİF

İslâm itikadına göre, kevniyâta hâkim olan Allâh'u Teâlâ olduğu gibi, içtimai hayatta da hâkim olanın, şeriat koyup serbest ve yasak belirleyenin yalnızca Allâh'u Teâlâ olması gerekir. Yine âhirette hükmedecek olan Allâh'u Teâlâ olduğu gibi, yeryüzünün hâkimiyeti de sadece O'na âit olmalıdır.

ALİ EREN

Hak hâkimiyet; "ben, Müslüman'ım" diyen herkesin, hak şeriattan başka hiç bir hâkimiyeti kabul edemeyeceği tek hâkimiyettir.

ENES LÜTFÜ

İlâhî hükümler, eksiksiz alarak uygulandığı sürece tâm mânâsıyla insânlığa fayda verir. İlâhî hükümlerin bir kısmını alıp, bir kısmını da kendi beşerî hükümlerinden ortaya atanlar, bu halleriyle kendilerini âlemlerin Rabbi'ne denk görmekteler. Oysa onlar, ne yaratabilirler ne de Allâh gibi hükmedebilirler.

ABDULLÂH YİĞİT

"Hâkimiyet Allâh'ındır" ilkesinin pratikte üç boyutu vardır. O'nun hükümlerini kanun ve yasa edinmek, onlarla hükmetmek ve onlara muhâkeme olmaktır. Bunlar, hâkimiyet tevhidinin ayrılmaz üç rüknüdür. Her kim diğerlerini uyguladığı halde bunlardan birini terk ederse, Allâh'a ve âhiret gününe îmân etmiş değildir.

MUHAMMED FURKÂN

Yaratıcımız, Kur'ân'da bir çok kez ancak kendisinin hâkimiyet sâhibi olduğunu ve hükümleri dışında olan hâkimiyet söylemlerinin câhiliye hükümleri olarak isimlendirildiğini ve bunların insânlığa şerden, kâostan ve başka bir şey getirmeyeceğini daha açık bir şekilde nasıl anlatılabilirdi? Kalbleri mühürlenmiş olanlar dışında haktan kim yüz çevirir?

ŞAHAN YÛŞA

ALİ EREN

HÂKİMİYETİN MÂNÂSI VE KAYNAĞI

Hâkimiyet kelimesi, Arabî bir kelime olup, *"h-k-m"* kökünden gelmiştir. Bu kök: *"İyileştirmek amacıyla men etmek, düzeltmek, karar vermek"* mânâlarında mastardır. *"İlim, derin anlayış, siyasi hâkimiyet, karar ve yargı"* mânâlarında ise isim olarak kullanılan bir kelimedir. Türkçedeki karşılığı ise *"egemenlik"* kelimesidir. Hâkimiyet, İslâm akidesinde tüm kısımlarıyla Allâh'u Teâlâ'ya mahsûstur.

Giriş:

Her şeyi külfetsizce yaratan ve hikmet üzere hükümler koyan Allâh'ın adıyla…

Allâh'a hamd, Rasûlü'ne salât ve selâm olsun.

Cehâletin yaygınlaştığı, ilmin neredeyse ortadan kalktığı ve Kur'ân'î kavramların unutulduğu şu zaman diliminde, hakkı hatırlatmaya bizi vesile kılan Allâh'a hamd olsun.

Bu yazımızda birçok yerde karşımıza çıkabilen ancak ne anlama geldiği çoğu kişi tarafından bilinemeyen buna karşın Rabbimizin Kur'ân-ı Kerîm'de önemle üzerinde durduğu bir kavram olan **"Hâkimiyet"** konusuna değineceğiz.

İnsân hayatında çok önemli bir yere sâhib olan bu kavram, tâm olarak anlaşılamadığından olsa gerek, evvelden beri süre gelen bir tartışma konusu olmuştur. Bu tartışmaların asıl odak noktası hâkimiyetin kime âit olduğu meselesidir. İnsânların bir kısmı bu hakkı yalnızca hak ilâha verirken, diğer bir kısmı ise beşerde görmektedir. Bizler bu yazımızda, yapılan tartışmaların bir parçası olmaktan ziyâde, hakkın beyânı için uğraşacağız. Nitekim hak tektir ve açıktır. Açık olan bir şeyin tartışılması ise muhâldir. Allâh Azze ve Celle şöyle buyurmaktadır:

"Hak geldi, bâtıl yıkılıp gitti. Zaten bâtıl, yıkılmaya mahkûmdur." (İsrâ: 17/81)

Bizlerin de bu tartışmalar çöplüğünden sıyrılıp hakka isâbet edebilmemiz için, tartışılan bu kavramı yâni hâkimiyet kavramını iyice fehmetmemiz kaçınılmazdır. Hâkimiyet kelimesinin mahiyetine yeterince vakıf olabilirsek, bu tartışmalardan sıyrılmamız daha kolay olacaktır.

Hâkimiyet Ne Demektir?

Öncelikle bu kelimenin ne anlama geldiğini, kültürümüze hangi dilden

ulaştığını gücümüz nispetince açıklayalım.

Hâkimiyet; *"h-k-m"* kökünden gelen bu kelime, *"el-hukm"* ismini almıştır. el-Hukm; Arapçada *"iyileştirmek amacıyla men etmek, düzeltmek, karar vermek"* mânâlarında mastardır. *"İlim, derin anlayış, siyasi hâkimiyet, karar ve yargı"* mânâlarında ise isim olarak kullanılan bir kelimedir. Fıkıh ilminde: *"İslâm dîninin inanç, ibâdet, muamelat ve ahlaka dâir temel ilkelerini"* ifâde eder. Fıkıh usûlünde ise: *"Mükellefin fiilleriyle ilgili ilâhî hitâblara verilen addır."*

Hâkimiyet kelimesi sözlüklerde: *"Hâkimlik, âmirlik, üstün oluş, müdâhale ve rakibi kabul etmeme hali"* gibi mânâlarda kullanılmıştır. Bu kelimenin asıl çıkış menşei Fransa olup *"Souveraitane"* kelimesinin karşılığı olduğu söylenmektedir. Bu kelime ilk defa, Fransız bir düşünür olan Jean Bodin tarafından, 16. Yüzyılda *"Devletin Altı Kitabı"* konulu eserinde ele alınmıştır. Bodin, egemenliği: *"Yurttaşlar ve uyruklar üstündeki en yüksek, mutlak ve sürekli güç"* olarak tanımlamıştır.

Çağdaş hukukçular ise hâkimiyeti, kavram cihetinden şöyle yorumlarlar: *"Belli bir ülke ve o ülkede barınan hakiki ve tüzel kişiler üzerine uygulanan, devlet kişiliğine bağlı olan ondan ayrılmayan, en yüksek, hakiki iktidar veya kudrettir."*

Hâkimiyet kelimesi ise Türk lügatinde, *"Egemenlik"* olarak karşılığını bulur. Egemenlik kelimesinin kökü olan *"ege"* kelimesi ise: *"Kendisinden başka üstün olmayan, mutlak hâkim, hükümran, bağımsızlık sâhibi olan"* gibi mânâlara gelmektedir.

> İslâm'da hâkimiyet, yeri ve göğü yaratan, içindekileri yaşatan ve onlara çeşitli rızıklar veren Allâh'a âittir. Allâh ile birlikte yaratan, yaşatan ve rızık veren başka bir ilâh var mıdır?

Hâkimiyet kelimesi, Türk siyasetinde ve hukukunda, uzun zamandan beri diğer müteradif kelimeleriyle birlikte sık sık kullanılmaktadır. Özellikle yeni rejimin kendini takdim etmesinden beridir, bu kelimenin üzerinde önemle durulmaktadır. Gerek radikal(!) dîni söylemleri bastırma, gerekse bekâ sebebiyle, tıpkı laiklik gibi, sürekli zihinlere empoze edilmektedir. Eğitim yerlerinde, meydanlarda, parklarda, geçit yerlerinde vb. insânların gözlerine hitap eden her mekânda bu kelimenin olması, bir tesadüf değildir. Bu kelimenin vurgulanması, itaat talebini arz edebilme ve mevcut iktidarı koruyabilme

açısından oldukça önemlidir. Öte yandan hâkimiyeti yalnızca Allâh Azze ve Celle'ye has kılan ve Allâh Azze ve Celle'nin hâkimiyetini, arza hâkim kılmak isteyen radikal(!) kesimin bastırılması da buna bağlı olacaktır. İşe bu sebeble bu kelime, daha doğru deyişle bu kavram, Türk siyasetinde çok önemli bir yer teşkil etmektedir.

Hukuk terminolojisinde hâkimiyet, devleti bir araya getiren ana unsurlardan birisi konumundadır. Toprak, nüfus gibi maddi unsurlar devleti hazırlarken, şahıs ve hâkimiyet gibi manevi unsunlar devleti oluşturur. Yâni hâkimiyet, devletin oluşumunda çok önemli faktöre sâhib, manevi unsurlardandır. Nitekim toplumları bireyler oluşturur. Bireylerin ise ıslah olması, keşmekeşlikten uzak bir düzen ile hayat sürmesi, onlara hükmeden bir hâkimin bulunması ile gerçekleşecektir. Bir kurumda ya da kuruluşta, ailede, fabrikada, her hangi bir mekânda, hatta çeşitli spor faaliyetlerinde dahi hâkimiyetin olması kaçınılmazken, bir devlet için elbette elzemdir.

Bu arada hâkimiyet, anayasa hukuku literatüründe, biri *"Dış Hâkimiyet"*, diğeri *"İç Hâkimiyet"* olmak üzere ikiye ayrılır.

Dış hâkimiyet, uluslararası devletlerin diğer devletlerin iç bünyelerine, düzenlemelerine, yönetimlerine asla karışamamasıdır. Yâni devletlerin uluslararası düzeyde, görünüşte bağımsız olmasıdır. Ancak bu durum federasyon örgütlenmelerin, insân hakları adı altında, dâhil olmasıyla bozulabilmektedir. Bu tür federasyonların izni olmaksızın hareket etmek söz konusu olmamaktadır. NATO'nun Sırplara ve Arnavutlara askeri müdahalesi, Amerika'nın Irak'ı işgali buna örnek verilebilir. Böylelikle bahsettikleri bağımsızlık, hiç bir anlam ifade etmemektedir.

İç hâkimiyet ise, devletin iç bünyesiyle alakalı olup, o ülkede yaşayan gerçek ve tüzel kişiler üzerindeki otoritesidir. Bu otorite öyledir ki, kendisinin dışında başka bir güç ve emir makamı asla kabul etmez. Yasama, yürütme ve yargı hakkı yalnızca kendisine âittir. Neyin serbest, neyin yasak olduğu bu hâkimiyet ile ortaya koyulur. Yâni İslâmî tabirle, helâl ve haram belirlemek, hâkim olan otoritenin işidir. Oluşabilecek her sorun ve ihtilafın çözüm mercii kendisidir. Eğer bir kimse kendi inanışına göre hüküm talep edecek olsa, bu hukûkî bir suç teşkil edecektir. Özetle, devlet içinde, bireyden topluma, sokaktan parlamentoya kısacası her alanda sevk ve idare yetkisi yalnızca mevcut hâkimiyete âittir.

Hâkimiyetin Kökeni:

Hâkimiyet konusundaki bazı tartışmalardan bahsetmiştik. Bu tartışmaların asıl odak noktasının *"hâkimiyetin kökeni"* yâni kime âit olduğu meselesi olduğunu söylemiştik. Peki, gerçekten de hâkimiyet kime âit olmalı?

Tartışmaların ana konusu olan hâkimiyetin kökeni çeşitli yönlerden ele alınmıştır. Ancak hukukçular başlıca *"Teokratik"* ve *"Demokratik"* şeklinde iki kısımda incelemişlerdir.

Teokratik anlayışa göre hâkimiyet, bir ilâha âittir. İnsânlar hükümleri bu ilâhtan alırlar. Bu yönetim biçimi mecbûridir; çünkü kâinata hâkim olacak bir doğaüstü güce ihtiyaç vardır. *"Yaratan kimse, yönetecek olan da O'dur"* görüşü söz konusudur. Ancak bu yönetim biçimini de kısımlara ayırmışlardır. Bir kısım inanışa göre hükümdar, ilâh tarafından bizzat seçilmektedir. Orta çağda, yönetim alanında baskın olan Hristiyanlığı buna örnek verebiliriz. O zamanlarda papazlar sınıfı, halk üzerinde baskısını kurmuş, dîn adına, müstebit bir şekilde yönetimi ele geçirmiştir. Bu durum, monarşik hanedanların da işine gelmiş ve onların menfaatine olmuştur. 18. Yüzyılın sonralarına kadar hükümranlık süren bu türlü hâkimiyet anlayışı, tarihin zulüm dolu sayfalarına adını yazdırmıştır. Teokratik anlayışın diğer kısmı ise, hükümdarın insânlar tarafından seçildiğine inanmaktadır. İnsânlar kendi aralarında hükümranı seçerler ve ilâh, seçilen bu insânı uzaktan kumanda ederek, yönetimi kontrol eder.

Demokratik anlayışa göre hâkimiyet, millete âittir. Yâni insânlığın kendi kendini yönetmesi gerekir ve tabiatüstü bir ilâha ihtiyaç yoktur. Yukarıda bahsettiğimiz teokratik hâkimiyetin zıddına, hükümranlık göklerden alınıp yeryüzüne indirilir ve halk kendi kendini yönetmek durumunda kalır. Milyon sayıda insânın bulunduğu bir ülkede hüküm, o insânların vereceği karara bağlıdır. Tabii ki bu kadar insânın aynı ayna karar vermesi mümkün değildir. Bu sebeble kendilerine seçmiş oldukları vekiller, onlar adına karar alacaktır. Bu hamur çok su götürür. Kısacası mutlak otorite ilâhtan alınıp, yeryüzüne yâni beşere verilmiştir.

17. ve 18. Yüzyıllarda yaygınlık gösteren, rasyonel ve laik düşünceden etkilenen bu hareketler, 1789 Fransız ihtilali ile artık pratik olarak tatbik imkânı bulmuştur. Dîn karşıtı bu fikirlerin, İngiliz siyasi kurumlarından etkilenerek ortaya çıktığı söylenmektedir. Yapılan bu hareketlerin başlıca sebebi aslında ortadadır. O dönemde yaşamış olan ve dîn adına hâkim konumundaki, hevâsına göre monarşik hükümdarlık

yapanların neticesinde halk artık reforma başvurmuştur. O dönemin Avrupasında, artık yeni bir slogan yankılanmaktadır; *"Son papazın bağırsağıyla, kalan son Sezar'ı as."*

Teokratik hâkimiyete karşılık, bir tepki amacıyla doğan demokratik hâkimiyetin, asrımızın da yönetim şekli olduğunu yakinen görmekteyiz. Zorbalık ve monarşiden uzak, bir yönetim için koyulan demokratik hâkimiyet biçiminin ne kadar adil olduğu, ayrı bir tartışma konusudur. Nitekim böylesi bir hâkimiyet, âciz ve zavallı olan insânın ortaya koyduğu kanunlardan müteşekkildir. Demokrasinin babalarından olan Jan Jack Russo, "Emil" adlı kitâbında, demokrasiyi uzun uzun anlattıktan sonra, şunu söylemekten kendini alıkoyamaz: "Doğrusunu söylemek gerekirse, insânlar kendi kendilerine kanun yapamazlar. Bize kanunlar verecek ilâhlar lazım." Demokrasi adına vardığı sonuç kısmen doğru. Ve lâkin burada kullanılan "ilâhlar" tabirine katılmadığımızı belirtmek isterim.

Demokratik Hâkimiyet İslâm Toplumunda:

İnsân hakları ve bağımsızlık adı altında yapılan, aslı itibariyle ilâhî inanışı reddeden demokratik hâkimiyet anlayışı, geçtiğimiz yüzyıllarda İslâm ülkelerinde de etkisini göstermiş ve artık yönetim biçimi halini almıştır. Kendini İslâm'a nispet eden nice toplumlar, hâkimiyet konusunda Allâh Azze ve Celle'nin istediği İslâm akîdesinden sapmış ve kula kulluğu teklif eden, bu anlayışın kölesi haline gelmiştir. Benzer bir sapma ehl-i kitâb arasında da görülmektedir. Rabbimizin, onların itikatlarını yalanladığı şu âyet-i kerimesine göz

atalım:

"Onlar, Allâh'ı bırakıp bilginlerini ve rahiplerini rabler edindiler ve Meryem oğlu Mesih'i de... Oysa onlar, tek olan bir ilâha ibâdet etmekten başka bir şeyle emrolunmadılar. O'ndan başka ilâh yoktur. O, bunların şirk koştukları şeylerden yücedir." (Tevbe: 9/31)

Bu âyet-i kerîmede, ehl-i kitâbın itikadî sapmasıyla alakalı iki ana husûs dikkatimizi çekiyor. Birincisi; Allâh Azze ve Celle'ye çocuk nispet etmek, ikincisi ise; hâkimiyet konusundaki sapma.

Allâh Azze ve Celle, hâkimiyet konusundaki sapmayı, kendisine çocuk nispet edilmesinden ayırmamış ve her ikisini de sapıklık olarak bizlere sunmuştur.

Âyet-i kerîmeye baktığımızda Allâh Azze ve Celle, onların hahamlarını ve rahiplerini rabler edindiklerini ve böylece şirke düştüklerini bildirmektedir. Oysa bizler biliriz ki, onlar Allâh Azze ve Celle'ye ve âhiret gününe inanıyorlardı. Peki, Allâh Azze ve Celle'den başka rableri nasıl edindiler ve şirk ehli oldular? Bunun sebebi özetle şudur: O zamanlar kitâb ehlinin hahamları ve rahipleri, Allâh Azze ve Celle'nin haramlarını helâl, helâllerini de haram yapıyorlardı. Halk kesimi de, onların verdikleri bu hükümlere itaat ettikleri için onları rab edinmiş oluyorlardı. İşte Kur'ân ve Sünnet bizi sürekli eski kavimlerin kıssalarıyla uyarmaktadır ki onların düştüğü duruma düşmeyelim. Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuşlardır:

"Sizden öncekilerin yollarına adım adım, karış karış tâbi olacaksınız. Öyle ki onlar kelerin deliğine girse sizde gireceksiniz. Bizler: 'Yahudi ve Hristiyanlar mı bunlar?' diye sorunca; 'Başka kim olacak ki' diye cevâb verdi." (Buhari, Müslim)

Konuştuğu vahiy olan Nebimiz aleyhisselâm, bizlere bugünleri haber vermiş ve onların izinden gidileceğini söylemiştir. Ne yazık ki, bugün kendini İslâm'a nispet eden nice toplumlar, Allâh Azze ve Celle'nin dışında haram, helâl belirleyenler kabul etmiş, onlara itaat etmiş ve kitâb ehlinin düşmüş olduğu duruma düşmüştür.

İslâm'da Hâkimiyet:

Kur'ân-ı Kerîm'e baktığımızda Allâh Azze ve Celle'nin hâkimiyet kavramına önemle ve sıklıkla değindiğini görmekteyiz. Birçok âyet-i kerîmesinde hâkimiyetten bahsetmiş ve bu konuda ortağının olmadığını söylemiştir. İşte onlardan bazıları:

"Hüküm yalnız Allâh'ındır." (Yûsuf: 12/40)

"Dikkat edin, yaratmak da, emretmek de yalnız O'na mahsustur. Âlemlerin Rabbi olan Allâh'ın şanı yücedir." (Arâf: 7/54)

"Hüküm veren Allâh'tır, O'nun hükmünü gözden geçirecek hiç kimse yoktur. O'nun hesaplaşması pek çabuktur." (Ra'd: 13/41)

Hâkimiyet hakkındaki tartışmaları yukarıda zikretmiştik. İslâm dînindeki hâkimiyet anlayışı, bu karmaşık tartışmalardan uzak ve temizdir. Çünkü İslâm'da hâkimiyet, ne dîn adına ahkâm kesen papazların tekelindedir, ne ilâhın uzaktan kumanda etmesiyledir, ne de yeryüzündekilerin kendini hâkim kılarak, yetkiyi gökten yere indirmesiyledir. Öyle: *"Sezar'ın hakkı Sezar'a, tanrının hakkı tanrıya"* bâtıl görüşü de yoktur İslâm'da. İslâm itikadına göre, kevniyâta hâkim olan Allâh'u Teâlâ olduğu gibi, içtimai hayatta da hâkim olanın, şeriat koyup, serbest ve yasak belirleyenin yalnızca Allâh'u Teâlâ olması gerekir. Yine âhirette hükmedecek olan Allâh' u Teâlâ olduğu gibi, yeryüzünün hâkimiyeti de sadece O'na âit olmalıdır. Şehid Seyyid Kutub -Allâh ona rahmet etsin- şöyle demiştir: *"İnsânlar yeryüzünde Allâh Azze ve Celle'nin kanunları dışında bir yasayla hükmederlerse, âhirette neye göre hesâba çekileceklerdir?"*

> ***"Mülkü (hâkimiyeti) elinde bulunduran Allâh, ne yücedir. O, her şeye hakkıyla gücü yetendir."*** (Mülk: 67/1)

Devletin yönetim şeklinin nasıl olacağı, tartışmalarına değinecek olursak; öncelikle şunu söylememiz gerekir ki, devlet kavramı Kur'ân-ı Kerîm'de, hukuki olarak geçmemiştir. Çünkü Kur'ân-ı Kerîm'e göre kamunun, hukuki düzenin ve yargının kaynağı, sadece Allâh Azze ve Celle'dir. Bildirildiği üzere devlet, mutlak bir egemenlik ile içtimai toplumun sevk ve idâresini üstlenir. Kur'ân-ı Kerîm'de ise bu konum, Allâh Azze ve Celle'ye izâfe edilir. Aynı şekilde Kur'ân-ı Kerîm'de geçen *"mülk"* kelimesi de devleti ifâde eder. Ve her yönüyle mülk, sadece Allâh Azze ve Celle'ye izafe edilir. O, şöyle buyurmaktadır:

"Göklerin ve yerin mülkü (hükümranlığı) Allâh'ındır." (Şûrâ: 42/49)

Ancak *"İslâm'da devlet anlayışı yoktur"* demekte yanlış olacaktır. Allâh Azze ve Celle'nin yeryüzündeki halifesi olan insân, Allâh Azze ve Celle'nin düzenini, devlet üzerinde tatbik etmekle görevlidir. Olması gereken yönetim konusunda ise Kur'ân-ı Kerîm ve Sünnet bize açık bir rehberdir. Allâh Azze ve Celle, geniş ve tafsilatlı hükümler içeren Kur'ân-ı Kerîm'i ve şeriatı pratik olarak tatbik eden Rasûlü ile şer'î hâkimiyetini bizlere sunmuştur. Gönderdiği Rasûlüne de Allâh Azze ve Celle'nin hükmüyle hükmetmesi gerektiğini emretmiştir.

"Aralarında Allâh'ın indirdiği ile hükmet ve onların hevâlarına uyma." (Mâide: 5/49)

Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem de bu görevi en güzel şekilde ihya etmiş, Allâh Azze ve Celle'nin hükmünü tatbik etmiştir. Ardından gelen Müslümanlarda, hiçbir tartışmaya kapı açmamış, Allâh Azze ve Celle'nin, zaten hazır bulunan, hikmet dolu hükümlerini ikâme etmişlerdir. Çünkü onlar iyi bilirlerdi ki, bu bir lüks değil, Yüce Rablerinin bir emridir. Kıyâmete kadar gelecek olan Müslümanlar da bu emrin muhâtabı konumundadır.

Sonuç:

İnsânlık, asırlardan beri hâkimiyet konusunda, cehâletin pençesine düşmüş ve can kaybına uğramıştır. Sadece Rabbine âit olan bu sıfatı, âciz ve zavallı olan insâna âit görmüştür. Bu da kişiyi ya kasten ya da câhilce şirke düşürmüştür. Tüm bunlar, insânların hâkimiyet kavramını tâm mânâsıyla kavrayamadığından meydana gelmiştir. Ancak yazımızdaki, Tevbe Sûresi'nde geçen kitâb ehlinde olduğu gibi, Allâh Azze ve Celle hiçbir şekilde cehâleti mazur görmeyecektir. Çünkü şirk, affı asla olmayan tek günahtır.

Şimdi ey Müslüman! Hâkimiyet kavramı hakkında, artık az çok bilgiye sâhibsin. Tüm bu aslı astarı olmayan tartışmalar arasında kayıp mı olacaksın? Yoksa hakka boyun eğip, ona teslim mi olacaksın? İşte Rabbimiz bizlere, hâkimiyetini bir tehaddi ile ilân ediyor ve bir ortağının da olmayacağını söylüyor. Müslüman ise rabbine tevhîd ile teslim olandır. Kula kulluğun yaygın olduğu bu dünyâda senin yapman gereken, hakka tâm bir teslimiyetle boyun eğmen ve sadece rabbine kulluk etmendir.

Rabbini tevhîd etmiş olan muvahhîd kardeşlerime selâm olsun. Bu yazımda, büyük emeği olan hocalarımdan Rabbim râzı olsun. Bize ilmi miras bırakan sâlihlere selâm olsun. Bize bu davayı miras bırakan Nebimize salât olsun (sav). Âlemlerin Rabbi olan Allâh Azze ve Celle'ye hamd olsun.

ENES LÜTFÜ

HÂKİMİYETİN TÜREVLERİ

Hak hâkimiyet; insânı ve bütün mahlukatı yaratan, onların üzerinde tek söz sâhibi olan Allâh Azze ve Celle'nin hâkimiyetidir. Gökte ve yerde, dünyâda ve âhirette dilediği gibi tasarruf yetkisine sâhib olanın hâkimiyetidir. "Ben, Müslüman'ım" diyen herkesin, hak şeriattan başka hiç bir hâkimiyeti kabul edemeyeceği tek hâkimiyettir.

Giriş:

Her şeye adâletle hükmeden Allâh Azze ve Celle'nin ismiyle... O'na (c.c) yarattığı zerrelerin âdetince hamd ederiz. Salat ve selâm yaratılmışların en hayırlısı, Efendimiz Muhammed aleyhisselâm'ın, onun âlinin ve ashâbının üzerine olsun. Bundan sonra:

Yazımıza, konumuzun biraz dışından, farklı bir bakış açısıyla giriş yaparak, şunları söylemek isterim. Eşrefi mahlukat olan insân, yaratılış itibarı ile beden ve ruhtan oluşmaktadır. İnsân, bedensel varlığını maddi rızıklarla devam ettirdiği gibi, ruhsal varlığını da manevi rızıklar ile devam ettirmektedir. Hâl böyleyken, maddi rızıkların yokluğu ile beden ölümü gerçekleşeceği gibi, manevi rızıkların yokluğu ile de, ruhun ölümü gerçekleşecektir. İşte bizim, bu yazılardaki tek amacız; insânlarımıza İslâm'ı en doğru bir şekilde taşımaktır. Ölüm gelmeden önce, hayatların İslâm ile dirilişine vesile olmaktır. Aynı zamanda da, *"hakkı"* izhâr ederek, kalplerdeki *"bâtılları"* izale etmektir.

Böyle bir girişten sonra; Rabbimizin bu yazıyı, öncelikle yazarına, sonra siz değerli okuyucularına faydalı kılmasını dileyerek yazımızın asıl konusuna geçmek isterim.

Hâkimiyet Meselesi:

Her varlık kendi değerinde yaratılmış ve her yaratılan varlık da, hakkı olan değerini almak istemiştir. Hak edene hakkını vermek adâlettir. Adâlet, her düzenin dengesidir. Fakat kimileri ya nefsine, ya da başkalarına hak ettiklerini vermeyerek zulmetmişlerdir. Hatta bugün, *"adâlet kavramı"* bile zulme uğramıştır. *"Adâlet, eşitliktir!"* diyerek, onu gerçek mânâsından çok uzaklara taşımışlardır. Gerçekten de adâlet eşitlik midir? Hayır asla! Adâlet, her şeyi yerli yerine koymaktır.

Evet, hukuk karşısında her birey eşittir. Herkes makamına göre değil, suçuna göre yargılanmalıdır. Fakat bu böyle midir? Bugünün suçluları, hak ettikleri cezâyı almışlar mıdır? Ya da cezâ verme makamında olanlar, gerçek hâkimler midir? Hükmetme mevkiinde, gerçek hak sâhibi mi vardır, yoksa patronluk taslayan işçiler mi?

Peki, kimdir asıl hak sâhibi? Kimdir, hak ile hükmedecek hikmet ehli? Görmeyen gözler, duymayan kulaklar, bir türlü diyemiyor; *"beni yaratan kimse, işte O'dur gerçek hüküm sâhibi"* diye.

Zulüm ehli yine iş başında. Bu kez, yüce Rabbine karşı zulmetme çabasında. Bir türlü anlamıyor, Rabbinin kibriyasını. Bir türlü anlamıyor, Rabbinin hâkimiyetini. Zulüm kokan narasında; *"ben"* diyor *"ben!"* Âlemlerin yaratıcısına karşı; *"benim"* diyor; *"kayıtsız şartsız hâkim olan!"* Ne oluyor bu zalimlere? Yaratılan, yaratandan daha mı çok güveniyor kendine. Hâlbuki Rabbimiz; ***"Yaratan hiç yaratmayan gibi olur mu? Artık düşünmez misiniz?"*** (Nahl: 16/17) buyurmuştur. Bu resmen, *"dîne karşı dînleşmek, ilâha karşı ilâhlaşmak"* değil midir?

Ey zâlimler! Bu sefer, hakkını vermediğiniz zât, sizin tek yaratıcısınız olan, yüce Rabbinizdir. Gerçek şu ki: ***"Hâkimiyet kayıtsız şartsız Allâh'ındır."*** Sizler elbette O'ndan (c.c) bir şey eksiltecek değilsiniz. Bu zulüm sadece kendinizedir. O (c.c), sizin için sadece şunu söylüyor: ***"Sen onları bırak, uyarıldıkları günleri gelip çatıncaya kadar gaflet içinde oyalanıp dursunlar."*** (Mearic: 70/42)

Rabbimizin sabrı, zâlimler için istidractır. Elbette bu kumdan kaleler yıkılacak. Dünyâ hayatı sonlanacak. Bütün insânlık aynı sonda buluşacak, fakat herkes aynı şekilde karşılanmayacaktır. Bugün *hak*tan yana olanlar, o günün saidleri, *bâtıl*dan yana olanlarsa âhiretin şâkileri olacaklardır. Bizler de o gün gelmeden önce, Rabbimizin şu sorusunu yönelteceğiz vicdanlara:

"Onlar hala cahiliye devrinin hükmünü istiyorlar? Yakinen bilen bir kavim için Allâh'tan daha güzel hüküm veren kim vardır?" (Mâide: 5/50)

Rabbimizin bu ayeti kerimesinden anlıyoruz ki, hâkimiyet iki kısma ayrıl-

mıştır. Birincisi, câhiliye hükmünü içeren *"bâtıl Hâkimiyet"*, ikincisi ise, Allâh Azze ve Celle'ye âit olan *"hak hâkimiyet."* Şimdi bu iki hâkimiyeti, ayrı başlıklar altında inceleyerek, açıklamaya çalışacağız.

Bâtıl Hâkimiyet:

Bâtıl hâkimiyet, hak ilâha rağmen, hâkimiyet yetkisini kendilerinde gören tuğyanî güçlerin hâkimiyetçiğidir. Bâtıl hâkimiyet, *"bin dört yüz yıl önce indirilen hükümleri, bugün uygulayamazsınız!"* diyerek, Kur'ân'sız İslâmiyeti savunanların hâkimiyetçiğidir. Bâtıl hâkimiyet, Amerikan rüyasından uyanıp da, bir türlü hakkâni gözleriyle: ***"Hüküm yalnız Allâh'ındır."*** (Yûsuf: 12/40) hakikatini göremeyenlerin hâkimiyetçiğidir. Beşere dayanan hâkimiyetin bu türü, modernizm adı altında haramları helâlleştirerek, *"İslâmî"* sınırları ortadan kaldırır. Allâh'u Teâlâ'nın yaratmış olduğu yeryüzünde, O'nun kanunlarının uygulanmasını *"gericilik!"* olarak görür.

Her alanda zulüm kokan, ahlâki değerlere dayanmayan, insân fıtratıyla çelişen bâtıl hâkimiyet; *"insânî"* sınırları da ortadan kaldırıp, *"hayvanî"* bir hayat tarzını insânlara benimsetir. Bu sebeple bütün insânlığa da *zulmetmiş olur*. Çünkü insâna hak ettiği değeri vermemiş sayılır. Hâlbuki insân olmak, fıtratımızda var olan *"ahlâki ve adabî"* değerlere sâhib olmakla gerçekleşir. Ve bu yalnız, *adâlet* dîni olan İslâm ile sağlanabilir. Demokrasi dîni başta olmak üzere, geri kalan tüm bâtıl dînler, insânlara bu konuda hiçbir şey veremezler. O nedenle diyoruz ki; *"insân, ancak İslâm ile insânlaşır."*

Dîni toplumdan ayırıp, vicdanlara hapseden bu bâtıl diktalar, insânların vicdanlarına da sâhib olmaya çalışırlar. Her karanlık sandıklarında, zulümlerine rey isterlerken, seçmenlerine hiçbir seçim hakkı tanımazlar aslında. Sen kimi seçtin? Kimi seçmek istiyorsun? Bunun, onlar için hiçbir önemi yoktur. Çünkü onların dünyasında *'sen'* yoksun, enâniyetin zirvesinde duranlar için sadece *'ben'* vardır. Eğer gerçek bir özgürlükten bahsediyorsak; konuşan insânları, İslâm davetçilerini de dinlememiz gerekmez mi? Bırakalım dinleyenler karar versin. Doğruysa kabul ederler, yanlışsa reddederler Tufeyl bin Amr radîyallâhu anh gibi. Ama hayır! Onlar, Ebû Cehil olup, pamuk tıkamak istiyorlar kulaklarımıza. Nice "ahad!" diyen Bilâlleri hapsederlerken, birde hiç utanmadan, *"özgürlük!"* diyorlar buna.

Farklı farklı renklere bürünseler de, zulüm tek millettir. Vicdan hürriyeti sağlayan bâtıl hâkimiyetin özgürlük masasında, zâni ve zâniyelerin harita-

sını görüyoruz şimdi. Bu kez, fıtrat hatlarını tekrardan çiziyor. Kimi adam kadın, kimi kadın adam şeklinde, yeni sıfatlarıyla karşımızda. İşte bâtıl hâkimiyet ve insânlara verdikleri... Rabbimizin gazabı taş olup yağmadan önce, hakkı seçmeli, hak hâkimiyete teslim olmalı insân.

Hak Hâkimiyet:

Hak hâkimiyet; insânı ve bütün mahlukatı yaratan, onların üzerinde tek söz sâhibi olan Allâh Azze ve Celle'nin hâkimiyetidir. Hak hâkimiyet; gökte ve yerde, dünyâda ve âhirette dilediği gibi tasarruf yetkisine sâhib olanın hâkimiyetidir. Hak hâkimiyet; "ben, Müslüman'ım" diyen herkesin, hak şeriattan başka hiç bir hâkimiyeti kabul edemeyeceği tek hâkimiyettir.

Âciz olarak yaratılan insânoğlu, hiç bir zaman kendi kendine yetebilen bir varlık olmamıştır. Ferdî ve ictimaî yaşantısında, hayatını doğru bir şekilde idame edeceği uygun ölçüleri, tam manasıyla belirleyememiştir. Bu nedenle insân, dış müdahaleye ihtiyaç duyarak, kâmil bir yol göstericiye muhtaç olmuştur. İnsânlara doğru ölçüyü belirleyecek olan kimse ise, öyle özelliklere sâhib olmalı ki; doğruyu yanlışı birbirinden çok iyi ayırt edebilen, bütün işleri birbirine uyumlu olan, hikmet sâhibi bir hâkim olmalıdır. Bu sayede sağlıklı bir hayat nizamını insânlara sunabilsin.

İşte, insânlar için, yol gösterebilecek olan yegâne hâkim, Allâh Subhânehu ve Teâlâ'dır. Çünkü O, öyle bir hakîmdir ki, doğruyu yanlıştan ayırt etmekten ziyâde, *"doğruyu da, yanlışı da yaratan O' dur."* O, her şeyin sâhibidir. O, insânlar için neyin faydalı, neyin de zararlı olduğunu en iyi bilen tek hakîmdir. Binâenaleyh, insânlar için uygun olan tek hâkimiyet, Allâh Azze ve Celle'nin hâkimiyetidir.

Rabbimizin hâkimiyeti, insânlığı ve bütün mahlukâtı çepeçevre kuşatmıştır. Hiç bir varlık O'ndan bağımsız olarak düşünülemez. Kâinata, âhirete ve dünyâ işleri için lazım olan, bütün kanunlara O, hükmetmiştir. Bu konuyu: kevnî, uhrevi ve şer'î hâkimiyet" olmak üzere üç başlıkta işleyerek faydalı olmaya çalışacağız, inşallâh.

1. Kevnî Hâkimiyet:

Kevnî hâkimiyet; *"ol"* emri ile yoktan varlığı çıkaran el-Kadir ve el-Bedi olanın hâkimiyetidir. Kevnî hâkimiyet; atomdan galaksilere, mikrodan makroya her şeye şekil veren el-Musavvir olanın hâkimiyetidir. Kevnî hâkimiyet; insânların göz rengine, ses tonuna ve hangi anne babadan doğacağına karar veren el-Hâlık olanın hâkimiyetidir.

Akıl sâhibi her insân bilir ki; yokluktan, varlık meydana gelmez. Var olan her şeyin, elbette bir var edicisi de olmalıdır. İşte var olan her şeyin tek yaratıcısı, Allâh Subhânehu ve Teâlâ'dır. O'ndan başka hiç bir varlık, yaratma sıfatına sâhib olmadığı gibi, yarattıklarının üzerinde, O'ndan başka hüküm verme yetkisine sâhib olan da yoktur.

"İyi bilin ki! Yaratmakta emretmekte O'na mahsustur. Âlemlerin Rabbi Allâh ne yücedir." (Arâf: 7/54)

Âyette de gördüğümüz gibi *"bilmek"* ile emrolunduk biz. Kimi bileceğiz? Yaratanı ve emredeni. İşte O, yaratanın sözü. İşte asıl hâkimiyetin sâhibinin kelâmı. Ne bildirmiş bize: ***"Yaratmakta emretmekte O'na mahsustur."*** Yâni yarattıklarına emredecek olan ancak O'dur. Rabbini bilmeyen, haddini hiç bilir mi? Rabbimizden daha iyi, kim bilebilir ki bizi? O, kokuşmuş bir suya, *"ol"* hükmüyle hükmetti ve o *"su"* ahsenî takvim olan *"insân"* oldu şimdi. O'nun hükmü olmadan var olmadıysak, varlığımızın devamı için yine O'nun hükümlerine muhtaç değil miyiz?

Yeryüzü insânları toplansalar, sivri sineğin bir kanadını dahi yaratamazlar. Bütün devletler bir araya gelseler, kış olan mevsimini yaza çeviremezler. Güneşli olan bir havanın, yağmurlu olmasına karar veremezler. Zifiri olan bir geceyi, aydınlık bir gündüze döndüremezler. Bu sebeble cebren de olsa, tüm mahlukat, O'nun bu hâkimiyetine teslim olmuştur ve olacaktır. ***"Andolsun ki onlara: 'Gökten suyu indirip onunla ölümünün ardından yeryüzünü canlandıran kim?' Diye sorsan, mutlaka 'Allâh' diyecekler."*** (Ankebût: 7/63)

Cevâb her zaman belli. Hiç şaşmadan ***"Allâh"*** der tüm diller, peki ya kalpler…? Gözünün gördüğü ve görmediği her bir mahluk, Hâlık'ın kevnî bir âyetidir. Güneş, ay, dağ, rüzgâr, yer çekimi kanunu. Gökyüzünü Allâh'a, yeryüzünü Sezar'a verenler, hiç duymadılar mı ki şu şanlı buyruğu: ***"O ki, göğünde yerinde tek ilâhıdır ve O, hâkimdir her şeyi bilendir."*** (Zuhruf: 43/84) Çünkü yeri, göğü ve Sezar'ı yaratan O'dur...

2. Uhrevî Hâkimiyet:

Uhrevi hâkimiyet, Rabbimizin dünyâ hayatından sonra, kullarını hesâba çekerek, cezâ ya da mükâfata hükmettiği, âhiret hâkimiyetidir. Uhrevi hâkimiyet, kimsenin sorgulayamadığı zâlimleri, zillet içerisinde hesâba çeken Allâh Azze ve Celle'nin hâkimiyetidir. Uhrevi hâkimiyet, âhiret günü herkese yaptıklarını bir-bir haber verecek olan el-Habir olanın hâkimiyetidir.

İnsânlar için doğum ve ölüm hak olduğu gibi, ölümden sonra mutlaka ger-

çekleşecek olan, dirilişte haktır. Rabbimizin hükmünden kaçamayan her insân, öldükten sonra dirilişten de kaçamayacaktır. Bu dünyâ hayatının varlığı, bir amaca bağlı olduğu gibi, âhiret hayatının varlığı da, bir amaca dayanmaktadır. İşte o amaç yine karşımıza çıkan, *adâlettir*. Kullar için dünyâda ki adâlet, rablik ve ilâhlık sıfatlarını, Allâh Azze ve Celle'ye vermektir. Âhirette ki adâlet ise zaten hiç şaşmadan yerini bulacaktır. Rabbimiz Teâlâ, herkesi hak ettiği yere koyacaktır. O gün Rabbimizin sultası geçerli olacak ve O, hükmünü verecektir. el-Mecid olan Rabbimiz şöyle buyuruyor: ***"O günde onlar (kabirlerden) çıkarılacaklardır. Onların hiçbir şeyi Allâh'a gizli kalmaz. Bugün mülk kimindir? Kahhâr ve tek olan Allâh'ındır."*** (Gâfir: 40/16) O gün gelmeden önce, hayata vahiyle dirilmeli insân...

3. Şer'î Hâkimiyet:

Şer'î hâkimiyet; Allâh Azze ve Celle'nin kullarına belirdiği, uygulanabilir bir hayat nizamıdır. Şer'î hâkimiyet; kişinin canını, malını, aklını, neslini ve dînini koruyan kusursuz ve gerçek bir hâkimiyettir. Şer'î hâkimiyet; toplumları sınıflara ayırmayan, yaşayan her bireyi izzetli kılan, adâlet hâkimiyetidir. Şer'î hâkimiyet, siyâset alanında kanunları, dîn alanında akaidi ve ibadâtı, insânî ihtiyaçlarımızda ise ahlâkı ve adabı kapsar. Aslında bu hâkimiyet, ictimaî ve ferdî hayatımızın her alanını kapsayan, hak ilâhın ilâhî hâkimiyettir. Zararı def, hayrı celb merkezli olan bu hâkimiyet, insânların mutlaka görmek ve dönmek zorunda oldukları hâkimiyettir. Çünkü fıtratlarından iyice uzaklaşan insânlar, özlerini ancak Allâh Subhânehu ve Teâlâ'nın hâkimiyetinde bulacaklardır. Asırlar geçip, gelişen yenilikler sonucu insânların duygu ve düşünceleri değişse bile, fıtrî özellikleri hiçbir zaman değişmeyecektir. Yıllar sonrasında bile insân; evlenmek, çocuk sâhibi olmak ve çalışmak gibi fiillere sâhib olan bir varlık olacaktır. Bazen de, zina eden, haksız yere cana kıyan, hırsızlık eden bir kötü bir varlık. O sebeble Kur'ân'î hükümlere baktığımızda, görüyoruz ki, olayların hep asıllarına hükmedilmiştir. Çünkü bahsetmeye çalıştığımız gibi, insân hayatında ki fiillerin işleyiş şekli değişse bile, fiil olması itibari ile asıllar hiçbir zaman değişmeyecektir.

Buna binaen anlaşılan o ki; insân ve İslâm büyük bir uyum içerisindedirler. İslâm'ın koymuş olduğu hükümler her zaman ve her yerde insâna yetebilen, uygulanabilir, pratik ve gerçek esaslı

hükümlerdir. Bu konunun daha iyi anlaşılması için, İslâm'ın *"sirkat ve kısas"* hükümlerini ele alarak, onların hikmetlerine nâcizane değinmeye çalışacağız, inşallâh.

1. Sirkat Haddi: Hırsızlık yapan kişinin (çalmış oluğu malın değeri, belli bir miktarı geçmesi halinde) elinin kesilmesidir. Buradaki hikmet, hırsızlık fiili daha gerçekleşmeden önce, kişiyi işleyeceği bu fiilin sonucundan korkutup vazgeçirmektir. Aynı şekilde, bu cezâya çarptırılan kimsenin, topluma ibret olup, insânların bu suça karşı olan meyillerini önlemektir. Yâni asıl gaye, beşeri kanunlar da olduğu gibi, suç işlendikten sonra cezâ vermek değil, suç daha meydana gelmeden önce, o suçtan toplumu korumaktır.

Bu cezâ en üst perdede tutulmuştur ki, değişen ve gelişen teknolojik imkânlarla birlikte, hırsızlık imkânları çoğalsa bile, verilecek olan cezânın değişmesine hiç bir ihtiyaç duymadan, kesin ve yeterli, tam bir çözüm ile her zaman ve her yerde uygulanabilir bir cezâ olsun. Bu da İslâmiyet'in evrensel olduğunu ifade etmektedir. Fakat hain propagandistler bu hikmeti anlayacak kemâlata sâhib olamadıkları için, Rablerine âit olan bu kanunları tahkir etmişler ve modern(!) hayatlarına uygun görmemişlerdir. Demokrasi bataklığında özgürlük çırpınışları atarlarken, *"her birey, kendi kazandığını özgürce harcayabilir!"* demeçleriyle insânları, ihtiyaç sâhiblerine yardım etme düşüncesinden uzak etmişlerdir. Hâlbuki İslâm, zekât ve sadaka sistemiyle fakirlerin de haklarını gözeterek, insânların ihtiyaçlarını gidermiş ve hırsızlığa sebeb olacak durumları ortadan kaldırmıştır. Böylece toplumda, bir *kast sistemi* oluşmamış ve o toplum refah seviyesi yüksek, mutlu bir toplum olmuştur.

2. Kısas: Haksız yere bir canın katledilmesi hâlinde, katil olan kimsenin işlediği suçun bedelini kendi canı ile ödemesidir. Yobaz demokratlara göre *"vahşet!"* olan bu kısasta, muhakkak ki hayat vardır. Çünkü asıl amaç öldürmek değil, yaşatmaktır. Yine caydırıcı maksatlı olan, bu ilâhî kanunun hikmeti şöyledir; bu hüküm sayesinde kişi bilir ki, her kim haksız yere namluyu birine doğrultsa, o namlunun ucundaki kendisidir aslında. Yâni öldürdüğü zaman, kendisi de öldürülecektir. Öldürülmeyi göze alamayan nefis ise, bir anlık öfkesinden vazgeçerek, bu kötü suçu terk edecektir. Herkes kendi nefsinden pay biçmelidir ki, nefislerimiz korkmadığı sürece bir şeyden vaz geçmemektedir.

Bu durumu güzelce ifâde eden atasözümüzü sizinle paylaşmak isterim; *"korkulu rüya görmektense, uyanık yat-*

mak evladır." Yâni işin sonucunda perişan olmaktansa, o işe bulaşmamak daha iyidir. Toplumda istenen huzuru bu şekilde sağlayan kısas her akıl sâhibi için işte böylece hayat olmuş olur insânlara. ***"Kısasta sizin için bir hayat vardır. Ey akıl sâhibleri umulur ki sakınırsınız."*** (Bakara: 2/179)

Bütün bunların yanı sıra, İslâm'da, suçlu ortaya çıkana kadar, herkes suçsuzdur. Bahsetmeye çalıştığımız bu iki kanun gibi, geri kalan bütün İslâm kanunlarının da uygulanabilmesi için, elbette bir delîle ihtiyaç vardır. Delîller tam bir şekilde sağlanamadığı zaman, bu cezâlar kati sûrette uygulanamaz. Ve bu delîllerin en kuvvetlisi ise, kişinin kendi itirafıdır.

Allâh Azze ve Celle'nin hâkimiyetini anlatmak elbette ki bu satırlara sığmaz. Ancak biz bu kadarla iktifa edelim. Konuyla alakalı son cümlelerimiz ise, yine Rabbimizin kelâmından olsun. Rabbimiz şöyle buyurmuştur: ***"Hüküm veren Allâh'tır. O'nun hükmünü gözden geçirecek hiç kimse yoktur. O'nun hesaplaşması pek çabuktur."*** (Rad: 13/41) ***"O, hükümranlığına kimseyi ortak etmez."*** (Kehf: 18/26)

Sonuç:

Kesinlikle bilinmelidir ki, İslâm "adâlet" dînidir. En büyük adâlette "tevhîd" ile gerçekleşir. Çünkü tevhîd, Allâh Azze ve Celle'ye âit olan, rablik ve ilâhlık hakkını, O'na vermektir. Ve yine bilinmelidir ki, İslâm adâletin zıttı olan zulmün karşısındadır. En büyük zulüm ise şirktir. Çünkü şirk, Allâh'u Teâlâ'ya âit olan rablık ve ilâhlık sıfatını, O'ndan başkasına vermektir. Başkalarını, Allâh Subhânehu Teâlâ'ya denk ve benzer tanımaktır. Allâh bizleri korusun.

Geç olmadan *lâ ilâhe illallâhın* ne manaya geldiğini öğrenip, bu kelimenin hakkını, yaşantımızla vermeliyiz. Bu sayede âdil bir Müslüman olup yaratılış gayemizi, yâni âlemlerin Rabbine karşı kulluk görevimizi yerine getirebilelim.

İlmin, kaldırıldığı ve cehâlet karanlıklarının çöktüğü şu asrımızda, ilminin nuruyla bizleri aydınlatan Rabbimize, hamd olsun. Bu karanlık asırda, insânlar için, yanan bir mum ışığı dahi olabildiysek, o da Rabbimizdendir. Yine üzerimizde çokça emekleri olan değerli hocalarımıza, bize kattıkları, değerli ilim ve görüşlerinden dolayı çokça teşekkürü de bir borç biliyorum.

Başta da, sonda da hamd Allâh'a mahsustur. Salât ve selâm yaratılmışların en hayırlısı olan, Efendimiz Muhammed Mustafa sallallâhu aleyhi ve sellem'in üzerine olsun.

Selâm ve duâ ile...

OLCAY LOKMAN

GLÜTENİN ZARARLARI

Sağlıklı yaşam lüks değil, temel bir ihtiyaçtır. Bu ihtiyacın karşılanması için yola koyulmak ve gerekenleri zamanında yapmak gerekir. Sağlık kaybedildikten sonra alınan önlemler ve tedaviler, çoğu zaman sadece rahatsızlığın ilerlememesi içindir. Kaybedilen sağlığın değeri, maddiyatla ölçülmez bir nimettir.

Bizleri en güzel sûrette yaratan, bedenlerimizi emânet, hastalığı ve sağlığı imtihân olarak bizler için var eden Allâh'ın ismiyle…

O'na yarattığı nimetler adetince hamd olsun.

Salât ve selâm ise O'nun Rasûlü Muhammed aleyhisselâm'a, âline ve ashâbına olsun.

Köşemiz sağlık ve sağlıklı beslenme. Allâh izin verirse bu köşede sizlerle sağlık ve sağlıklı beslenmekle alakalı konulardan bahsedeceğim. Rabbimizin faydalı kılması ümidi ile…

> ***"Hiçbir kimseye îmândan sonra sağlıktan daha üstün bir nimet verilmemiştir."***
> Ebû Bekir Sıddık (radîyallâhu anh)

Öncelikli olarak sizlere kısaca sağlıklı beslenme sürecimin ilk aşamasından bahsetmek istiyorum. Daha doğrusu beni sağlıklı beslenmeye yönelten sebeblerden.

Allâh Azze ve Celle'nin: ***"Başınıza gelen her şey kendi ellerinizle hazırladıklarınızdandır"*** (Şûrâ: 42/30) âyetine muhâtab olan bir kişi olarak yıllarca sağlıksız beslenerek; bu faydalı mıdır, değil midir? Sağlıklı mıdır, değil midir? Diye incelemeden ne bulduysak ve kimden ne görüp duyduysak yedik, içtik. Elbette nihâyetinde vücut denilen bu fabrikanın da iflâs ettiği bir zaman olacaktı.

İşte bahsettiğim gün, çok yakın bir zamanda ansızın ve hiç beklemediğim bir anda gerçekleşti. Ülkeyi etkisi altına alan pandemi döneminin başlangıcında malum virüse karşı bağışıklık sistemimizi güçlendirebilmek için ev yapımı sirkeler, baklagiller, her çeşit sebze meyve de dâhil ne bulursak yedik, içtik.

Ve bir süre sonra midemde oluşan rahatsızlıkla doktora başvurduğumda mide fıtığına bağlı ülser teşhisi konuldu. Akabinde hızlı bir kilo kaybı yaşadım. Yiyemez, içemez oldum. Ardından radikal bir karar alarak bu gidişe bir dur demenin ve bu hale çekidüzen verme zamanının geldiğini anladım. Ve araştırmalara başlayarak yeme içme alışkanlığımda ve tüm beslenme konularında deyim yerindeyse sil baştan yaptım. Araştırmalarım sonucunda sağlığın bağırsaklarda başlayıp yine bağırsaklarda bittiğini tespit ettim. Araştırmalarım sayesinde beslenme olgusunun insân sağlığı ve kalitesi konusunda ne kadar önemli olduğunu anladım. Ardından her gün araştırmalarıma ve yeni bilgiler edinmeye devam ettim. Öğrendiğim her yeni şey geçmişe bağlı pişmanlıklarımı ortaya çıkarıyordu. Bu zaman sürecinde Muhammed Mustafa sallallâhu aleyhi ve sellem'in şu hadisi beni çok etkilemişti:

"Acıkmadan yemeğe oturmayın ve sofradan doymadan kalkın. Âdemoğlu midesinden daha şerli bir kap doldurmamıştır. Oysaki ona belini doğrultacak kadar birkaç lokma yeter." (Tirmizi)

Sonra ünlü hekim İbn-i Sîna'nın: *"Yediklerin ilacınız, ilacınız yediklerin olsun"* sözünü okudum. Bunlar beni oldukça etkilemişti ve bu sayede sözünü ettiğim sağlıklı beslenme sürecine adım atmış oldum.

Doktorların verdikleri ilaçları kullanmaya niyetim yoktu. Nedeni ise, ilaçların mide fıtığına bağlı ülseri tedavi amacı ile değil, ağrıları baskılamak amaçlı olmasıydı. Bunun bilincinde olduğum için de ilaçları kullanmadım. Düşünüp karar vermek için zamana ihtiyacım vardı. Tam bu sırada Allâh Subhânehu ve Teâlâ sanal ortamda karşıma, sağlık ile ilgili faydalı paylaşımları olan **"sağlıklı yaşıyoruz"** adında bir platform çıkardı. Bu sitede on yıl öncesine kadar çeşitli hastalıklar nedeniyle bin türlü ilaçlar kullanan ve hiçbir faydasını göremeyen bir çifte (karı-koca) denk geldim. Bu çiftin sloganı ilgimi çekti: *"Beslenme yanlış ise ilacın faydası yok. Beslenme doğru ise ilaca gerek yok."*

"Beslenme yanlış ise ilacın faydası yoktur. Beslenme doğru ise ilaca gerek yoktur."

Evvelinde bu çiftin dikkat çektikleri ve önemle üzerinde durdukları konu ekmeğin, glütenin, şekerin yâni aslında işlenmiş tüm gıdaların terk edilmesi gerektiğiydi. Paylaşımlarında: *"Siz hala çocuklarınıza işlenmiş gıdalar mı yediriyorsunuz?"* gibi nice tenkitlerde bulunuyorlardı. Zaman ilerledikçe bunları da siz değerli okurlarla paylaşacağım. Ancak bunların hepsinden evvel bu yola çıkarken irâde etmemiz gereken başlıca şey istikrar ve disiplin. Eğer istikrar olmazsa bu süreç başlamadan hüsrân olacaktır. Yahut çok mücâdele edilse de istikrar bırakıldığında tüm mücâdele boşa gidecektir.

Sözünü ettiğim sosyal platformdaki çift sağlıklı beslenme sürecinde ilk yapılacak şeyin ekmek ve benzeri hamur işlerini terk etmek olması konusunda ısrarcılardı. Velev ki bu hamur işleri, siyez buğdayından, tam tahıl unundan, çavdar unundan, rüşeym katkılı undan veya evde yapılmış dahi olsa istisnâ göstermiyorlardı. Hatta kanallarına misafir olarak aldıkları doçent doktorlardan biri tahılları terk etmesiyle ilgili komik bir hikâyesini anlatmıştı. Onu da sizinle paylaşmak isterim:

"Tahıl ürünlerine herkes gibi öyle bağımlıydım ki, ekmeği ve glüteni terk edip sağlıklı beslenmeye geçtiğim dönemde canım öylesine ekmek çekiyordu ki, bir fırının önünden geçerken taze ekmek kokusundan çok etkilenip, ekmekten alıp çiğneyip tükürdüğümü bilirim. Bunu terk etmem, oldukça zaman aldı. Üç yıldır tamamen arınmış durumdayım. Glütenin tamamını terk ettim. Herkese de tahılın her türünü terk edip yeni ve sağlıklı bir hayata geçmesini tavsiye ediyorum."

Öyleyse bu hikâyeden çıkaracağımız şey çok zor da olsa ekmeğin bütün türevlerini hayatımızdan çıkartmak sonrasında da şeker ve işlenmiş gıdaların hepsini yâni market raflarında bulunan

dayanıklı tüketim malzemelerinin tümünü terk ederek sağlığa ilk adımı atmış olacağımızdır.

Şimdi halk arasında doğru bilinen birkaç yanlışı size listelemek istiyorum. Bunlar yıllarca doğru diye öğrenilen meşhur yanlışlardır.

"Ben glüten içeren ekmek ve tahıl ürünleri tüketince sindirim sistemi sorunu yaşamıyorum o nedenle bana zarar vermiyor."

Hayır, aslında bu çoğu sağlıkçı profesyonellerinin bile en büyük yanılgısı. Glüten isimli tahıl proteinini insân vücudu tam olarak sindirememektedir. Diğer yandan glüten tüketince sindirim şikâyetleri olmaması demek glütenin zarar vermediği anlamına gelmiyor. Glüten başta çocuklarınki olmak üzere bağırsak ve beyin sağlığı ile bağışıklık ve endokrin sistemimize zarar veren en sinsi toksinlerdendir."

"Benim yediğim ekmek zaten ekşi mayalı ve siyez unlu olduğu için zararsız ve glütensiz."

Hayır, aslında o hala bir glüten ve şeker deposu. Ekşi maya glüteni tamamen parçalamaz. Kan şekeriniz yine aynı şekilde yükselir. Siyez buğdayında da, tüm ata buğdaylarda da glüten vardır ve onu tam olarak sindiremezsiniz. Ayrıca siyez buğdayının yetişme koşulları ve üretim kapasitesi sınırlıdır. Menşei olan illerde bulunamazken, her yerde bu kadar siyez unlu mamulü nasıl oluyor?

Yazımın sonuna yaklaşırken yukarıda bahsettiğim doğru olduğu savunulan iki yanlışı size örnek vermek istedim. Allâh Subhânehu ve Teâlâ bizlere ömür verdiği sürece ileriki sayılarımızda da siz değerli okurlarımız bilgilendirmeye çalışacağım.

Değerli okurlarımız! Gelin yazımda bahsettiğim slogan artık bizim de sloganımız olsun:

"Beslenme yanlışsa ilacın faydası yok, beslenme doğruysa ilaca gerek yok" diyelim ve sağlıklı yaşamak için karar verelim. Azim ve kararlılıkla başaramayacağımız bir şey değil. Unutmayın ki sağlımızı korumak, Allâh'ın bize yüklediği bir sorumluluktur. Îmânla ve sağlıcakla kalın.

Selâm ve duâ ile.

ÖMER ABDURRAHMÂN

MUSAB B. ÜMEYR

Ebû Abdullâh
(Ebû Muhammed)
Musab b. Ümeyr
b. Hâşim el-Kureşî el-Abderî
(v. 3/625)

Musab b. Ümeyr radîyallâhu anh.

Îmân erlerinden, adanmış bir yiğit Musab.

Yüce davanın büyük davetçisi, Habeşistan ve Medine muhaciri Musab.

İslâm'ın sancaktarı, Uhud'un şehidi Musab radîyallâhu anh.

Güzel elbiseler ve güzel bir çehreyle Mekke' de dolaşırken ilgileri üzerine çeken biri vardı. Adı: Musab.

Ailesinin gözbebeği, onların biriciği Musab.

Ve bir gün, günlerden bir gün, ailesiyle arası açıldı, zenginken fakirliği hayat yaptı Musab radîyallâhu anh.

Ne olmuştu, ne değişmişti?

Olanlar olmuş, değişenler değişmişti.

Mekke'ye karanlığı aydınlatan nur inmişti.

Mekke'ye hidâyet gelmişti.

Mekke'ye câhiliyeye son veren son nebi İslâm ile gelmişti.

Temiz gönüller yöneldiler bu nura. Temiz gönüller kavuştular hidayete. Temiz gönüller oluverdiler son nebiye sahabe. Ve temiz gönüller ulaştılar rahmete ve Cennete…

İşte Musab, temiz gönüllü bir yiğit. Allâh, yolunun kahramanlarından bir kahraman.

Daru'l-Erkam'ın bir talebesi.

Yesribi kansız fetheden fatih Musab radıyallâhu anh.

Muhammedu'l-Emin'in emin talebelerinden biriydi Musab.

Allâh yolunda davetçiydi Musab.

Birinci Akabe'den sonra muallim olarak gittiğinde Yesrib'te zoru başardı, zorluğun adamı Musab radîyallâhu anh.

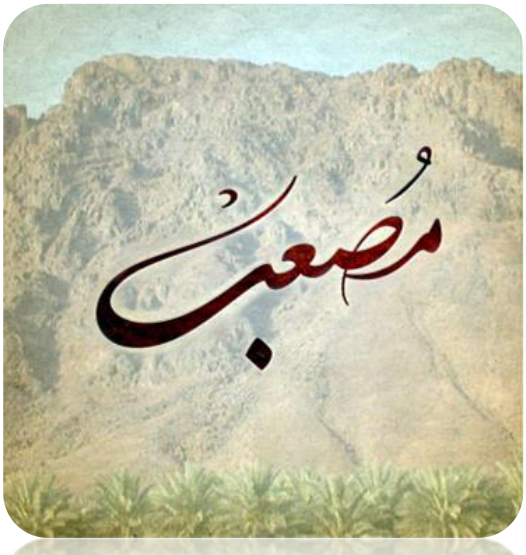

Yesrib, Medine olacakken, medeniyetin başkentini hazırladı Musab, seçilmiş nebiye ve kardeşlerine. Öyle ki Yesrib evlerinden bir ev dahi kalmadı davetin ulaşamadığı, öyle ki en hayırlılar nura kavuştular, en hayırlılar Ensar oldular. Elhamdulillâh.

İslâm'ın ve Rasûlullâh 'ın muhafızları Bedir'den sonra Uhud'a da koştular.

"Hâkimiyet Allâh'ındır" diyenler canlarını ortaya koydular. Şanlı Bedir harbinin gazisiyken, Uhud'un şehidi olacak Musab'ta koştu, koşturdu. Elinde Müslümanların sancağıyla Uhud'un mücâhidiyken darbeler aldı. Arka arkaya iki eli de kılıç darbeleriyle kesildi. O yine de sancağı bırakmadı, sancağı yere düşürmedi. Musab sağ oldukça bu sancak yere düşemezdi, son bir mızrak darbesi gelince kadar göğsüne batırarak dik tutmaya çalıştı sancağı. Ve sonunda da temiz ruhunu Rabbine teslim etti Musab radîyallâhu anh.

Şehid olduğunda kırk yaşındaydı. Onu defnederlerken elbisesini başına örttüklerinde ayakları açıkta kalınca ayaklarını ızhır otu ile örttüler. Nebimiz aleyhisselâm bunu görünce eski günleri hatırladı ve şöyle seslendi ashabına:

"Allâh'a hamdolsun. Ben, Musab'ı görmüştüm. Kureyş'ten hiçbir genç anne- babasının yanında onun kadar imkâna ve nimete sâhib değildi. Fakat Allâh'a ve Rasûlü'ne olan sevgisi ona bütün bu imkânları terk ettirdi."

Musab, terk ettiği dünyadan alacağını alarak gitti. Ümmeti Muhammed

onu hayır ve duâ ile anacak kıyamete dek. Sana selâm olsun ey İslam'ın şehidi! Allâh'ı ve Rasûlü'nü seven sözünde sadık adam, sana selâm.

Rasûlullâh aleyhisselâm onun cansız bedenini ve aldığı darbeleri görünce Ahzâb Sûresi'nin yirmi üçüncü âyetini okudular:

"Müminlerden öyle adamlar var ki, Allâh'a verdikleri sözlerini yerine getirip sadakatlerini ispat ettiler, kimi adağını ödedi, kimi de ödemeyi bekliyor. Onlar sözlerini değiştirmediler." (Ahzâb: 33/23)

Ey gidi Musab ey! Ey yüce davanın büyük adamı!

Korku yok, hüzün yok sana. Zira el-Emin olan konuştu hakkınızda ve söyle dedi:

"Allâh'ın Rasûlü kıyâmet günü Allâh katında sizin şehid olduğunuza şâhitlik edecektir."

Tüm şehidlerimize ve İslâm dâvasının erlerine selâm olsun.

Zamanımızın bu küfür ve şirk batağından hiçbirine bulaşmadan, Müslümanlar olarak huzuruna çıkabilme şerefinden ve felâha kavuşma nimetinden bizleri mâhrum etmesin. Allâhumme âmin.

Selam ve duâ ile.

KAAN SÂLİH

EL-HAKÎM – EL-HÂKİM – EL- HAKEM

«Hükmetme yetkisini mutlak olarak elinde bulunduran,
her şeyi hikmet üzere yaratan ve yapan Allâh.

Giriş:

"el-Hakîm", "el-Hâkim" ve "el-Hakem" isimleri, Allâh Subhânehu ve Teâlâ'nın el-Esmâu'l-Hüsnâ'sındandır. O, şöyle buyurmaktadır:

"Şüphesiz ki ancak sen, (izzet sâhibi, her şeyi mağlup eden) el-Azîz, (hüküm ve hikmet sâhibi) el-Hakîm'sin." (Bakara: 2/129)

"Allâh, aramızda hükmünü verinceye kadar sabredin. O, hüküm verenlerin en hayırlısıdır." (Arâf: 7/87)

"Size Kitâb'ı (Kur'ân-ı Kerîm'i) apaçık indiren O iken, Allâh'tan başka bir hakem mi arayacağım?" (Enâm: 6/114)

el-Hakîm ismi, Kur'ân-ı Kerîm'de doksan bir defa, el-Hâkim ismi beş defa, el-Hakem ismi ise bir defa, Allâh Subhânehu ve Teâlâ için kullanılmıştır. el-Hakîm ismi, geçtiği âyetlerin tümünde başka bir isimle birlikte zikredilmiştir. Beraber zikredildikleri isimler, el-Alîm, el-Habîr, et-Tevvâb, el-Aliyy, el-Vâsi, el-Hamîd isimleridir.

Lügat Mânâları:

Allâh Subhânehu ve Teâlâ'nın el-Esmâu'l-Hüsnâ'sından olan "el-Hakîm", "el-Hâkim" ve "el-Hakem" isimleri, Arapçada *"hüküm/ha-ke-me"* kökünden türemiştir. Hâkimiyet kelimesi de, bu kökten mastardır. Zeccâc, Cevherî ve Hattâbî gibi bir çok lügat âlimi -Allâh onlardan râzı olsun- bu kökün mânâsının *"düzeltmek maksadıyla menetmek ve engel olmak"* olduğunu; hâkimin hasımların birbirlerine haksızlık etmelerine engel olmasından dolayı bu isim ile isimlendirildiğini ve yine *"atın gemi"* mânâsındaki *"hakeme"* kelimesinin hayvanın huysuzluğuna ve kendi başına yapacağı hareketlere mâni olduğu için bu şekilde isimlendirildiğini söylemişlerdir. (Tefsîru Esmâillâh: 43; Lisânu'l-Arab: 12/140; Şe'nü'd-Duâ: 61)

İbnu'l-Esîr'în -Allâh ona rahmet etsin- ifâdesine göre, Allâh'ın güzel isimleri içinde el-Hakem ve el-Hakîm kelimeleri fâil anlamında fa'îl kalıbında olup hükmeden ve yargılayan mânâsını taşımaktadır. Muf'il anlamında fa'îl kalıbından olarak ise her şeyi sağlam ve en iyi şekilde yapan mânâsındadır. el-Hakîm isminin hikmet sâhibi anlamında olduğu da ifâde edilmiştir. Hikmet, en

üstün olan şeyi en üstün bilgilerle bilip tanımaktır. En ince sanatları güzel ve sağlam bir şekilde yapan kimseye hakîm denir. (Lisânu'l-Arab: 12/140)

Aynı kökten gelen bu üç isminin ifâde ettiği mânâlar hükmetme fiilinde birleşmektedir. Ancak aralarında mânâ bakımından bazı incelikler vardır: Hakîm, hükmeden; yanlışa engel olan, hikmet üzere hükümler koyan, benzersiz bir sağlamlık ve güzellikte yaratandır. Hâkim, hükmeden; zulme engel olan, hükmetme işini açıkça ve çokça yapan, hükmüne boyun eğdiren ve hükmü üzerine bir başkası getirilemeyendir. Hakem, hükmeden; hak ile bâtılın, iyi ile kötünün arasını ayıran, kalblerin rızâsı üzere hükmederek kendisine boyun eğilip itaat edilendir.

İcmâli Tefsîri:

Allâh Subhânehu ve Teâlâ'nın "el-Hakîm", "el-Hâkim" ve "el-Hakem" isimleri, yaratma ve hükmetme yetkisinin, kevnî, şer'î ve uhrevî hâkimiyetin eşsiz bir hikmet üzere kayıtsız ve şartsız olarak, evvelde ve âhirde Allâh'a âit olduğunu ifâde eder.

Allâh Subhânehu ve Teâlâ, yaratma ve emretme fiillerinde en yüce hikmete sâhib olan ve her şeyi en güzel şekilde yaratan el-Hakîm'dir. Söylediği her söz ve yaptığı her fiil doğru olandır. Bunların eserleri de mükemmeldir ve hiçbir kusûru yoktur. Hikmeti gereği doğruluk, sağlamlık ve mükemmellik O'na mahsûstur. Hikmet, eşyâyı yerli yerine koymak, bulunması gereken konuma yerleştirmektir ve O'nun her yaptığı şeyde hikmet üzeredir. Allâh Subhânehu ve Teâlâ, şöyle buyurmaktadır: ***"O (Allâh) ki, yarattığı her şeyi en güzel yapandır."*** (Secde: 32/7)

el-Hakîm olan Allâh Subhânehu ve Teâlâ, yaratmasında ve hükmetmesinde eşsiz ve sonsuz bir hikmet üzeredir. O, yaratmasından, hükmetmesinden ve hikmetinden sual olunmayandır. Her şeyin öncesini ve sonrasını, başlangıcını ve akıbetini en iyi bilendir. Geniş övgülere ve mükemmel sıfatlara sâhib olandır. İlmi ve kudreti, adâleti ve rahmeti eksiksiz ve tâmdır. Hiçbir şeyi boş yere, oyun ve eğlence için yaratmadığı gibi, mahlukatına da başıboş, adâletten yoksun ve hikmetten uzak hükümler koymamıştır. O, sağlam ve eksiksiz bir sûrette yaratandır; yarattıklarını güzel bir planla ve herkes tarafından takdirle karşılanan bir yapıyla var edendir. Tedbîr ve idâresinde hiçbir bozulma ve kayma olmayandır. Yarattıkları için en yararlı ve uygun hükümleri koyan O'dur. Hâkimiyetin üç türü, kayıt ve şart olmaksızın ancak O'na âittir. O, yaratmada eşsiz olduğu gibi, hükmetmede de ortağı, eşi ve benzeri olmayandır. Allâh Subhânehu ve Teâlâ, şöyle

buyurmaktadır: ***"Allâh (her şeyi bilen) Alîm, (hüküm ve hikmet sâhibi) Hakîm'dir."*** (Nisâ: 4/26)

"İyi bilin ki! Yaratmak da, emretmek de O'na âittir. Âlemlerin Rabbi olan Allâh ne yücedir." (Arâf: 7/54)

el-Hâkim ve el-Hakem isimleri, Zeccâc ve İbnu'l-Esîr'in -Allâh onlardan râzı olsun- söyledikleri üzere, genel olarak aynı mânâları ifâde etmektedir. (Tefsîru Esmâillâh: 43; Lisânu'l-Arab: 12/140)

Ancak el-Hakem ismi, el-Hâkim isminden daha mübalağalıdır. Kurtubî'nin -Allâh ona rahmet etsin- ifâdesine göre, hakka göre hüküm verenden başkası, hakem ismini hak etmez. Çünkü bu kelime, övgüde tazim anlamını taşıyan bir sıfattır. Hâkim ise fiil üzerinde gerçekleşen hakka uygun olmayan bir şekilde hüküm veren için de kullanılabilir. Bu nedenle el-Hakem ismi, el-Hâkim isminden daha mübalağalıdır. (el-Câmiu lî Ahkâm: 7/70) Allâh Subhânehu ve Teâlâ, şöyle buyurmaktadır: ***"Allâh, hükmedenlerin hâkîmi (en güzel hükmedeni) değil midir?"*** (Tîn: 95/8)

el-Hâkim ve el-Hakem olan Allâh Subhânehu ve Teâlâ, hükmeden ve yargılayandır. Hükmedilmesi için yeryüzüne Kitâb'larını Rasûlleriyle birlikte gönderendir. Kulları için hukuk ve yaşam şekli belirleyendir. Yasama mutlak olarak O'na âittir. O, hükmün kendisine teslim edildiği ve işlerin ancak kendisine döndüğü tek zattır. Hükmü reddedilmeyen ve kalblerin rızâsı ile hükmüne teslim olunandır. Allâh Subhânehu ve Teâlâ, şöyle buyurmaktadır: ***"Hüküm yalnızca O'nundur ve kesinlikle O'na döndürüleceksiniz."*** (Kasas: 28/88)

Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem ise şöyle buyurmuştur: **"Muhakkak ki Allâh hakemdir. Hüküm (ondan çıkar ve yine) ona döner."** (Ebû Dâvûd; Nesâî)

el-Hâkim ve el-Hakem olan Allâh Subhânehu ve Teâlâ'nın hükümleri asla tartışılamaz ve geçerliliğini yitirmez. O'nun hükümleri yürürlükten kaldırılamaz ve başka hükümler O'nun hükmünün önüne geçirilemez. O'ndan daha âdil ve daha doğru hüküm koyan ve hüküm veren yoktur. O, hiçbir kimseye dünyâda ve âhirette zerre miktarı haksızlık ve zulüm etmez. Hiçbir kimseye başkasının suçunu yüklemez. Kulu, işlediği günahından fazlasıyla cezâlandırmaz. Hakların sâhiblerine ödenmesini sağlar. Hiçbir hak sâhibini bırakmadan tümüne haklarını ulaştırır. Eşyâyı olması gerektiği şekilde yaratır ve olması gerektiği yere yerleştirir. Cezâ ve hesâb gününde kulları arasında hüküm verir. Suçlu ile suçsuzun arasını ayırır ve onlar arasında adâlet ile hükmeder. Tüm mahlukât, verdiği hükümden dolayı O'na hamd eder. Haklarında azâb

hükmü verilmiş olanlar dâhi, kendilerine haksızlık edilmediğini itiraf ederler.

Delâletleri:

Allâh Subhânehu ve Teâlâ'nın bu üç güzel isminin delâlet ettiği hüküm ve fâideleri, tecelli ve sonuçları, Müslümanların üzerine yüklediği sorumluluk ve vazifeleri, genel olarak altı maddede toparlayabiliriz.

1. Hâkimiyet Allâh'a Âittir:

Hüküm ve hâkimiyet, sadece Allâh Subhânehu ve Teâlâ'ya âittir; O'na mahsûstur. O'nunla birlikte hiçbir kimsenin hüküm ve hâkimiyet hakkı yoktur. O'nun hükümleri, kâinatla, kullarla ve âhiretle ilgili her ne varsa, tümünü kapsar ve kuşatır. O'nun hükümlerini ilga edecek, tartışacak ve eleştirecek hiçbir güç ve otorite yoktur. Allâh Subhânehu ve Teâlâ, şöyle buyurmaktadır: ***"İyi bilin ki! Yaratmak da, emretmek de O'na âittir. Âlemlerin Rabbi olan Allâh ne yücedir."*** (Arâf: 7/54)

"Hüküm veren Allâh'tır. O'nun hükmünü gözden geçirecek hiç kimse yoktur." (Rad: 13/41)

İmâm Beğavî, -Allâh ona rahmet etsin- şöyle demiştir: *"Hüküm vermek, emretmek ve yasaklamak ancak Allâh'u Teâlâ'ya âit bir haktır."* (Meâlimu't-Tenzîl: 2/493)

Hüküm ve hâkimiyetin Allâh Subhânehu ve Teâlâ'ya mahsûs olması, O'nun tek rab ve gerçek ilâh olması dolayısıyladır. Zîrâ yaratmak, yaşatmak, rızık vermek, işleri ve nesneleri düzenlemek, kâinatı ve döngüyü dengede tutmak, O'na mahsûstur. Yerleri ve gökleri, ikisi arasındakileri ve içindekileri yaratarak onlara sâhib olan O'dur. Öyleyse mülkünde söz hakkı ve hükmetme yetkisi de doğal olarak Allâh Subhânehu ve Teâlâ'ya âit olacaktır. Kısacası yaratan kim ise, hükmetme hakkı da O'na âittir.

Bu itibarla Müslüman bir kimse, hâkimiyeti kulları yaratan ve rızıklandıran Rabbinden başka hiçbir kimseye vermez. O'nunla birlikte hükmetme yetkisine sâhib hiçbir kimseyi kabul etmez. Hâkimiyet tevhîdinin gereği olarak, Allâh'ın otoritesine boğun eğer. O'nun hükümlerini kabul eder. Dünyevî ahkâm olarak hüküm vermesi gerektiğinde, Rabbinin indirdiği hükümler ile hükmeder ve ancak onlara muhâkeme olur. Bu hükümlere kalben ve amelen rızâ gösterir. Bu hükümlerden dolayı, kalbinde sıkıntı ve çekişme olmaz.

2. Hükümler; Kevnî, Uhrevî ve Şer'î Olarak Üç Kısma Ayrılır:

Hükümler; kevnî, uhrevî ve şer'î olarak üç kısma ayrılır. Üçü de mutlak olarak Allâh'a âittir; O'na mahsûstur.

O'nunla birlikte hükmeden, yasa koyan ve hükmü, hikmet üzere olan yoktur. Evvelde ve âhirde hüküm O'na âittir. Bu itibarla kevnî, uhrevî ve şer'î olarak hâkimiyet sadece O'nundur.

Kevnî hâkimiyet, kâinatın; canlı ve cansız tüm varlıkların yaratılışını, bunlara bir düzen ve kanunlar belirlenişini, bu kanunlara göre sevk ve idâre edilişini ve yok olmamak için ihtiyaç duydukları şeylerin onlara verilmesini ifâde eder. Akıl ve insâf sâhiblerinin ikrâr ettikleri üzere kevnî hâkimiyet, ancak Allâh Subhânehu ve Teâlâ'ya mahsûstur. O, şöyle buyurmaktadır: ***"De ki: Kimdir sizi gökten ve yerden rızıklandıran? Kimdir kulaklara ve gözlere mâlik olan? Kimdir ölüden diriyi, diriden ölüyü çıkaran? Kimdir işleri çekip çeviren? 'Allâh' diyecekler. De ki: Öyleyse Allâh'a karşı gelmekten sakınmayacak mısınız?"*** (Yûnus: 10/31)

Kevnî hâkimiyet, güneşe, aya, yıldızlara, dağlara, denizlere, toprağa, yağmurlara, depremlere, nebata, hayvanlara, cinlere ve insânlara, dahası yaratılmış her ne varsa tümüne egemen olanın hâkimiyetidir. Allâh, eşyâyı yaratmış ve hiçbirini başıboş ve kendi halinde bırakmamıştır. Hepsi hakkında belirli bir düzen ve kanun koymuştur. Güneş, doğudan doğar ve batıdan batar. Ay, güneşin batmasıyla doğar, doğmasıyla batar. İnsân, zamanı gelince doğar, büyür, yaşlanır ve zamanı gelince de ölür. Yâni yaratılmış olan şeylerin kader ve kazası Allâh'ın elindedir. O'nun istediği şeyler, kullar istemese dâhi istediği şekilde olur. İstemediği bir şey ise, yer gök ehli olması için toplansalar bile kesinlikle olmaz. Allâh Subhânehu ve Teâlâ, şöyle buyurmaktadır: ***"De ki: 'Biliyorsanız söyleyin: 'Bütün yeryüzü ve içinde bulunanlar kime âittir?' Onlar: 'Allâh'ındır' diyecekler. Öyleyse sende de ki: 'Neden aklınızı başınıza almıyorsunuz?' 'Peki, yedi kat göğün ve yüce arşın rabbi kimdir?' diye sor. Onlar: 'Allâh'tır' diyecekler. De ki: 'Öyle ise O'na karşı gelmekten sakınmaz mısınız?' De ki: 'Eğer biliyorsanız söyleyin: Her şeyin hükümranlığı elinde olan, kendisi koruyan fakat korunup kollanmayan (buna muhtaç olmayan) kimdir?' Onlar: 'Allâh'tır' diyecekler. Sen de ki: 'Öyleyse nasıl oluyor da büyülenip/aldanıp gerçekten uzaklaşıyorsunuz?' Hayır! Biz onlara gerçeği getirdik; fakat buna rağmen onlar, gerçekten yalancıdırlar."*** (Mü'minûn: 23/84-90)

Bu itibarla Müslüman bir kimse, kâinatın düzeni ve idâresiyle, insânların kaderi ve akıbetleriyle ilgili her ne varsa tümünü Rabbinden bilir. Musibet ve belâların kalkmasını, kıtlığın ve kuraklığın sona ermesini, rızkı ve ömrü, sağlığı

ve hidâyeti Rabbinden ister. O'na sığınır ve ancak O'na tevekkül eder.

Uhrevî hâkimiyet, âhiret hayatına dâir tüm hükmetme, sevk ve idâre etme hakkına sâhib olunmasını ifâde eder. Uhrevî hâkimiyet de kevnî hâkimiyet gibi sâdece Allâh Subhânehu ve Teâlâ'ya âittir. O, şöyle buyurmaktadır: ***"O, Allâh'tır. O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur. İlkte ve sonda hamd O'na mahsûstur. Hüküm yalnızca O'nundur. Kesinlikle O'na döndürüleceksiniz."*** (Kasas: 28/70)

"İyi bilin ki! Hüküm yalnızca O'nundur. O, hesâb görenlerin en çabuğudur." (Enâm: 6/62)

Uhrevî hâkimiyet, hiçbir kimseye haksızlık yapmadan Müslüman ve kâfir, suçlu ve suçsuz ayrımı yaparak, cezâ veya mükâfata karar verenin, hükmünde ve irâdesinde eşi ve benzeri olmayanın hâkimiyetidir. O, kıyâmet günü hesâbı başlatır ve kulları arasında hüküm verir. Hiçbir kimseye zerre kadar zulmedilmez. Her zâlim ve suçludan mazlumların hakkı alınır ve hak sâhiblerine hakları ödenir. O gün, büyük hesâb günüdür; o gün, büyük mahkeme günüdür ve hâkim, Allâh Subhânehu ve Teâlâ'dır. O, şöyle buyurmaktadır: ***"O günde onlar (kabirlerinden) çıkarlar. Onların hiçbir şeyi Allâh'a gizli kalmaz. (Allâh buyurur:) 'Bugün mülk (hâkimiyet) kimindir?' el-Vâhid ve el-Kahhâr olan Allâh'ındır. Bugün herkese kazandığı ile karşılık verilir. Bugün zulüm yoktur. Allâh, hesâbı çarçabuk görendir."*** (Mümin: 40/16-17)

Bu itibarla Müslüman bir kimse, sadece Rabbinden bağışlanma diler. Cehennemin azâbından O'na sığınır. Rabbinden kendisine rahmet etmesini, hesâbının kolay olmasını ve mahşer yerinde türlü türlü sıkıntılardan uzak olmayı ister. Şefaati Rabbinden bilir ve ancak O'ndan ister. Cennetin nimetlerini ve ebedî hayatın güzelliklerini Rabbinden talep eder. Tüm bunları elde edebilmek gayesiyle, dünyâ hayatında Rabbinin râzı olacağı şekilde yaşar.

Şer'î hâkimiyet, kulların fiilleri hakkında tüm yetki ve hükmetme hakkına sâhib olunmasını ifâde eder. Kevnî ve uhrevî hâkimiyet gibi, şer'î hâkimiyet de sâdece Allâh Subhânehu ve Teâlâ'ya âittir. O, şöyle buyurmaktadır: ***"İyi bilin ki! Yaratmak da, emretmek de (hükmetmek de yalnızca) O'na âittir. Âlemlerin Rabbi olan Allâh ne yücedir."*** (Arâf: 7/54)

"Hüküm vermek yalnızca Allâh'a âittir. O, kendisinden başka hiçbir şeye ibâdet etmemenizi emretmiştir. Dosdoğru olan dîn işte budur. Fakat insânların çoğu bilmezler." (Yûsuf: 12/40)

Şer'î hâkimiyet, insânların ve cinlerin nasıl ibâdet edeceklerini, tüm hayatlarına dâir neyi yapabileceklerini ve de

neyi yapamayacaklarını, yasaklanan şeyleri yapanlara uygulanacak cezâları, kanun ve yasa olarak belirtme gücünde bulunanın hâkimiyetidir. O'nunla birlikte hiçbir beşerin, devletin ya da devletler birliğinin hâkimiyet hakkı yoktur. O, hükmüne hiçbir kimseyi ortak etmez. Allâh Subhânehu ve Teâlâ, şöyle buyurmaktadır: ***"Allâh, hükmüne hiçbir kimseyi ortak etmez."*** (Kehf: 18/26)

Allâh Subhânehu ve Teâlâ'nın haram kıldığı haram, helâl kıldığı ise helâldir. Yasakladığı şeyler haram, serbest bıraktıkları ise helâldir. O, içkiyi, kumarı, zinayı ve faiz gibi kötülükleri yasaklamıştır. Dînî eğitim ve hicâb gibi maslahatları, recim ve kısas gibi cezâların uygulanmasını ise farz kılmıştır. Yine devlet yönetiminde şeriatın esas alınmasını, mahkemelerde şer'î kanun ve cezâların uygulanmasını, ticâretin, evlilik ve boşanmanın, miras ve nafaka haklarının İslâm fıkhına göre yapılandırılmasını emretmiştir. İslâm'ın kaynak olmadığı, Kur'ân ve Sünnet'in esas alınmadığı her kanun ve yasa, yönetim ve sistem Allâh'ın yasakladığı bâtıllardır. Tümü câhiliye ve câhiliyyenin kokuşmuş pislikleridir. Allâh Subhânehu ve Teâlâ, şöyle buyurmaktadır: ***"Onlar, hâlâ câhiliyye devrinin hükmünü mü istiyorlar? Yakînen bilen bir topluluk için Allâh'tan daha güzel hüküm veren kim vardır?"*** (Mâide: 5/50)

Bu itibarla Müslüman bir kimse, İsviçre medeni kanununa göre evlenmeyi, Alman cezâ muhakemeleri usûlüne göre yargılanmayı, İtalyan cezâ yasalarına göre cezâlandırılmayı ve Fransa idâre hukûkuna göre yönetilmeyi kabul edemez. Ne Amerikan kapitalizmini ne de Çin sosyalizmini benimseyemez. Müslüman, Allâh'a teslim olandır. Bu teslimiyet, O'nun hâkimiyetine boyun eğmeyi, gönderdiği dîni sadece namaz ve hac gibi ibadetler boyutuyla değil, bilâkis tüm yönleriyle kabul ederek yaşamayı içine almaktadır.

3. Ancak Şer'î Hükümlere Muhâkeme Olunur:

Allâh Subhânehu ve Teâlâ'ya ve O'nun bu güzel isimlerine îmânın gereği olarak hâkimiyet hakkı ancak Allâh'a verilir. İhtilâfa düşülen meseleler hakkında da ancak O'nun şerîatına başvurulur. İhtilaflar sadece Kur'ân ve Sünnet ile hüküm verecek mahkemelere taşınır. Bu, Allâh'a ve âhiret gününe îmânın sıhhat şartıdır. Allâh Subhânehu ve Teâlâ, şöyle buyurmaktadır: ***"Eğer herhangi bir şeyde anlaşmazlığa düşerseniz Allâh'a ve âhiret gününe gerçekten îmân ediyorsanız onu Allâh'a ve Rasûlü'ne (Kur'ân ve Sünnet'e) götürün; bu hem hayırlı, hem de netice bakımından daha güzeldir."*** (Nisâ: 4/59)

Kur'ân ve Sünnet ile hükmetmeyen her merci tâğûttur. Hükümlerinin temeli, beşerin âciz aklından koyduğu, bugün uyguladığı ve yarın başkasıyla değiştirdiği ilim ve hikmetten uzak kanun ve yasalardır. Tümü câhiliye hükümleridir. Adâletten ve insânların maslahatlarından uzaktır. Reddetmekle emrolunduğumuz tâğûtların lanetli hükümlerine muhâkeme olmak, Allâh'a ve âhiret gününe îmânı zan durumuna düşüren en büyük günahtır. Allâh Subhânehu ve Teâlâ, şöyle buyurmaktadır: ***"Sana indirilene ve senden önce indirilene gerçekten îmân ettiklerini zannedenleri görmüyor musun? Bunlar, tâğûta muhakeme olmayı istiyorlar. Oysa onlar onu reddetmekle emrolunmuşlardı. Şeytân da onları uzak bir sapıklıkla saptırmak istiyor."*** (Nisâ: 4/60)

Bu itibarla Müslüman bir kimse, Kur'ân ve Sünnet ile hükmetmeyen hiçbir merciden hüküm talep etmez; edemez. İhtilafını onlara taşıyamaz. Tüm dünyâsı da elinden alınsa, âlemlerin Rabbine îmânın gereğini yerine getirir. O'na teslim olur ve O'ndan ecrini bekler.

4. Allâh, Hikmet Sâhibidir:

el-Hakîm olan Allâh Subhânehu ve Teâlâ, hikmet sâhibidir. Hikmet; en üstün bilgi ve adâlet ile hükmetmek, eşyânın hakikatlerini asılları üzere bilmek, onları yerli yerine koymak ve bulunması gereken konuma yerleştirmektir. Söz ve fiillerde uygunluk, sağlamlık ve doğruluktur. Hiç şüphesiz ki mutlak hikmet, Allâh'a âittir. O'nun ilminin ve hikmetinin erişmediği hiçbir şey yoktur. O, kullarını en güzel şekilde yaratmış ve onlara en âdil ve münasib hükümleri indirmiştir. Onun hükümlerinde tutarsızlık, fiillerinde eksiklik ve irâdesinde âcizlik yoktur.

Allâh Subhânehu ve Teâlâ'nın, yarattığı ve yaptığı her şey mükemmeldir. O, ancak maslahat ve hikmet ihtiva eden şeyleri yaratır. Mahlukâtı en güzel düzene göre yaratmış ve en mükemmel tertibe tâbi kılmıştır. Her bir mahluka layık olan yaratılış özelliklerini bahşetmiştir. Hiçbirini ihmâl etmemiş ve her birini olması gerektiği gibi yaratmıştır. Onun yaratışında eksiklik ve zayıflık, fazlalık ve bozukluk yoktur.

Allâh Subhânehu ve Teâlâ, kulları yaratmış ve onlara kitâblar ve peygamberler göndermiştir. Kulluğun sadece kendisine yapılmasını emretmiş ve ibâdet esaslarını bildirmiştir. Cennet ile müjdelemiş ve Cehennem ile de korkutmuştur. Kullar için bundan daha büyük bir hikmet, lütuf ve ikrâm yoktur. Allâh Subhânehu ve Teâlâ'nın emrettiği şey-

ler, maslahat ve hikmet ihtiva eder. Yasakladığı şeyler ise mefsedet ve ifsâd ihtiva eder. el-Halîmî -Allâh ona rahmet etsin- şöyle demiştir: *"Hakem, hüküm ve karar verendir. Hükmün aslı, fitne ve fesada mâni olmaktır. Allâh'ın koyduğu bütün yasalar, kulların yararı içindir. Bu yasaların dışındaki her şey, yanlıştır, fitne ve fesattır."*

Bu itibarla Müslüman bir kimse, Rabbinin yaratmasındaki ve hâkimiyetindeki hikmete îmân eder ve O'nun hikmetsiz hiçbir emrinin ve hükmünün olmadığını bilir. Kaderde gerçekleşen şeylerin Allâh'ın emriyle, bir hikmete binâen gerçekleştiğini ve rızâ gösterilmesi gereğini bilerek hareket eder. Kaderi sorgulamaz, bilakis kendisindeki eksiklikleri gidermeye yönelir. Rabbine güvenir. O'nun, îmân eden kullarına velî olduğuna inanarak kendini O'na teslim eder.

5. Allâh'tan Hikmet İstemek:

Allâh Subhânehu ve Teâlâ'dan hikmet istemek, ilim istemek gibi dînen övülmüş ve öğretilmiş bir şeydir. Ancak Allâh Subhânehu ve Teâlâ, hikmeti dilediği kullarına verir. O, şöyle buyurmaktadır: ***"Allâh, hikmeti dilediğine verir. Kime hikmet verilmişse, şüphesiz ona çokça hayır verilmiş demektir. Bunu ancak akıl sâhibleri anlar."*** (Bakara: 2/269)

Allâh Subhânehu ve Teâlâ'dan hikmet istemek, faydalı ilim, isâbetli bilgi, doğru ve dengeli bir akıl, söz ve eylemde hakka isâbet etme kabiliyeti istemektir. Bunlar çok kıymetli lütuflar ve üstün hibeler olması dolayısıyla, hikmet Allâh'ın dilediklerine verdiği çok büyük bir nimettir. Kime hikmet verilmiş ise ona çok büyük bir hayır verilmiştir.

6. Allâh'ın Hükümlerine Teslim Olmak Farzdır:

Allâh Subhânehu ve Teâlâ'ya ve O'nun bu güzel isimlerine îmânın gereği olarak Allâh'ın hükümlerine rızâ göstermek ve teslim olmak farzdır. O'nun hükümlerinden daha güzel ve yararlı, hikmetli ve âdil hiçbir hüküm yoktur. O, şöyle buyurmaktadır: ***"Allâh, hükmedenlerin hâkîmi (en güzel hükmeden) değil midir?"*** (Tîn: 95/8)

Allâh Subhânehu ve Teâlâ, en büyüğünden en küçüğüne kadar kâinatta her ne varsa tümünü en güzel sûret ve ölçüde yaratan, onlar için düzen ve yörünge, devinim ve istikrar, etkileşim ve değişim, başlangıç ve son gibi hükümler veren yâni onları yaratan ve onlara kader tayin edendir. Yaratma ve kaderle ilgili hükümler, eşsiz bir hikmet ve tartışılmaz bir adâlet üzeredir. Kulları için neyi nasıl takdir etmiş ise buna rızâ göstermek ve teslim olmak farzdır. İn-

sanoğlunun sınırlı ilim ve düşünce yetileri, hayat içinde karşılaştıkları hastalık ve sağlık, fakirlik ve zenginlik, korku ve emniyet gibi şeylerin hikmetini çoğu zaman idrâk etmekten âcizdir. Hayır zannettikleri şer, şer zannettikleri hayır olabilir. Allâh Subhânehu ve Teâlâ, şöyle buyurmaktadır: ***"Olur ki hoşunuza gitmeyen bir şey, sizin için hayırlıdır ve olur ki, sevdiğiniz şey de sizin için bir şerdir. Allâh bilir, siz bilmezsiniz."*** (Bakara: 2/216)

Ancak kullar, başlarına gelen ve gelebilecek olan; savaş ve kıtlık, deprem ve yangın, sel ve hastalık gibi musibet olarak bilinen şeylere karşı önlemini almalı ve mücâdelesini yapmalıdır. Sonrasında da ilâhî kadere boyun eğmelidir. Yâni bir kaderi, Ömer b. Hattâb radîyallâhu anh'ın vebâlı olan yere girmeyerek "Allâh'ın bir kaderinden, diğer bir kaderine kaçıyorum" dediği gibi, diğer bir kader ile savmaya çalışmalıdır. Zaten böyle yapmakla da memurdur. Şerîatın ve kaderin hakîkati budur.

Yine Allâh Subhânehu ve Teâlâ, kulları için hükümler koyandır. Bu hükümlere şer'î hükümler denir ve şer'î hükümler, Allâh Subhânehu ve Teâlâ'nın emir ve yasaklarını içerir. O'nun koyduğu şer'î hükümler, adâletin tâ kendisidir. Zerre miktarı zulüm ve fesat içermez. Haram kıldığı şeylerde kulları için menfaat ve iyilik yoktur. Helâl kıldığı şeylerde ise zarar ve fesat yoktur. O, içkiyi, faizi, zinayı ve kumarı ve türlü türlü kötülükleri yasaklamıştır. Yine adâleti, recmi, kısası, akrabayı gözetmeyi, anne ve babaya iyi davranmayı ve şer'î eğitimi farz kılmıştır. Allâh'ın hükümlerinin tümüne teslim olmak, O'na îmânın gereğidir. Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: **"Nefsim, elinde olan Allâh'a yemin ederim ki; arzusu benim getirdiğime tâbi olmadıkça hiç biriniz îmân etmiş olmaz."** (İbn Ebi Âsım; İbn Battâ)

Bu itibarla Müslüman bir kimsenin nefsine hoş gelen veya gelmeyen Allâh'ın hükümlerine boyun eğerek teslim olması ve O'na tevekkül etmesi farzdır. Kul böyle yaptığında iç sıkıntılarından ve nefsinin ağır basıp kendisini isyâna teşvik etmesinden korunur. Rabbine yönelir ve kendisi için takdir edilmiş olan sonucun hayırlı bir şekilde ortaya çıkmasını bekler. İrâdesi ve çalışmasına bağlı olarak savuşturabileceği şeylerde mücâdele etmeyi ihmâl etmez. İrâdesine bağlı olmayan, savuşturma ve mücâdele etme imkânın olmadığı şeylerde ise Rabbine kayıtsız ve şartsız teslim olur. Böylece Rabbini râzı etmeye çalışır.

HAKAN EMİN

HÂKİMİYET ALLÂH'INDIR

Mekke ve Medine, iki güzel şehir. Muhammed aleyhisselâm'ın yaşadığı ve hayata iz bıraktığı iki güzide şehir. Mekke de, Medine de ve diğerleri de Allâh'ın mülküdür. Allâh'ın mülkünde dün Ebû Cehiller ve Firavunlar hâkimiyet iddia ettiler, bugün ise onları çağdaşları. Oysa mülk kimin ise hâkimiyet de onundur.

Mutlak hâkim olan Allâh'u Teâlâ'nın ismiyle…

Tüm seçilmiş tevhîd elçilerinde olduğu gibi, son tevhîd elçisi de aynı hakikati söylüyordu:

"Lâ ilâhe illallâh." Allâh'tan başka hak ilâh yoktur.

Yaratan, yaşatan ve yöneten sadece O'dur. Siz ey yaratılanlar! Ey Allâh'tan başka sahte rabler ve ilâhlar edinenler! Sizi yaratan varken neden sahte rablere tapıyorsunuz. Neden onları ilâh görüyorsunuz. Neden Allâh'ın haklarını hakkı olmayanlara veriyorsunuz? Neden, ey Allâh'ın kulları tevhîdin hakîkatinden kaçıyorsunuz? Neden, tevhîdi dâvete yüz çeviriyorsunuz? Neden…?

Tevhîdden kaçanların nedenleri farklı olsa da, kaçış ortak, kaçış aynı… Haktan bâtıla kaçış, nûrdan nâra kaçış…

Haktan kaçanlar kaybedenler, insânlığın kurtuluş dâveti ilk insânla başladı. Evet, tevhîd dâveti büyük bir dâvet, büyük hakîkatleri dillendiren kutlu bir dâvet. O dâvet ki, kurtuluş çağrısı, o dâvet ki el-Hâlık ve el-Hakîm olanın çağrısı. O dâvet ki, tüm sahteliklerin yüzüne hakkı haykıran gür seda. O dâvet ki, tüm rasûllerin ortak dâveti… Ve bu dâvetin merkezinde de yine aynı hakîkat var, aynı teslimiyet çağrısı: **"Hâkimiyet Allâh'ındır."**

"Hâkimiyet Allâh'ındır" dedi, ilk elçi. O'na boyun eğin, teslim olun sadece O'na. Ve bu değişmedi seçilmiş dillerde,

son nebiye kadar… Bu söz, farklı dillerde farklı ifade edilse de, İslâm "teslimiyet çağrısı" tüm insânlığa. Teslim olanlar kabul etmeli yaratanın, yaşatanın ve yönetenin bir olduğunu… Kelimeler değişse de değişmeyen ortak mana gönüllere nakşedilip, dillerden haykırılmalı: **"Hâkimiyet Allâh'ındır."**

Oysa şeytânın adımlarını izleyen şer cephesi dünden bugüne tevhîde düşman oldular. Tevhîd düşmanları, hâkimiyet hakkını da hep başkalarında gördüler. Bâtıl ve bâtılın ehli, sürekli süslü kelimelerle küfürlerini saklamaya ve süslemeye çalıştılar. Firavun bile, Musâ aleyhisselâm'ın dâveti karşısında, kendi kavmine kendisini *hak*, asıl hak olanı ise *bozguncu* olarak sundu. Her firavunda kendi halkına firavunun diliyle konuştu. Zamanlar ve zeminler, olaylar ve kişiler değişse de, değişmeyen şey, bâtılın bâtıllığında ısrarı idi.

> **"Şimdi bunlar da kendilerine aralarından bir uyarıcı gelmesine şaşıyorlar ve bu inkârcılar şöyle diyorlar: 'Bu adam bir sihirbazdır, tam bir yalancıdır. İlâhları bir tek ilâha mı indiriyor? Bu gerçekten şaşılacak bir şey!' Onların ileri gelenleri harekete geçip şöyle dediler: 'Yolunuzda yürüyün! İlâhlarınıza bağlılıkta direnin! İşte (sizden) istenen budur."**
> (Sad: 38/4-6)

Küfrün ortak söylemi, *"hâkimiyet firavunundur"* iken, hareketlerini de bu söylemin hayata hâkimiyeti için gösterdiler. Allâh Subhânehu ve Teâlâ elçilerine 'sadık' ve 'emin' demişken, güvenilir elçiler kezzaplarca yalanlandı. Nice peygamber şehid edildi, nicesi sürgün… Nicesine elleriyle saldırdılar, nicesine ise dilleriyle… Hak ve bâtıl mücâdelesi hep sürdü ve hep sürecek, son güne dek…

Ona selâm olsun, son nebiye de yapılan aynı idi. Mekke'nin firavunistlerinin dillerinde de el-Emin olana hakaretler vardı. Musâ aleyhisselâm'ı bozguncu ilân eden zihniyet, onu da bozguncu ilân etti. Onun içinde diyorlardı:

"Düzenimizi bozdu. Atalarımıza ateşin ehli dedi. Akıllılarımıza ve akıllarımıza laf etti, vesaire vesaire…"

Aslında hakka uzanan dillerin altında saklanan başka şeyler vardı. Hâkimiyeti putlarda ve putları dikenlerde görenler, hâkimiyetin kendilerinden alınmasını hazmedemiyorlardı. Oysa bir sözü söyleyecekler, Araplara hâkim olup, Acemlere cizye verdireceklerdi. Hem kendilerinin hem de sevdiklerinin dünyaları ve ahiretleri bir sözle kurtulacaktı.

Firavunistler: *"Bir tek söz mü söyleyeceğiz? Biz ona ilave de yaparız, ey Muhammed! Yeter ki gel, uzlaşalım. Yeter ki gel, anlaşalım. Yeter ki, sen davandan vazgeç"* diyorlardı. Ama o, hak sözü duyar duymaz da, gerisin geriye döndüler. *"Onca ilâhı bir tek ilâh mı yaptı. Şaşılacak şey diyorlardı."*

Tevhîd, şirkin bataklığından kurtarmaktayken, onlar şirkin bataklığından çıkmak istemediler.

Her bir firavunist, *Mekke Şirk Devleti*'nde bir mevkie oturmuş, şirkin egemenliği için mücâdelesini yapıyordu. Onlar bâtılın taraftarları olarak, hak elçiye ve beraberindekilere her şeyi yapmaya kararlıydılar. Hapisse hapsedilecek, hakaretse hakaret edilecekti. Tüm bozguncular toplumdan soyutlanacak, onlarla kimse oturmayacak, ticaret yapmayacak, her türlü boykot onlara uygulanacaktı. Gözleri öyle dönmüştü ki, öldürebileceklerini öldürmekten de geri durmayacaklardı.

Yeter ki, **"Muhammed'in çağrısı"** başarılı olmasın, hâkimiyet Allâh'ın değil de kendilerinin olsun. Her şeyi yapmaya hazırdılar. Onlar vatanperverlerdi (!) Muhammed aleyhisselâm ve ashâbı ise vatan hainleri (Haşa) .

Ve yapabilecekleri her şeyi yaptılar. Ellerinden geleni artlarına koymadılar. Yaptılar ama yine de kazanamadılar. Şirk, mutlak bir mağlubiyetken, onlar da mağlup oldular. Kazananlar ise, tevhîdi kabul edip, **"Hâkimiyet Allâh'ındır"** diyenler oldu. Onlar, Rablerinin rızâsını da, Cennetini de kazandılar. Tevhîdten kaçanlar ise Cennetten kaçarak Rablerinin gazabına uğradılar, şirkin taraftarları olarak Cehennemi hak ettiler ve edecekler.

Mekânlar ve zamanlar, yaşanılanlar ve firavunlar değişti. Şimdi ise seçim sırası bu zamanın insânın da. Onlar hâkimiyeti kimde görüyorlar? Kimde görmeliler? Kazanacaklar mı, kaydedecekler mi? Rabbim bizleri kazananlardan eylesin. Allâhumme âmin.

Kazananlara selâm ve duâ ile…

1. SAYI / OCAK 2021

1 hafta önce
Hâkimiyet Allâh'ındır

1 hafta önce
Altı Kavram ve Hâkimiyet

1 hafta önce
Hâkimiyet ve Kısımları

1 hafta önce
Hâkimiyet ve Muhâkeme

1 hafta önce
Hâkimiyet ve Demokrasi

1 hafta önce
Hâkimiyet ve Teşri

1 hafta önce
Hâkimiyet Tevhîdi

1 hafta önce
Hâkimiyetin Mânâsı ve Kaynağı

1 hafta önce
Hâkimiyetin Türevleri

1 hafta önce
el-Hakîm, el-Hâkim, el-Hakem (Esmâü'l-Husnâ)

1 hafta önce
Glütenin Zararları

1 hafta önce
Musab b. Umeyr

EN ÇOK OKUNANLAR

1 hafta önce
Hâkimiyet Tevhîdi

1 hafta önce
Hâkimiyete Dâir Sözler

1 hafta önce
Hâkimiyet ve Demokrasi

1 hafta önce
el-Hakîm, el-Hâkim, el-Hakem (Esmâü'l-Husnâ)

MİNHÂC YAYINLARI

1 hafta önce
Nevâkıdu'l-İslâm Şerhi Kitabımız Çıktı!

1 hafta önce
Kelime-i Tevhîd Kitabımız Çıktı!

ARAMA

Ara ...

Ara

VİDEO

E-DERGİ

ABONE OLUN

Ücretsiz olarak dergimize e-posta adresiniz ile abone olabilir, yeni çıkan sayılarımızdan ilk önce haberdar olabilirsiniz.

E-POSTA *

ABONELİK

Endişelenme, biz spam yapmayız!

©2021 Minhâc Dergisi - Tüm Hakları Saklıdır. Kaynak verilmek suretiyle içerik kullanılabilir.

Minhâc Dergisi'nin güzide okurlarına!

Bismillâh diyerek yayın hayatımıza başladığımız bu ilk sayımızda ***Hâkimiyet Kavramı***'nı, birbirinden değerli yazarlarımızla ele aldık. Amacımız, İslâmî değerlerimizi her bir sayımızda müstakil olarak değerlendirip sizlerle paylaşmaktır.

Sizlerden beklentimiz, bin bir emek ve zihin teri dökülerek kaleme alınan yazılarımızı okuyarak ve okutarak sâhib çıkmanızdır. Bizleri duâlarınızda hatırlamanız dileğiyle Allâh'a emânet olun.

Minhâc Dergisi

"Dosdoğru Bir Yol Arayanlar İçin"

MİNHÂC

minhacdergisi.com